

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНКЫНЫН

ЧЕНЕМДИК АКТЫЛАРЫ

№ 2/2020

НОРМАТИВНЫЕ АКТЫ

НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары

Редакциялык коллегия:

Төрага: Сыдыков А. К.
Коллегия мүчөлөрү: Темиров К. А.
Жаныбекова Ч. А.
Солтобаева Р. Т.
Жооптуу катчы: Куанбек кызы Н.

Басылманын мазмунуна тиешелүү маселелер боюнча маалымат алуу үчүн:
Бишкек шаары, Чүй проспекти, 168, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын
Юридикалык башкармалыгына:
телефон: (996 312) 61 10 38 телефону
факс: (996 312) 61 10 59 факсы боюнча кайрылсаңыздар болот
<http://www.nbkr.kg>

Басылманы таркатуу маселеси боюнча:

Бишкек шаары, Чүй проспекти, 168, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын
басылмалары бөлүмүнө:
телефон: (996 312) 61 08 59 телефону
факс: (996 312) 61 09 92 факсы боюнча кайрылсаңыздар болот
<http://www.nbkr.kg>

Республиканын коммерциялык банктарын жана коомчулукту Улуттук банктын ченемдик документтери жана банктын иши жөнүндөгү расмий маалыматтар менен камсыз кылуу, ошондой эле Кыргыз Республикасынын бантык мыйзамдарын кеңири жайылтуу үчүн Улуттук банктын ченемдик актыларын расмий жарыялоо бул басылманын негизги максаты болуп саналат.

Басылма айына бир жолу кыргыз жана орус тилдеринде жарыяланып турат.

Уюштуруучусу – Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы.

Басылма Кыргыз Республикасынын Адилет министрлигинде каттоодон өткөн жана 1998-жылдын 5-октябрында 321-номердеги күбөлүктү алган.

Жоопкерчилиги чектелген коом «М-Максима» тарабынан даярдалган жана басылып чыгарылган.

Бишкек шаары, Горький көчөсү, 48/1-6.

2020-жылдын 10-августунда басууга кол коюлган.

2020-жылдын 15-августунда басылган.

100 нускада чыгарылат.

© Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, 2020-жыл.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын уруксатысыз басылманы кайсы формада, кайсы каражаттар менен болбосун көчүрүп басууга жана таркатууга жол берилбейт. Кайра басууда жана андан шилтеме келтирүүдө «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик актылары» басылмасына таянуу зарыл.

Нормативные акты Национального банка Кыргызской Республики

Редакционная коллегия:

Председатель: Сыдыков А. К.
Члены коллегии: Темиров К. А.
Жаныбекова Ч. А.
Солтобаева Р. Т.
Ответственный секретарь: Куанбек кызы Н.

По вопросам, связанным с содержанием публикаций, обращайтесь по адресу:

г. Бишкек, пр. Чуй, 168, Национальный банк Кыргызской Республики,
Юридическое управление:
телефон: (996 312) 61 10 38
факс: (996 312) 61 10 59
<http://www.nbkr.kg>

По вопросам, связанным с распространением публикаций Национального банка Кыргызской Республики, обращайтесь по адресу:

г. Бишкек, пр. Чуй, 168, Национальный банк Кыргызской Республики,
Отдел публикаций Национального банка:
телефон: (996 312) 61 08 59
факс: (996 312) 61 09 92
<http://www.nbkr.kg>

Целью издания журнала является официальная публикация нормативных актов Национального банка для обеспечения коммерческих банков и общественности нормативными документами Национального банка и официальной информацией о деятельности Национального банка, а также проведение пропаганды банковского законодательства Кыргызской Республики.

Предположительная периодичность издания журнала – один раз в месяц на кыргызском и русском языках.

Учредитель: Национальный банк Кыргызской Республики.

Издание зарегистрировано Министерством юстиции Кыргызской Республики, свидетельство о регистрации СМИ № 321 от 5.10.1998 года.

Подготовлено к печати и отпечатано ОсОО «Махима».

г. Бишкек, ул. Горького, 48/1-6

Подписано в печать 10 августа 2020 года.

Отпечатано 15 августа 2020 года.

Тираж 100 экз.

© Национальный банк Кыргызской Республики, 2020 год.

Настоящее издание не подлежит воспроизведению и распространению в любой форме и любыми средствами без разрешения Национального банка Кыргызской Республики. При перепечатке и переводе выдержек ссылка на издание «Нормативные акты Национального банка Кыргызской Республики» обязательна.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын башка басылмалары

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын жылдык отчету

Басылма Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын (Улуттук банктын) өткөн жыл үчүн отчету болуп саналат. Ал өзүндө республиканын экономикалык өнүгүшү жана акча-кредит саясаты, финансылык отчеттуулук, Улуттук банк жөнүндө жалпы маалыматтарды, статистикалык тиркемелерди камтыйт. Кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарык көрөт.

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын бюллетени

Бул ай сайын чыгарылуучу маалыматтык басылма Кыргыз Республикасынын негизги макроэкономикалык көрсөткүчтөрү, экономика секторлору боюнча статистикалык маалыматтарды камтыйт. Кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарык көрөт.

Кыргыз Республикасынын төлөм теңдеми

Басылмада тышкы секторду өнүктүрүү тенденциялары жана төлөм балансы, тышкы соода, эл аралык камдар, тышкы карыз жана Кыргыз Республикасынын инвестициялык позициялары боюнча маалыматтар чагылдырылат. Чейрек сайын – январь, май, июль, октябрь айларында кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарыяланып турат.

Кыргыз Республикасынын финансы секторунун туруктуулугу жөнүндө отчет

Бул отчет финансылык туруктуулукка таасир этүүчү тышкы жана ички экономикалык факторлор боюнча Улуттук банктын жалпы баа берүүсүн, банктардын жана башка финансылык ортомчулук институттарынын абалын, ошондой эле Кыргызстандын финансы рынокторунун күндөлүк абалын жана финансы секторунун туруктуулугун талдап-иликтөөнү чагылдырат. Жарым жылдык негизде кыргыз, орус жана англис тилдеринде жарыяланат.

Другие издания Национального банка Кыргызской Республики

Годовой отчет Национального банка Кыргызской Республики

Данная публикация является отчетом Национального банка Кыргызской Республики (НБКР) за прошедший год. Содержит краткую информацию об экономическом развитии республики и денежно-кредитной политике, финансовую отчетность НБКР, общие сведения о НБКР, статистические приложения. Выпускается на трех языках: кыргызском, русском и английском.

Бюллетень Национального банка Кыргызской Республики

Это ежемесячное информационное издание содержит статистические сведения по основным макроэкономическим показателям и секторам экономики Кыргызской Республики. Выпускается на трех языках: кыргызском, русском и английском.

Платежный баланс Кыргызской Республики

«Платежный баланс Кыргызской Республики» отражает тенденции развития внешнего сектора и данные по платежному балансу, внешней торговле, международным резервам, внешнему долгу и международной инвестиционной позиции Кыргызской Республики. Публикуется ежеквартально в январе, мае, июле, октябре на кыргызском, русском и английском языках.

Отчет о стабильности финансового сектора Кыргызской Республики

Отчет о стабильности финансового сектора Кыргызской Республики отражает общую оценку Национального банка относительно внешнеэкономических и внутриэкономических факторов, влияющих на финансовую стабильность, состояния банков, других институтов финансового посредничества, а также анализ текущего состояния финансовых рынков и устойчивости финансового сектора Кыргызстана. Публикуется два раза в год, на кыргызском, русском и английском языках.

МАЗМУНУ:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 11-мартындагы № 2020-П-33/10–1-(НФКУ) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2020-жылдын 16-мартында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган) 12
2. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 18-мартындагы № 2020-П-14/12–2-(ПС) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 15-июлундагы № 30/6 «Кыргыз Республикасында акча которуулар системасына тиешелүү акча которууларды жүзөгө ашыруу боюнча эрежелерин бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2020-жылдын 23-мартында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган) 27
3. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 18-мартындагы № 2020-П-14/12–3-(ПС) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2010-жылдын 26-майындагы № 36/7 «Банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо боюнча агенттик келишимдерди түзүүдө коммерциялык банктардын ишине карата негизги талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2020-жылдын 20-мартында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган) 34
4. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 18-мартындагы № 2020-П-12/13–1-(БС) «COVID-19 пандемиясына байланыштуу финансы-кредит уюмдарынын ишин убактылуу жөнгө салуу эрежелери жөнүндө» токтому (2020-жылдын 19-мартында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган) 42

5. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 23-мартындагы № 2020-П-12/14–1-(БС) «COVID-19 коронавирусу жайылышына байланыштуу Кыргыз Республикасынын аймагына өзгөчө кырдаал киргизүүдө Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын көзөмөлүнө алынган банктардын, банк эмес финансы-кредит уюмдарынын жана башка юридикалык жактардын иштөө тартиби жана алардын ишин жөнгө салуу жөнүндө» токтому (2020-жылдын 23-мартында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган) 46
6. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 24-мартындагы № 2020-П-09/15–4-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2020-жылдын 24-мартында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 55
7. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 24-мартындагы № 2020-П-12/15–5-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларынын финансы-кредит уюмдарынын баалуу кагаздар менен операциялары жана кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2020-жылдын 26-мартында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 58
8. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 24-мартындагы № 2020-П-12/15–6-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2010-жылдын 30-июнундагы № 52/4 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө» токтомуна толуктоо киргизүү тууралуу» токтому (2020-жылдын 26-мартында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 85

9. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 24-мартындагы № 2020-П-12/15–7-(НПА) «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктары жана банк эмес финансы-кредит уюмдары милдеттүү түрдө аткарууга тийиш болгон экономикалык ченемдерди жана талаптарды белгилөө маселелери боюнча Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым убактылуу чечимдери жөнүндө» токтому (2020-жылдын 24-мартында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 87
10. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 24-мартындагы № 2020-П-09/15–9-(НПА) ««Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Кыргыз Республикасында COVID-19 пандемиясынын терс таасирлерин жеңилдетүү максатында коммерциялык банктарга кредит берүүсү жөнүндө» убактылуу жобону бекитүү тууралуу» токтому (2020-жылдын 26-мартында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 91
11. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 25-мартындагы № 2020-П-12/16–3-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2020-жылдын 27-мартында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 112
12. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2020-жылдын 25-мартындагы № 2020-П-19/16–5-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 27-майындагы № 25/11 «Кыргыз Республикасында Эсептешүүлөрдүн гросстук системасы аркылуу айкын убакыт ыргагында төлөмдөрдү өткөрүү жана эсептешүүлөрдү жүргүзүү тартиби жөнүндө» нускоону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» токтому (2020-жылдын 26-мартында Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланган)..... 118

СОДЕРЖАНИЕ:

1. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 11 марта 2020 года № 2020-П-33/10–1-(НФКУ) «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 16 марта 2020 года)..... 127
2. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 18 марта 2020 года № 2020-П-14/12–2-(ПС) «О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Правил осуществления денежных переводов по системам денежных переводов в Кыргызской Республике» от 15 июля 2009 года № 30/6» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 23 марта 2020 года) 141
3. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 18 марта 2020 года № 2020-П-14/12–3-(ПС) «О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «Об основных требованиях к деятельности коммерческих банков при заключении агентского договора по предоставлению банковских розничных услуг» от 26 мая 2010 года № 36/7» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 20 марта 2020 года) 148
4. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 18 марта 2020 года № 2020-П-12/13–1-(БС) «О временных правилах регулирования деятельности финансово-кредитных организаций в связи с пандемией COVID-19» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 19 марта 2020 года) 156

5. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 23 марта 2020 года № 2020-П-12/14–1-(БС) «О порядке работы и регулирования деятельности банков, небанковских финансово-кредитных организаций и других юридических лиц, поднадзорных Национальному банку Кыргызской Республики, при введении на территории Кыргызской Республики чрезвычайной ситуации в связи с распространением коронавируса COVID-19» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 23 марта 2020 года)..... 159
6. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 24 марта 2020 года № 2020-П-09/15–4-(НПА) «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 24 марта 2020 года)..... 168
7. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 24 марта 2020 года № 2020-П-12/15–5-(НПА) «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики в части операций финансово-кредитных организаций с ценными бумагами и управления кредитным риском» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 26 марта 2020 года)..... 171
8. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 24 марта 2020 года № 2020-П-12/15–6-(НПА) «О внесении дополнения в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 30 июня 2010 года № 52/4 «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики»» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 26 марта 2020 года)..... 198

9. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 24 марта 2020 года № 2020-П-12/15–7-(НПА) «О некоторых временных решениях Национального банка Кыргызской Республики по вопросу установления экономических нормативов и требований, обязательных для выполнения коммерческими банками и небанковскими финансово-кредитными организациями Кыргызской Республики» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 24 марта 2020 года).....200
10. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 24 марта 2020 года № 2020-П-09/15–9-(НПА) «Об утверждении Временного положения «О предоставлении Национальным банком Кыргызской Республики кредитов коммерческим банкам в целях смягчения негативных воздействий пандемии COVID-19 в Кыргызской Республике»» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 26 марта 2020 года).....204
11. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 25 марта 2020 года № 2020-П-12/16–3-(НПА) «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 27 марта 2020 года).....226
12. Постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 25 марта 2020 года № 2020-П-19/16–5-(НПА) «О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции «О порядке проведения платежей и расчетов в гроссовой системе расчетов в режиме реального времени в Кыргызской Республике» от 27 мая 2009 года № 25/11» (опубликовано на официальном интернет-сайте Национального банка 26 марта 2020 года).....232

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2020-жылдын 11-мартындагы
№ 2020-П-33/10–1-(НФКУ)

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 20 жана 68-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын төмөнкү токтомдоруна өзгөртүүлөр (кошо тиркелет) киргизилсин:

– 2013-жылдын 25-сентябрындагы № 35/14 «Аманаттарды (депозиттерди) тартпаган микрофинансылык уюмдарда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

– 2009-жылдын 23-декабрындагы № 50/7 «Кредиттик союздардагы кредиттик тобокелдикти башкаруу боюнча минималдык талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу».

2. Юридика башкармалыгы:

– токтомдун Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыялангандан он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

4. Банк эмес финансы-кредит уюмдарын көзөмөлдөө башкармалыгы ушул токтом менен микрофинансылык компанияларды, микрокредиттик компанияларды, микрокредиттик агенттиктерди, кредиттик союздарды, «Микрофинансылык уюмдар ассоциациясы» ЮЖБны, «Кредиттик союздардын каржы компаниясы» ААКты, «Кредиттик союздардын жана кооперативдердин улуттук ассоциациясы» ЮЖБны, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсун.

5. Токтомдун аткарылышын контролдоо Банк эмес финансы-кредит уюмдарын көзөмөлдөө башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

Т. Абдыгулов

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2020-жылдын 11-мартындагы
№ 2020-П-33/10–1-(НФКУ)
токтомуна карата тиркеме

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөр

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 25-сентябрындагы № 35/14 «Аманаттарды (депозиттерди) тартпаган микрофинансылык уюмдарда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда көрсөтүлгөн токтом менен бекитилген «Аманаттарды (депозиттерди) тартуу менен иш алып барбаган микрофинансылык уюмдарда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобо:

- төмөнкү мазмундагы 10–1 жана 11–1 пункттар менен толукталсын:

«10–1. МФУ Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 15-апрелиндеги № 22/3 «Кыргыз Республикасында обочо туруп/аралыктан тейлөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жободо, Улуттук банктын башка ченемдик укуктук актыларында көрсөтүлгөн талаптар сакталган шартта жана МФУнун ички саясаттарына жана жол-жоболоруна ылайык, обочо туруп/аралыктан тейлөө каналдары аркылуу кредиттерди берүүгө укуктуу.

Обочо туруп/аралыктан тейлөө каналдары аркылуу берилүүчү кредиттердин суммасы жөнөкөй электрондук кол тамга коюлган келишимдер боюнча 15 000 сомдон (чет өлкө валютасындагы эквиваленти) жана күчөтүлгөн квалификацияланбаган электрондук кол тамга коюлган келишимдер боюнча 150 000 сомдон (чет өлкө валютасындагы эквиваленти) ашпоого тийиш»;

11–1. МФУнун тиешелүү органы кредиттик саясатты анын шайкештиги боюнча, лимиттер системасын, кредиттик тобокелдикти тескөө инструменттерин жана жол-жоболорун, кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча ички аудит системасын кайра карап

чыгууга милдеттүү. МФУнун тиешелүү органы зарыл учурда МФУдагы тобокелдик профилиндеги, Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларындагы, МФУнун уюштуруу түзүмүндөгү жана кадрлар курамындагы өзгөрүүлөргө жана кредиттөө процессине таасирин тийгизүүчү башка жагдайларга жараша, бирок кеминде жылына бир жолу кредиттик саясатты кайра карап чыгууга милдеттүү.»;

– 12-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«12. Кредиттик саясат МФУлардын кызматкерлери кредиттерди сунуштоо, тариздөө, мониторинг жүргүзүү, классификациялоо жана кредиттик тобокелдиктерди тескөө иштеринде колдонууга милдеттүү болушкан стратегияны, параметрлерди жана жол-жоболорду аныктайт.

МФУ кредиттөө жана мониторинг жүргүзүү процессине тартылган кызматкерлерин карыз алуучулардын төлөөгө жөндөмдүүлүгүнө баа берүүнүн, проблемалуу кредиттер менен иш алып баруунун МФУда колдонулуп жаткан ыкмаларын эске алуу менен кредиттөө жана карыз алуучунун төлөөгө жөндөмдүүлүгүнө иликтөөлөрдү жүргүзүү жана баа берүү, ошондой эле кредиттөөдөгү башка маселелерге мониторинг жүргүзүү, анын ичинде кардарлар менен байланышты жөнгө салуу жана Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптарын аткаруу, жоопкерчиликтүүлүк менен кредиттөө принциптеринин сакталышы маселелери боюнча мезгил-мезгили менен окутуп туруу мүмкүнчүлүгүн камсыз кылууга тийиш.

Эгерде гарантия (кепилдик) бирден бир камсыздоо болуп саналса, анда МФУ гарантиялык милдеттенмелерин аткаруу жөндөмдүүлүгүн, анын ичинде жоопкерчилигин жана төлөө жөндөмдүүлүгүн аныктоо максатында, гаранттын (кепилдик берүүчүнүн) финансылык абалына кылдат иликтөө жүргүзүүгө тийиш.

МФУ кредит боюнча тобокелдиктерди эске алып, эгерде кепилдик кредит боюнча кошумча камсыздоо болуп саналса, гаранттын же кепилдик берүүчүнүн төлөө жөндөмдүүлүгүнө иликтөө жүргүзбөй койсо деле болот.»;

– Жобо төмөнкү мазмундагы 13–1-пункт менен толукталсын:

«13–1. МФУнун кредиттик саясатында карыз алуучулардын төлөө жөндөмдүүлүгүнө баа берүү методикасы камтылууга тийиш. Бул максаттарда МФУ өз ыңгайына жараша ички кредиттик рейтинг

системасын иштеп чыга алат же тышкы кредиттик рейтинг булактарын колдоно алат. Тобокелдиктердин ички рейтинг системасы МФУнун иш чөйрөсүнө, өлчөмүнө жана татаалдыгына шайкеш келет.

Эгерде МФУнун ички кредиттик рейтинг системасы бар болсо, анда бул ички рейтинг система карыз алуучунун финансылык абалына анын келечектеги төлөө жөндөмдүүлүгүнүн негизги көрсөткүчү катары комплекстүү баа берүүнү камтууга жана карыз алуучу тууралуу маалыматтарды чагылдырууга тийиш.

Кредиттик рейтинг – кредиттин сапатынын негизги көрсөткүчү. Кредиттик рейтинг кредит берүү жактырылган алгачкы стадияда ыйгарылууга тийиш, ошондой эле кредитке кийинки мониторинг жүргүзүүдө, аны узартууда же кредиттик келишим шарттарын өзгөртүүдө же кредитти реструктуризациялоодо ыйгарууга болот. Карыз алуучунун төлөө жөндөмдүүлүгүн аныктаган, иштелип чыккан кредиттик рейтингдер алфавит, сан же альфа-сан белгилери түрүндө белгиленет, булар МФУ кредит берүүдө орун алышы ыктымал болгон тобокелдиктерди көрсөтүшөт. МФУ кредиттик рейтингди карыз алуучуга жана кредиттин өзүнө байланыштуу белгилүү бир мүнөздөмөлөрдү эске алуу менен ыйгарылат.

Кредиттик рейтингди аныктоодо карыз алуучулардын төлөө жөндөмдүүлүгүн иликтөө ыкмалары ар кандай методдорго негиздениши мүмкүн:

- сандык – кредиттик рейтингди аныктоого өбөлгө түзгөн, тиешелүү көрсөткүчтөрдү колдонуу менен (коэффициенттер методу, рейтингдик моделдер, скоринг моделдери);

- божомолдоо, мында өткөн жылдардагы статистикага таянат жана карыз алуучунун кредит таржымалын жана төлөө жөндөмсүздүгү ыктымалдуулугун болжолдоого багытталат;

- сапаттык, мында ар тараптуу сапаттык көрсөткүчтөр системасы колдонулат.

МФУ кредит берүүдө карыз алуучунун төлөө жөндөмдүүлүгүнө натыйжалуу баа берүү максатында, өз ыктыярына жараша карыз алуучуларга жана МФУ тарабынан сунушталуучу кредиттерге баа берүү боюнча талаптарга жооп берген ыкмалардан турган, өздүк моделин иштеп чыга алат. Мында төмөнкүлөр негиз болот:

- карыз алуучулардын финансылык абалына жана кредиттердин сапатына комплекстүү баа берүүгө өбөлгө түзгөн коэффициенттер ыкмасы;

- рейтингдик модель – колдонууга ыңгайлуу жана жөнөкөй болуп саналган, интегралдык көрсөткүчтөрдү эсептөө аркылуу коэффициенттер методу менен автоматташтырылган баа берүү;

- скорингдик модель – карыз алуучуну белгилүү бир топко киргизүү менен кредит төлөө жөндөмдүүлүгүнө балл эквивалентинде баа берүү;

- карыз алуучунун милдеттенмелери менен келечектеги акча агымдарына баа берүүгө негизденген модель;

- өткөн жылдардын статистикасын жана башкаларды колдонуу менен модель.

Ички кредиттик рейтинг системасы кредит берүү тууралуу чечим кабыл алуу; кредиттин наркын аныктоо; МФУнун кредиттик тобокелдикке мониторинг жүргүзүүдө көмөктөшүүсү; потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга кам түзүү үчүн; алынган жана зарыл маалыматты тескөө; кредиттерди кредиттик рейтинг шкаласына ылайык бөлүштүрүү, ошондой эле кредиттик рейтинг шкаласы боюнча кредиттердин мурдагы абалын жана келечектеги жылышын аныктоо; кредит портфелдеги жалпы тобокелдиктерге жана тенденцияларга баа берүү үчүн колдонууга болот.

Ички кредиттик рейтинг системасын колдонуу мурунку маалыматтар менен маалымат базасын түзүүгө өбөлгө түзөт, ал убакыттын өтүшү менен кредиттин белгилүү бир түрүнө кредиттик рейтинг көрсөткүчтөрү боюнча баа берет, бул МФУга өз кредиттик тобокелдигине кыйла так баа берүүгө мүмкүнчүлүк берет.

Эгерде МФУнун ички кредиттик рейтинг системасы бар болсо, анда бул ички рейтинг системасы төмөнкүлөр боюнча ыйгарым укуктардын бөлүштүрүлүшүн камтууга тийиш:

- карыз алуучуга баштапкы рейтингди ыйгаруу (кредитке билдирме келип түшсө);

- ыйгарылган рейтингди талдап-иликтөө (кардардын иши, анын төлөө жөндөмдүүлүгү жана күрөөлүк камсыздоосу боюнча бардык документтерди талдап-иликтөөдө);

- кредит берүүнү жыйынтыктап жактыруу.

Кредит берүү боюнча чечим кредиттик рейтингге ылайык, 100 000 (жүз миң) сомго чейинки суммада жеке адамдарга жана жеке ишкерлерге кредиттер боюнча кабыл алынат.

Мындан ары жеке адамдарга жана жеке ишкерлерге 100 000 (жүз миң) сомго чейинки суммада берилген кредиттер боюнча ушул Жобого ылайык, мониторингдин мезгилдүүлүгү боюнча, мезгил-мезгили менен төлөм мониторингин, ошондой эле кредиттик милдеттенмелердин аткарылышына мониторинг жүргүзүү жана эгер зарыл болсо, рейтингге өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу сунуш-көрсөтмөлөрдү иштеп чыгуу максатында ыйгарылган кредиттик рейтингдерге талдап-иликтөөлөрдү жүргүзүп туруу зарыл.

Мындан тышкары, МФУ берүү учурунда стандарттык эмес чечимдер (жеке пайыздык чендер, күрөө түзүмү жана башка) кабыл алынган, кредиттердин маалымат базасын жана эсепке алуу журналын үзгүлтүксүз жүргүзүүгө милдеттүү.»;

- Жобо төмөнкү мазмундагы 14–1-пункт менен толукталсын:

«14–1. Кредиттерди берүү укугу кызмат адамдардын бир нече деңгээлине бөлүштүрүлүшү мүмкүн жана бул адамдар кредиттөө учурунда алар тарабынан жол берилген бузуулар үчүн Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык жоопкерчиликтүү болушат.»;

- 16- пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«16. МФУнун чет өлкө валютасында кредит берүү укугуна ээ Аткаруу органы МФУнун кредиттик саясатынын аткарылышына жоопкерчиликтүү болуп саналат жана кредиттик тобокелдикти, анын ичинде валюта тобокелдигине шартталган кредиттик тобокелдикти аныктоо, өлчөө, мониторинг жүргүзүү жана контролдоо боюнча саясатты, жоболорду жана жол-жоболорду иштеп чыгууга жана аларды МФУ ишине жайылтууга милдеттүү болот. МФУнун чет өлкө валютасында операциялардын бардыгын жана айрымдарын жүзөгө ашырууга кошумча лицензиясына (лицензия көрсөтүлсүн) ээ Аткаруу органы валюта тобокелдигине шартталган кредиттик тобокелдикти туруктуу аныктоо, баа берүү, мониторинг жүргүзүү жана контролдоо боюнча комплекстүү системаны камсыз кылуусу, ошондой эле валюта тобокелдигине шартталган кредиттик тобокелдикти контролдоо,

талдап-иликтөө жана мониторинг жүргүзүү үчүн отчет түзүү системасын камсыз кылуусу зарыл.»;

– 20-пунктунун 2–1-пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

«2–1) бир же бир нече кредиттик бюродон карыз алуучу тууралуу маалыматты (кредиттик отчетту) жана МФУнун ыктыярына жараша – карыз алуучу менен байланыштуу жактар тууралуу маалыматты Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптарына ылайык суроого;»;

– 22-пунктунун:

1-пунктчасы «колуна алууга» деген сөздөрдөн кийин «же электрондук түрдө алууга» деген сөздөр менен толукталсын;

бешинчи абзацындагы «бардык төлөмдөрдүн тизмеси жана өлчөмү» деген сөздөр «чыгашалар (төлөмдөр) тизмеги» деген сөздөргө алмаштырылсын;

пункт төмөнкү мазмундагы 3-пунктча менен толукталсын:

«3) электрондук кол тамганы пайдалануу менен кардарларды обочо туруп/аралыктан тейлөө аркылуу МФУ кызматтарынан пайдалануу.»;

– 28-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«28. Кредит алууга билдирме иликтенгенден кийин МФУ корутунду жасап, анда карыз алуучуга кредит берүүнүн максатка ылайыктуулугун көрсөтөт, бул корутунду кардардын кредит алуу үчүн билдирмеси жана ушул Жобонун жана МФУнун ички документтеринин талабына ылайык МФУнун сурамы боюнча кардар тарабынан берилген башка зарыл документтер менен кошо Кредиттик комитеттин/ыйгарым укуктуу кызмат адамынын кароосуна сунуштайт.

Эгерде ушул Жобонун 1-тиркемесинде берилген документтер тизмегин МФУ электрондук кол тамга колдонуу менен кардарларды аралыкта туруп/обочодон тейлөө аркылуу алса, анда мындай чечим кардарларды аралыкта туруп/обочодон тейлөө аркылуу жөнөтүлүшү мүмкүн.

Кредит берүүдөн баш тартылган учурда корутундуда аны себеби көрсөтүлүүгө жана МФУ белгиленген тартипке ылайык, карыз алуучуга кабыл алынган чечим тууралуу маалымдоого тийиш.

Эгерде МФУ ички кредиттик рейтинг системасына ээ болсо, анда карыз алуучуга ички кредиттик рейтинг тарабынан МФУга берилген, кредит берүүнүн максатка ылайыктуулугу/ылайыксыздыгы тууралуу рейтингдин маанисин камтыган натыйжа тиешелүү корутунду катары каралышы мүмкүн.»;

– 29-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«29. МФУ менен кардардын ортосунда, анын ичинде электрондук формада түзүлгөн, анын келишим түзгөн тарапка таандык экендигин тастыктаган, электрондук кол тамга аркылуу кол коюлган кредиттик келишим, ага карата бардык тиркемелер жана башка келишимдер/макулдашуулар мамлекеттик жана расмий тилде (кардарга тилди тандоо укугун берүү менен) түзүлөт.

Келишим түзгөн ар бир тарап кредиттик келишимдин бардык тарап кол койгон түп нускасын, же болбосо анын келишим түзгөн тарапка таандык экендигин тастыктоого өбөлгө түзгөн, электрондук кол тамга аркылуу кол коюлган, электрондук документ формасында алууга тийиш. Кредиттик келишим Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын, Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларынын талаптарына каршы келбөөгө тийиш. МФУ кардардын келишимдин түп нускасын же электрондук кол тамга аркылуу кол коюлган, электрондук документти алгандыгы тууралуу тил катты кардардан кагаз жүзүндө же электрондук кол тамга аркылуу кол коюлган, электрондук түрүндө алуусу зарыл. Кредиттик келишимдин түп нускасына МФУнун кардар келишимдин түп нускасын алгандыгы тууралуу белгилөөсү жогорудагы тил катка теңдештирилет. Кардар акча каражаттарды алгандыгы тууралуу факт тиешелүү документ менен тастыкталууга тийиш.

Кредит боюнча келишимдердин түп нускаларынын саны келишим түзгөн тараптардын санынан кем болбоосу зарыл. Кошо жоопкерчиликтүү топ тараптардын бири катары катышкан топко бириккендерди кредиттөөдө, кошо жоопкерчиликтүү топ үчүн кредиттик келишимдин түп нускасынын саны, келишимге кол коюшкан топтун катышуучуларынын санынан аз болбоого тийиш. МФУ Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык, кредиттик келишимге карата бардык документтердин түп нускасынын сакталышын камсыз кылууга милдеттүү.

Мында аралыкта туруп/обочодон тейлөө каналдары аркылуу, Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларында белгиленген суммаларда берилген кредиттер боюнча келишимдерге, келишим түзгөн тарапка таандык экендигин тастыктоого өбөлгө түзгөн, электрондук кол тамга аркылуу кол коюуга болот»;

- Жобо төмөнкү мазмундагы 33–1-пункт менен толукталсын:

«33–1. Берилген кредиттер боюнча пайыздык чен Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасында сүткорлук ишти чектөө жөнүндө» мыйзамына ылайык эсептелген, жол берилген пайыздын өлчөмүнөн ашып кетсе, МФУ аталган Мыйзам талаптарынын, анын ичинде төмөнкүлөрдүн аткарылышын камсыз кылууга тийиш:

- карыз алуучунун кредитор алдындагы милдеттенмелери аткарылбаган шартта, карыз алуучунун күрөөлүк мүлкүн алып коюуну соттук тартипте гана ишке ашыруу;

- карыз алуучунун кредитор алдындагы акчалай жана/же материалдык милдеттенмелерин аныктоодо кредиттин же насыянын колдонуудагы мөөнөтү ичинде чегерилген кошумча төлөмдүн (айып, туум) өлчөмү берилген кредиттин суммасынын 20 пайызынан ашпоого тийиш.»;

- 34-пункттун 9-пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

«9) кардардын кредитти кайсы гана учурда болбосун, кандайдыр бир айыптык санкцияларсыз (комиссия жана башка төлөмдөр), төлөөгө чейин 30 (отуз) календардык күн мурда МФУга бул жөнүндө билдирген шартта, кредитти мөөнөтүнөн мурда төлөө укугу. Мында көрсөтүлгөн шартта мөөнөт белгиленет, ал аяктаганда (билдирүү жөнөтүлгөндөн кийин) карыз алуучу кредитти мөөнөтүнөн мурда төлөй алат. Мөөнөтүнөн мурда төлөө күнүнө чейинки 30 (отуз) календардык күн мурда МФУга билдирүү жөнөтүлгөн шартта, билдирүүдө мөөнөтүнөн мурда төлөөнүн башка мөөнөтү көрсөтүлүшү мүмкүн»;

- 35-пунктунун 5-пунктчасынын биринчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«5) Кредитти кайтарууга ниеттенген күнгө чейин кеминде 30 (отуз) календардык күн мурда ал тууралуу МФУга маалымдалган шартта, кошо жоопкерчиликтүү топтун ар бир катышуучусунун кредиттин ага тиешелүү бөлүгүн эч кандай айыптык санкцияларсыз мөөнөтүнөн

мурда төлөөгө укугу. Кошо жоопкерчиликтүү топтун катышуучусунун бири кредитти мөөнөтүнөн мурда төлөгөн шартта, МФУ кошо жоопкерчиликтүү топтун мүчөлөрүнүн кат жүзүндө макулдугун сурашы мүмкүн.»;

– 35-пункту төмөнкү мазмундагы 6-пунктча менен толукталсын:

«6) кошо жоопкерчиликтүү топтун мүчөлөрүнүн кредиттик акча каражаттарын алгандыгын, анын ичинде электрондук кол тамганы пайдалануу менен аралыкта туруп/обочодон тейлөө каналы аркылуу алгандыгын тастыктоо.»;

– 36-пунктунун:

биринчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«36. МФУ кардарды ушул жобонун 3-тиркемесине ылайык таблица түрүндө түзүлгөн анын чыгашаларынын (төлөмдөр) тизмеси менен тааныштырууга тийиш, ал, кредиттик келишимдин ажырагыс бөлүгү болуп саналат жана эки тараптуу кол коюлат, ошондой эле тарапка таандык экендигин тастыктоого өбөлгө түзгөн, электрондук кол тамга аркылуу кол коюлган электрондук документ түрүндө да түзүлөт.»;

пункт төмөнкү мазмундагы алтынчы абзац менен толукталсын:

«Кредит боюнча милдеттенмени толугу менен аткаруу үчүн жетишсиз болгон, жүргүзүлгөн төлөмдүн суммасынан эң оболу карыздын негизги суммасы, андан соң милдеттенменин аткарылышы боюнча кредитордун чыгымдары, калган бөлүгүнөн – пайыздар жана кошумча төлөмдөр алынат.»;

– 37-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«37. Кардар менен кредиттик келишим түзүлгөндөн, анын ичинде келишим түзгөн тарапка таандык экендигин тастыктоого өбөлгө түзгөн, электрондук кол тамга аркылуу кол коюлган, электрондук документ формасында түзүлгөндөн жана ал тарабынан акча каражаттары алынгандан кийин, карыз алуучуга кагаз жүзүндө же электрондук түрдө кеминде төмөнкү документтер берилүүгө тийиш:

1) тараптардын колу коюлган жана ага карата кошо тиркелген бардык документтер менен кредиттик келишим;

2) кредиттик келишимге кошо тиркелген, төлөө күнү жана суммасы көрсөтүлгөн же анын электрондук кол тамга аркылуу кол коюлган, электрондук документ формасында төлөмдөр графиги.»;

– 38-пункту төмөнкү мазмундагы экинчи жана үчүнчү абзацтар менен толукталсын:

«Кредиттик таржымалды тараптардын кол коюусун талап кылбаган, документтердин түп нускаларынан сканерден өткөрүлгөн версиялары түрүндө электрондук маалымат булактарында жана/ же МФУ санарип маалыматтардын маалыматтык коопсуздугун, анын ичинде Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларына жана Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптарына ылайык пайдалануу деңгээлдерин колдонуу, резервдик көчүрмөлөө шарттарын сактоо менен камсыз кылган шартта, электрондук кол тамга коюлган электрондук документ түрүндө сактоого жол берилет.

Аралыкта туруп/обочодон тейлөө каналы аркылуу берилген кредиттер боюнча карыз алуучунун кредиттик таржымалы кагаз жүзүндөгү документтерди сактоо мөөнөтүнөн кем эмес мөөнөттө маалымат базасында (электрондук маалымат булагында) электрондук түрдө жүргүзүлүшү мүмкүн. Мында электрондук документтердин маалымат базасынан колдонуу мүмкүнчүлүгү мыйзам талаптарына ылайык камсыз кылынат.»;

– 39-пунктунун биринчи сүйлөмүндө «Журналга» деген сөздөн кийин «, же электрондук кол тамга аркылуу кол коюлган электрондук документке» деген сөздөр менен толукталсын;

– 41-пункттун 2-пунктчасы төмөнкү мазмундагы экинчи абзац менен толукталсын:

«Экинчи булактар кредиттин кайтарымдуулугу жагында көйгөйлөр келип чыкан шартта, кредитти кайтарып берүүнүн кошумча гарантияларын камсыз кылуу үчүн зарыл.»;

– 57–1-пунктунда «билдирме жөнөткөндөн 15 күн өткөндөн кийин» деген сөздөр «билдирүү жөнөтүлгөн күндөн тартып 15 календардык күн өткөндөн кийин» дегенге алмаштырылсын;

– 59-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«59. МФУнун «проблемалуу» кредиттер менен иш алып баруу жагында көргөн аракеттери алгылыктуу натыйжа бербесе, МФУ төмөнкү иш-чараларды ишке ашырат:

- гаранттарга жана кепилдик берүүчүлөргө кайрылуу;
- сотко кайрылуу;

- башка чаралар.»;
- Жобого карата 1-тиркеменин:
- 12-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«12. Кепил болуучунун кирешеси жөнүндө маалымат.

Эгерде кепилдик же гарантия суммасы Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларында белгиленген микрокредиттин максималдуу суммасынан ашыкты түзгөн кредит боюнча берилсе, ошондой эле кепилдик кредит боюнча негизги камсыздоо болуп саналса, анда карыз алуучу кепилдик берүүчүнүн кирешелери тууралуу төмөнкү маалыматтарды берет:

- тиешелүү кредиттик келишимди, гарантия берилген сумманы, гарантия бүткөн күндү көрсөтүү менен кат жүзүндөгү гарантия же кепилдик;

- гаранттын тиешелүү органынын гарантия берүү жөнүндө чечими;

- кепилдик берүүчүнүн жубайынын/жолдошунун (эгер болсо) кепилдик берүү тууралуу макулдугу;

- гаранттын уюштуруу документтери;

- гаранттын акыркы жыл үчүн финансылык отчету (эгерде гарантия бирден бир камсыздоо болуп саналса);

- акыркы 3–12 ай ичинде эмгек акы жөнүндө маалымкат (мында МФУ эмгек акы жөнүндө маалымкат сунушталууга тийиш болгон мезгилди өз алдынча аныктоого укуктуу) же кирешеси тууралуу маалыматты тастыктаган башка документтер (эгерде кепилдик берүүчү –жеке адам болсо);

- гаранттын же кепилдик берүүчүнүн төлөөгө жөндөмдүүлүгүн иликтөө.»;

2. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 23-декабрындагы N 50/7 «Кредиттик союздардагы кредиттик тобокелдикти башкаруу боюнча минималдык талаптар жөнүндө жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда көрсөтүлгөн токтом менен бекитилген «Кредиттик союздарда кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобо:

– төмөнкү мазмундагы 5.2.5–1-пункт менен толукталсын:

«5.2.5–1. Берилген кредиттер боюнча пайыздык чен Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасында сүткорлук ишти чектөө жөнүндө» мыйзамына ылайык эсептелген, жол берилген пайыздын өлчөмүнөн ашып кетсе, кредиттик союз аталган Мыйзам талаптарынын, анын ичинде төмөнкүлөрдүн аткарылышын камсыз кылууга тийиш:

– карыз алуучунун кредитор алдындагы милдеттенмелери аткарылбаган шартта, карыз алуучунун күрөөлүк мүлкүн алып коюуну соттук тартипте гана ишке ашыруу;

– карыз алуучунун кредитор алдындагы акчалай жана/же материалдык милдеттенмелерин аныктоодо кредиттин же насыянын колдонуудагы мөөнөтү ичинде чегерилген кошумча төлөмдүн (айып, туум) өлчөмү берилген кредиттин суммасынын 20 пайызынан ашпоого тийиш.»;

– 5.2.6-пунктунун онунчу абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«- катышуучунун кредитти кайсы гана учурда болбосун, кандайдыр бир айыптык санкцияларсыз (комиссия жана башка төлөмдөр), төлөөгө чейин 30 календардык (отуз) календардык күн мурда кредиттик союзга бул жөнүндө билдирген шартта, кредитти мөөнөтүнөн мурда төлөө укугу. Мында көрсөтүлгөн шартта мөөнөт белгиленет, ал аяктаганда (билдирүү жөнөтүлгөндөн кийин) карыз алуучу кредитти мөөнөтүнөн мурда төлөй алат. Мөөнөтүнөн мурда төлөө күнүнө чейинки 30 календардык (отуз) календардык күн мурда кредиттик союзга билдирүү жөнөтүлгөн шартта, билдирүүдө мөөнөтүнөн мурда төлөөнүн башка мөөнөтү көрсөтүлүшү мүмкүн.»;

– 5.2.7-пунктунда:

биринчи абзацында «укуктары,» деген сөз алынып салынсын;

төмөнкү мазмундагы бешинчи абзац менен толукталсын:

«Кредит боюнча милдеттенмени толугу менен аткаруу үчүн жетишсиз болгон, жүргүзүлгөн төлөмдүн суммасынан эң оболу карыздын негизги суммасы, андан соң милдеттенменин аткарылышы боюнча кредитордун чыгымдары, калган бөлүгүнөн – пайыздар жана кошумча төлөмдөр алынат.»;

– 7.3.4-пунктундагы «билдирме жөнөткөндөн 15 күн өткөндөн кийин» деген сөздөр «билдирүү жөнөтүлгөн күндөн тартып 15 календардык күн өткөндөн кийин» дегенге алмаштырылсын.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2020-жылдын 18-мартындагы
№ 2020-П-14/12-2-(ПС)

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 15-июлундагы № 30/6 «Кыргыз Республикасында акча которуулар системасына тиешелүү акча которууларды жүзөгө ашыруу боюнча эрежелерин бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 20 жана 68-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 15-июлундагы № 30/6 «Кыргыз Республикасында акча которуулар системасына тиешелүү акча которууларды жүзөгө ашыруу боюнча эрежелерин бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөр (кошо тиркелет) киргизилсин.

2. Юридика башкармалыгы:

– токтомдун Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыялангандан он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

4. Төлөм системалары башкармалыгы ушул токтом менен коммерциялык банктарды жана акча которуу системаларынын операторлорун тааныштырсын.

5. Токтомдун аткарылышын контролдоо Төлөм системалары башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

Т. Абдыгулов

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2020-жылдын 18-мартындагы
№ 2020-П-14/12–2-(ПС)
токтомуна карата тиркеме

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын
2009-жылдын 15-июлундагы № 30/6 «Кыргыз
Республикасында акча которуулар системасына
тиешелүү акча которууларды жүзөгө ашыруу боюнча
эрежелерин бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөр**

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 15-июлундагы № 30/6 «Кыргыз Республикасында акча которуулар системасына тиешелүү акча которууларды жүзөгө ашыруу боюнча эрежелерин бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасында акча которуулар системасына тиешелүү акча которууларды жүзөгө ашыруу боюнча эрежелердин:

– 1.2-пунктунун төртүнчү абзацы төмөнкү мазмундагы сүйлөм менен толукталсын:

«Кыргыз Республикасынын аймагында жайгашкан кабыл алуучунун/жөнөтүүчүнүн макулдугу болгон шартта, акча которууларды алууда/жөнөтүүдө алар нак эмес ыкмада конвертацияланышы мүмкүн.»;

– 1-глава төмөнкү мазмундагы 1.6–1-пункт менен толукталсын:

«1.6–1. Улуттук банк акча которуу системаларынын банк-катышуучуларынын жана акча которуу системаларынын операторлорунун ишин Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык жөнгө салат жана жүзөгө ашырат.

Улуттук банк акча которуу системалары боюнча ишке ашырылган которуулар жөнүндө маалыматтарды алуу максатында, акча которуу системаларынын банк-катышуучулары жана акча которуу системаларынын операторлору менен өз ара иш алып барууну камсыз кылат, ошондой эле катышуучуларга жана операторлорго акча которуулар боюнча, анын ичинде террористтик ишти каржылоого

жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү маселелери боюнча консультацияларды берет.»;

– 3.1-пунктунун:

он биринчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«- акча которуу системаларынын ыйгарым укуктуу органы тарабынан бекитилген системанын эрежелери;»;

жыйырма биринчи абзацындагы экинчи сүйлөм төмөнкү редакцияда берилсин:

«Акча которуулар системасынын оператору 10 (он) календардык күндөн ашпаган мөөнөт ичинде түп нускасын кийин жөнөтүү менен сын-пикирлерди эске алуу менен жеткире иштелип чыккан документтерди Улуттук банкка электрондук түрдө (сканерден өткөрүлгөн көчүрмөсүн) берүүгө тийиш.»;

– 3.2-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«3.2. Акча которуу системалары боюнча кызматтарды сунуштаган оператор Кыргыз Республикасынын аймагында өз ишин Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына, анын ичинде террористтик ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү чөйрөсүндө мыйзамдарга ылайык ишке ашырууга тийиш.

Эгерде оператор Кыргыз Республикасынын резидент эмеси болуп саналса, Кыргыз Республикасынын банктары менен акча которуу системасында катышуу боюнча келишим түзүүдө банктар жана операторлор Кыргыз Республикасынын акча которуулар чөйрөсүндө ченемдик укуктук актыларына, ошондой эле террористтик ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү жагында мыйзам талаптарына таянууга тийиш.»;

– 3-глава төмөнкү мазмундагы 3.2–1-пункт менен толукталсын:

«3.2–1. Улуттук банк эл аралык акча которуу системасынын каттоодон өткөн операторун төмөнкү учурларда жокко чыгарат:

– резидент эмес оператордун уруксат берүүчү документи, ал түзүлгөн өлкөнүн мындай ишти лицензиялаган/жөнгө салган ыйгарым укуктуу органы тарабынан берилген, акча которуу системаларынын

ишин жүзөгө ашыруу укугуна лицензиясы/сертификаты/каттоодон өткөндүгү жөнүндө күбөлүгү кайтарылып алынса/жокко чыгарылса;

– эл аралык акча которуу системасынын оператору Кыргыз Республикасынын аймагында эл аралык акча которуу системасынын операторунун ишин токтотуу жөнүндө өтүнүч кат сунуштаган учурда.

Улуттук банк эл аралык төлөм системаларынын реестрине өзгөртүүлөрдү киргизет жана эл аралык акча которуу системаларынын операторунун каттоодон өткөндүгү жокко чыгарылгандыгы жөнүндө маалыматты расмий интернет сайтта жайгаштырат.»;

– 4.6-пунктунун:

1-пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

«1) акча которуунун жыйынтыгында алуучуга төлөнүүчү акча каражаттарынын суммасы жана валютасы жөнүндө.»;

6-пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

«6) алдамчылыкка баруу тобокелдиктери жөнүндө, анын ичинде квитанциянын көчүрмөсүн берүүгө жана үчүнчү жактарга акча которуунун реквизиттери (контролдук номери, алуучунун аты-жөнү, акча которуунун суммасы) жөнүндө маалымдоого тыюу салуу, өлкөдө которууну берүү шарттары жана которууну алуу пункту жөнүндө, ошондой эле жөнөтүүчү үчүн зарыл болгон башка маалыматтарды.»;

– 4.9-пунктунун:

биринчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«4.9. Оператор жана катышуучу ар бир акча которуу операциясы, эгерде бир нече которуу бир файлдар топтомуна бириктирилген учурда, файлдар топтому боюнча тиешелүү эсеп жүргүзүүгө жана Кыргыз Республикасынын аймагында акча которууну алган/демилгелеген жөнөтүүчү/алуучу тууралуу маалыматтарды (аты-жөнү, туулган күнү жана жылы, жашаган дареги, паспорттогу же инсандыгын тастыктаган документтеги маалыматтар, ИНН (болсо), акча каражаттарын нак эмес ыкмада которууда/алууда банктык эсебинин номери), которуу максаты, сан жана жазуу түрүндө которуу суммасы жана Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын төлөм документтерин сактоо боюнча талаптарына ылайык башка маалыматтарды сактоого тийиш.»;

үчүнчү абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«1) чек ара аркылуу өтүүчү акча каражаттарын которууга тиешелүү жөнөтүүчү жана алуучу тууралуу бардык маалыматтын өзүндө сакталышын камсыз кылууга (аты-жөнү, туулган күнү жана жылы, жашаган дареги, паспорттогу же инсандыгын тастыктаган документтеги маалыматтарды, ИНН (болсо), акча каражаттарын нак эмес ыкмада которууда/алууда банктык эсебинин номери);»;

бешинчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«3) акча каражаттарын которууга тиешелүү алуучу же жөнөтүүчү жөнүндө маалыматтар камтылбаган, чек ара аркылуу өтүүчү акча которууларды аныктоого, ошондой эле мындай которууларды аткаруу/четке кагуу/токтотуу үчүн тобокелдикти аныктоого багытталган жол-жоболорго ээ болууга.»;

алтынчы абзацы күчүн жоготкон катары таанылсын;

– 4.11-пунктундагы «он бешинен кечиктирбестен» сөздөрү «5 (бешинен) кечиктирбестен» дегенге алмаштырылсын;

– 6.2-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«6.2. Катышуучу акча которуу системалары аркылуу ишке ашырылган операциялар боюнча маалыматты жана документтерди Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларында жана террористтик ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү жөнүндө мыйзамдарда каралган төлөм документтерин сактоо мөөнөттөрүнө ылайык сактоого милдеттүү.

Катышуучу акча которуу системалары аркылуу ишке ашырылган операциялар боюнча маалыматты өзүнүн автоматташтырылган банктык системасында сактоого тийиш.»;

– 6.6-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«6.6. Оператор Улуттук банктын жана/же катышуучунун талабы боюнча ФАТФнын сунуш-көрсөтмөлөрүнө ылайык, талап түшкөндөн кийинки 3 (үч) жумуш күнүнөн ашпаган мөөнөт ичинде талап кылынган акча которуу операциясы, Кыргыз Республикасынын аймагында акча которууну демилгелеген же алган жөнөтүүчү жана/же алуучу тууралуу кеңири маалыматтарды (аты-жөнү, туулган күнү жана жылы, жашаган дареги, паспорттогу же инсандыгын тастыктаган документтеги маалыматтарды, ИНН (болсо), акча каражаттарын нак эмес ыкмада которууда/алууда банктык эсебинин номери), которуу

максаты, сан жана жазуу түрүндө которуу суммасы жөнүндө кеңири маалыматтарды, акча каражаттарын жөнөтүү/төлөп берүү боюнча бардык тастыктоочу документтердин көчүрмөлөрүн кошо тиркөө менен сунуштоого милдеттүү (акча каражатын которууну жөнөтүүгө/алууга арыз жана кассалык ордер).

Оператору акча каражаттары катышуучулардын кассасына түшкөн учурдан тартып аны алуучуга укук чегинде бергенге чейин өзүнүн катышуучуларынын иш-аракеттери үчүн жана акча которуунун аягына чыгышы үчүн жоопкерчилик тартат.».

– 6-глава төмөнкү мазмундагы 6.7-пункт менен толукталсын:

«6.7. Катышуучу жана оператор ай сайын отчеттук айдан кийинки айдын 15 (он бешинен) кечиктирбестен Улуттук банкка акча которуу системалары аркылуу ишке ашырылган бардык операциялар боюнча маалыматтарды 3-тиркемеге ылайык сунуштап турууга тийиш. Маалымат белгиленген мөөнөттө электрондук түрдө берилүүгө тийиш.»;

– Эрежелер төмөнкү мазмундагы 3-тиркеме менен толукталсын:

«

**Кыргыз Республикасында
акча которуулар системасына
тиешелүү акча которууларды
жүзөгө ашыруу боюнча
эрежелерге карата
3-тиркеме**

№ *	Акча которуу системасынын аталышы	Котору түрү (чыккан/кирген)	Жөнөтүү күнү	Валютасы	Суммасы	Жөнөтүү пункту (акча которуу жөнөтүлүүчү өлкө)		Берүү күнү	Валютасы	Суммасы	Берүү пункту (акча которуу берилген өлкө)	
						өлкө	шаар				өлкө	шаар

* отчеттун сабынын катар номери

».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2020-жылдын 18-мартындагы
№ 2020-П-14/12-3-(ПС)

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2010-жылдын 26-майындагы № 36/7 «Банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо боюнча агенттик келишимдерди түзүүдө коммерциялык банктардын ишине карата негизги талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 20 жана 68-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2010-жылдын 26-майындагы № 36/7 «Банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо боюнча агенттик келишимдерди түзүүдө коммерциялык банктардын ишине карата негизги талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөр киргизилсин (кошо тиркелет).

2. Юридика башкармалыгы:

– токтомдун Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыялангандан он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет, ал эми «Банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо боюнча агенттик келишимдерди түзүүдө коммерциялык банктардын ишине карата коюлуучу негизги талаптар жөнүндө» жобонун 7–1 жана 62-пунктуларына өзгөртүүлөр 2020-жылдын 1-октябрынан тартып күчүнө кирет.

4. Төлөм системалары башкармалыгы ушул токтом менен коммерциялык банктарды, «Микрофинансылык уюмдар ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин, «Банктар аралык процессинг борбору» жабык акционердик коомун, «KG төлөм системаларынын операторлору ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин, ««Альянс» алмашуу бюролору ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин жана «Кыргыз почтасы» мамлекеттик ишканасын тааныштырсын.

5. Мамлекеттик тилди өнүктүрүү жана документ менен иш алып баруу бөлүмү ушул токтом менен Улуттук банктын тиешелүү түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

6. Токтомдун аткарылышын контролдоо Төлөм системалары башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

Т. Абдыгулов

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2020-жылдын 18-мартындагы
№ 2020-П-14/12-3-(ПС)
токтомуна карата тиркеме

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын
2010-жылдын 26-майындагы № 36/7 «Банктык чекене
кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо боюнча агенттик
келишимдерди түзүүдө коммерциялык банктардын
ишине карата негизги талаптар жөнүндө» жобону
бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөр**

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2010-жылдын 26-майындагы № 36/7 «Банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо боюнча агенттик келишимдерди түзүүдө коммерциялык банктардын ишине карата негизги талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо боюнча агенттик келишимдерди түзүүдө коммерциялык банктардын ишине карата коюлуучу негизги талаптар жөнүндө» жобонун:

- 3-пунктундагы «Кылмыш жолу менен алынган кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) жана террористтик же экстремисттик иш-аракеттерди каржылоого каршы аракеттенүү жөнүндө» деген сөздөр «Террористтик ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү жөнүндө» дегенге алмаштырылсын;

- 5-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«5. Банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдүн кеңири чөйрөсүнө төмөнкүлөр кирет:

- өз иш натыйжасы болуп саналбаган товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөмдөрдү жана эсептешүүлөрдү үчүнчү жактардын пайдасына маалымат технологияларына жана электрондук каражаттарга, ошондой эле төлөмдөрдү өткөрүү

ыкмаларына негизденген төлөм системалары аркылуу кабыл алуу жана өткөрүү;

- акча которуу системалары аркылуу акча которууларды ишке ашыруу;

- андан ары банкка өткөрүп берүү үчүн банктык эсепти ачууга бланктарды берүү жана кабыл алуу;

- банктык төлөм карттарын чыгарууга/кайра чыгарууга бланктарды берүү жана кабыл алуу;

- андан ары банкка өткөрүп берүү үчүн обочо туруп аралыктан банктык кызмат көрсөтүүлөрдөн, анын ичинде электрондук капчыктардан пайдаланууга бланктарды берүү жана кабыл алуу;

- андан ары банкка өткөрүп берүү үчүн обочо туруп аралыктан банктык кызмат көрсөтүүлөрдөн пайдалануу коддорун чыгарууга/ кайра чыгарууга бланктарды берүү жана кабыл алуу;

- кардар жөнүндө маалыматтардын коопсуздугу жана купуялуулук шарттары сакталган учурда, обочо туруп аралыктан банктык кызмат көрсөтүүлөрдөн пайдалануу үчүн чыгарылган коддорду берүү;

- андан ары банкка өткөрүп берүү үчүн кредиттерди тариздөөгө бланктарды берүү жана кабыл алуу;

- кредиттердин ордун жабуу;

- банктык эсепти толуктоо;

- электрондук акчаны жайылтуу/ордун жабуу;

- банктык карттардан нак акча каражаттарын берүү;

- бюджетке төлөмдөрдү (айыптык төлөмдөр, салыктар, бажы жыйымдары), анын ичинде мобилдик тиркемелерди жана QR-коддорду пайдалануу аркылуу ишке ашырылган төлөмдөрдү кабыл алуу.

Кыргыз Республикасынын «Электрондук кол тамга жөнүндө» мыйзамына ылайык, банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдүн кеңейтилген чөйрөсүнүн түрлөрү боюнча маалыматтарды банкка электрондук формада өткөрүп берүүгө жол берилет».

- 6-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«6. Банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдүн чектелген чөйрөсүнө төмөнкүлөр кирет:

– өз иш натыйжасы болуп саналбаган товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөмдөрдү жана эсептешүүлөрдү үчүнчү жактардын пайдасына маалымат технологияларына жана электрондук каражаттарга, ошондой эле төлөмдөрдү өткөрүү ыкмаларына негизденген төлөм системалары аркылуу кабыл алуу жана өткөрүү;

– кредиттердин ордун жабуу;

– электрондук акчаны жайылтуу/ордун жабуу;

– банктык карттардан нак акча каражаттарын берүү;

– бюджетке төлөмдөрдү (айыптык төлөмдөр, салыктар, бажы жыйымдары), анын ичинде мобилдик тиркемелерди жана QR-коддорду пайдалануу аркылуу ишке ашырылган төлөмдөрдү кабыл алуу.»;

– 6–1-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«6–1. Банк электрондук акчаны жайылтуу жана орун жабуу үчүн чекене агентти ишке тартууда, Улуттук банк Башкармасынын 2016-жылдын 30-мартындагы № 15/6 токтому менен бекитилген «Кыргыз Республикасында электрондук акча жөнүндө» жободо белгиленген Улуттук банктын талаптарын сактоого тийиш. Ченемдик укуктук актылардын талаптары сакталбаган шартта, Улуттук банк Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык тиешелүү таасир этүү чараларын колдонууга укуктуу.»;

– 7–1-пункту төмөнкү мазмундагы төртүнчү абзац менен толукталсын:

«- идентификацияланбаган электрондук капчыктардан электрондук акчанын ордун жабуу.»;

Жобо төмөнкү мазмундагы 9–2-пункт менен толукталсын:

«9–2. Бланк – документти белгилүү бир форма боюнча түзүү үчүн каралган, тиешелүү текст басылган жана банктын аталышы көрсөтүлгөн барак/же электрондук форма (формуляр), анын атайын бөлүнгөн жерлери (банктык эсепти/электрондук капчыктарды ачууга, банктык төлөм карттарын чыгарууга, обочо туруп аралыктан банктык

кызмат көрсөтүүлөрдөн пайдаланууга ж.б.) кол менен толтурулат жана ал кардардын кол тамгасы менен күбөлөндүрүлөт.»;

– 12-пунктундагы «Гарантиялык» деген сөз «(камсыздандыруу)» деген сөз менен толукталсын;

– 20-пунктунун:

5-пунктчасындагы «коопсуздук» деген сөз «техникалык жактан бекемделиши» деген сөздөр менен толукталсын;

– пункт төмөнкү мазмундагы 11 жана 12-пунктчалар менен толукталсын:

«11) эгерде банк кардарды талапка ылайык текшерүү жөнүндө мындай функцияларын чекене кызмат көрсөтүүчү агентке өткөрүп берсе, анда кардарды талапка ылайык текшерүү жана маалыматтарды Кыргыз Республикасынын террористтик ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоого) каршы аракеттенүү чөйрөсүндөгү мыйзамдарына ылайык сактоо тууралуу талаптар;

12) эгерде банк Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2018-жылдын 25-декабрындагы № 606 токтому менен бекитилген «Кардарга талаптагыдай текшерүү жүргүзүүнүн тартиби жөнүндө» жобого ылайык, кардарды талапка ылайык текшерүү жөнүндө мындай функцияларын чекене кызмат көрсөтүүчү агентке өткөрүп берсе, анда кардар жана бенефициар ээси жөнүндө зарыл маалыматты, кардардын жана бенефициар ээсинин анкеталарынын көчүрмөлөрүн, ошондой эле кардарды талапка ылайык текшерүүнүн натыйжасында алынган башка документтердин көчүрмөлөрүн берүү мөөнөттөрү.

Бул Жобонун 20-пунктунун 11 жана 12-пунктчалары банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдүн чектелген чөйрөсүн ишке ашырган агенттерге таркатылбайт.»;

– 25- пункт төмөнкү мазмундагы 2–1-пунктча менен толукталсын:

«2–1) «Кыргыз почтасы» мамлекеттик ишканасы 6-пунктунда көрсөтүлгөн банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдүн чектелген чөйрөсүн көрсөтүүдөн тышкары, кардарды талаптагыдай текшерүү боюнча талаптар банктар тарабынан сакталган шартта, төмөнкү кошумча кызматтарды көрсөтө алат:

- андан ары банкка өткөрүп берүү үчүн банктык эсепти ачууга бланктарды берүү жана кабыл алуу;

- банктык төлөм карттарын чыгарууга/кайра чыгарууга бланктарды берүү жана кабыл алуу;

- андан ары банкка өткөрүп берүү үчүн обочо туруп аралыктан банктык кызмат көрсөтүүлөрдөн, анын ичинде электрондук капчыктардан пайдаланууга бланктарды берүү жана кабыл алуу;

- андан ары банкка өткөрүп берүү үчүн обочо туруп аралыктан банктык кызмат көрсөтүүлөрдөн пайдалануу коддорун чыгарууга/ кайра чыгарууга бланктарды берүү жана кабыл алуу;

- андан ары банкка өткөрүп берүү үчүн кредиттерди тариздөөгө бланктарды берүү жана кабыл алуу.»;

- 31-пунктундагы «(камдык)» деген сөзү «(камсыздандыруу)» дегенге алмаштырылсын;

- 32-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«32. Банк анын чекене кызмат көрсөтүүчү агенти тарабынан ишке ашырылган иштер үчүн Кыргыз Республикасынын террористтик ишти каржылоого жана кылмыштуу кирешелерди легалдаштырууга (адалдоо) каршы аракеттенүү жөнүндө мыйзам талаптарына ылайык жоопкерчилик тартат.»;

- 34–1-пунктунун экинчи, үчүнчү, төртүнчү жана бешинчи абзацтары төмөнкү редакцияда берилсин:

- «ишкердик ишти жүзөгө ашырууга патенттин (анын ичинде электрондук) болушун;

- банктык чекене кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоо боюнча агентти милдеттүү түрдө окутуу жана ага тастыктоочу документтерди (окутуудан өткөндүгү/аяктагандыгы жөнүндө кат/сертификат) берүүнү;

- соода-тейлөө ишканаларында агенттер үчүн белгиленген лимиттерге жараша сунушталып жаткан кызмат көрсөтүүлөрдүн түрлөрүнө жана келип чыгышы ыктымал болгон тобокелдиктерге жараша коопсуздукту камсыздоо жана техникалык жактан бекемдөө боюнча тиешелүү чараларды караштырууну;

- эгерде агент кызмат көрсөтүүлөрдү нак эмес формада гана сунуштаса, техникалык жактан жабдуу жана коопсуздук чараларын көрүү талап кылынбайт.»;

– 39-пунктундагы «гарантиялык» деген сөз «(камсыздандыруу)» деген сөз менен толукталсын;

– 46-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«46. Төлөмдөрдү кабыл алуу ыкмалары жана шарттары, аларды өткөрүү мөөнөттөрүн сактоо, ошондой эле төлөөчүнү идентификациялоо жана верификациялоо боюнча талаптар Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык банк менен чекене кызмат көрсөтүүчү агент ортосунда түзүлгөн келишимде аныкталат.»;

– 59-пунктундагы «операциялар коопсуздугун» деген сөздөрдөн кийин «жана аларды андан ары банкка өткөрүп берүү үчүн жеке маалыматтарды сунуштоо боюнча купуялуулукту» деген сөздөр менен толукталсын;

– 62-пункту төмөнкү мазмундагы 8-пунктча менен толукталсын:

«8) автоматташтырылган өзүн-өзү тейлөө терминалы аркылуу кызмат көрсөтүүдө Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларына ылайык акча каражаттарын жөнөтүүчү-кардарды идентификациялоо жана верификациялоо боюнча ички контролдоо жол-жоболорунда/программаларында белгиленген тобокелдикти аныктоого багытталган ыкмага ылайык чара көрүүгө тийиш.»;

– 64-пунктунун төртүнчү абзацындагы «баркоддорду» деген сөзү «жана/же QR-коддорду» деген сөздөр менен толукталсын.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2020-жылдын 18-мартындагы
№ 2020-П-12/13-1-(БС)

COVID-19 пандемиясына байланыштуу финансы-кредит уюмдарынын ишин убактылуу жөнгө салуу эрежелери жөнүндө

Учурдагы COVID-19 пандемиясынан (мындан ары – коронавирус инфекциясы) улам орун алган жагдайга байланыштуу, банк жана финансы системаларында туруктуулукту сактоо, банк кызмат көрсөтүүлөрүн керектөөчүлөрдүн укугун коргоо жана Кыргыз Республикасынын экономикасына таасирин тийгизиши мүмкүн болгон жагдайлардын терс кесепеттерин текшилөө максатында, Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 20 жана 68-беренелерине таянуу менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Коронавирус инфекциясынын жайылып кетүү жагдайына байланыштуу (чек араны жабуу, мамлекет тарабынан чектөөлөрдү киргизүү, карантин жана башка кырдаалдар) Кыргыз Республикасында каттоодон өткөн банктар жана банк эмес финансы-кредит уюмдары:

- кредиттик келишимдерди кайра карап чыгууга байланыштуу комиссиялык жана башка төлөмдөр алынбасын жана чегерилбесин;

- кредиттик келишимде каралган милдеттенмелерди аткарбагандыгы/талаптагыдай аткарбагандыгы үчүн карыз алуучуларга карата айыптык төлөмдөр, анын ичинде кошумчаланган айыптык төлөм (айыптык төлөм/туум) салынбасын жана алынбасын.

2. Коронавирус инфекциясынын жайылышынан улам, карыз алуучунун акча агымы жана финансылык абалы өзгөрүүсүнө

байланыштуу кредиттик келишимдин шарттары өзгөргөн учурда, банктар жана банк эмес финансы-кредит уюмдары мындай кредиттер боюнча классификациясынын категориясын төмөнкү учурлардан көз карандысыз начарлатпоого укуктуу:

– бул кредит мурда реструктуризацияланган учурда;

– коронавирус инфекциясынын жайылышына байланыштуу жагдайлардан улам кредит боюнча карызын төлөөдө мөөнөтүнөн өтүп кеткен карыз суммасы бар болгон учурда.

3. Кредиттик келишимдердин, анын ичинде буга чейин реструктуризацияланган кредиттердин шарттарын өзгөртүүдө, экономикалык болжолдоолор, ички жана тышкы рынокту талдап-иликтөөлөр, карыз алуучунун акча агымы жана карыз алуучунун финансылык абалы эске алынсын, ошондой эле карыз алуучулардын экономикалык кызыкчылыктарын жана финансылык мүмкүнчүлүктөрүн эске алуу менен, аларга карата ак ниеттүүлүк, ачык-айкындуулук, ишенимдүүлүк жана өнөктөштүк принциптери сакталсын.

4. Банктар жана банк эмес финансы-кредит уюмдарына коронавирус инфекциясынын жайылышынан улам келип чыккан жагдайларга байланыштуу, кредиттер боюнча төлөмдөрдүн мөөнөттөрүн кайра карап чыгууга жана карыз алуучулар кайрылган учурда, төлөмдөрүн кеминде 3 айга жылдырууга сунуш-көрсөтмө берилсин.

5. Коронавирус инфекциясынын жайылып кетүү жагдайына байланыштуу мөөнөтүндө төлөнбөгөн карыз келип чыккан учурда, ошондой эле ишкердик иши аталган жагдайдан улам киргизилген чектөөлөргө байланышкан карыз алуучулардын кредиттерине мониторинг жүргүзүү жыйынтыгы боюнча, банктар жана банк эмес финансы-кредит уюмдары карыз алуучунун акча агымынын жана финансылык абалынын өзгөрүүсүнө байланыштуу кредиттер боюнча классификациялоо категориясын начарлатпоого укуктуу.

6. Кредиттик бюролор, коронавирус инфекциясынын жайылып кетүүгө байланыштуу кредиттик келишимдин шарттарын бузгандыгы статусун көрсөтүү үчүн, карыз алуучулардын мөөнөтү өтүп кеткен кредиттери боюнча сунуштоочулар тарабынан берилүүчү кредиттик маалыматты отчет форматындагы графа катары караштырсын.

7. Кредиттик маалыматты сунуштоочулар мөөнөтү өтүп кеткен кредиттер жөнүндө маалыматты кредиттик бюролорго берүүдө коронавирус инфекциясынын жайылып кетүү себебинен улам кредиттер боюнча төлөмдөрдүн кечигүү себебин көрсөтсүн.

8. Банктар жана банк эмес финансы-кредит уюмдары Улуттук банкка ушул токтомдун алкагында шарттары өзгөртүлгөн кредиттер, анын ичинде реструктуризацияланган кредиттер боюнча маалыматты ар бир айдын 15 (он бешинчи) күнүнө жана акыркы жумуш күнүнө карата сунуштасын.

9. Банктарга жана банк эмес финансы-кредит уюмдарына Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик укуктук актыларынын жөнгө салуучу талаптары ушул токтомго каршы келбеген бөлүгү боюнча таркатылат.

10. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып күчүнө кирет жана Улуттук банк Башкармасынын тиешелүү чечими кабыл алынганга чейин колдонулат.

11. Юридика башкармалыгы:

– токтомдун Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

12. Банктарды көзөмөлдөө методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгы ушул токтом менен «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактар бирикмесин, коммерциялык банктарды, Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик өнүктүрүү банкын, «Микрофинансы уюмдарынын ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин, микрофинансылык уюмдарды, кредиттик союздарды, «Кредиттик союздардын каржы компаниясы» КСФКны, «Кепилдик фонду» ААКты, кредиттик бюролорду, Улуттук банктын бардык түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын, Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

13. Токтомдун аткарылышын контролдоо Банктарды көзөмөлдөө методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгынын ишин тескөөгө

алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

Т. Абдыгулов

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2020-жылдын 23-мартындагы
№ 2020-П-12/14-1-(БС)

COVID-19 коронавирусу жайылышына байланыштуу Кыргыз Республикасынын аймагына өзгөчө кырдаал киргизүүдө Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын көзөмөлүнө алынган банктардын, банк эмес финансы-кредит уюмдарынын жана башка юридикалык жактардын иштөө тартиби жана алардын ишин жөнгө салуу жөнүндө

Кыргыз Республикасынын Өкмөтү COVID-19 коронавирусу жайылышынан улам, Кыргыз Республикасынын аймагына өзгөчө кырдаал режимин киргизгендигине байланыштуу Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 20 жана 68-беренелерине таянуу менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Жугуштуу оорулар эпидемиясына байланыштуу өзгөчө кырдаалдын орун алышы шарттарында калкка массалык жугуу коркунучу келип чыккан учурда Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын көзөмөлүнө алынган коммерциялык банктардын, банк эмес финансы-кредит уюмдарынын жана башка юридикалык жактардын ишиндеги тобокелдиктерди кыскартуу боюнча чаралар, персоналга массалык жугуу коркунучу орун алганга чейин, орун алганда жана/же орун алгандан кийин Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын көзөмөлүнө алынган банктардын, банк эмес финансы-кредит уюмдарынын жана башка юридикалык жактардын маанилүү бизнес-процесстеринин ишин камсыз кылуу үчүн колдонулган жана алардын

ишке ашырылышын камсыз кылган иш-чаралар топтомун жүзөгө ашыруу ыкмалары бекитилсин (кошо тиркелет).

2. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып күчүнө кирет жана Улуттук банк Башкармасы тиешелүү чечим кабыл алганга чейин колдонулат.

3. Юридика башкармалыгы:

– токтомдун Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Банктарды көзөмөлдөө методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгы ушул токтом менен «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактар бирикмесин, коммерциялык банктарды, Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик өнүктүрүү банкын, «Микрофинансы уюмдарынын ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин, микрофинансылык уюмдарды, кредиттик союздарды, «Кредиттик союздардын каржы компаниясы» ААКты, «Гарантиялык фонд» ААКты, кредиттик бюролорду, төлөм уюмдарын, төлөм системаларынын операторлорун, Улуттук банктын бардык түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын, Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

5. Токтомдун аткарылышын контролдоо Банктарды көзөмөлдөө методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

Т. Абдыгулов

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2020-жылдын 23-мартындагы
№ 2020-П-12/14–1-(БС)
токтомуна карата тиркеме

Жугуштуу оорулар эпидемиясына байланыштуу өзгөчө кырдаалдын орун алышы шарттарында калкка массалык жугуу коркунучу келип чыккан учурда Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын көзөмөлүнө алынган коммерциялык банктардын, банк эмес финансы-кредит уюмдарынын жана башка юридикалык жактардын ишиндеги тобокелдиктерди кыскартуу боюнча чаралар, персоналга массалык жугуу коркунучу орун алганга чейин, орун алганда жана/же орун алгандан кийин Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын көзөмөлүнө алынган банктардын, банк эмес финансы-кредит уюмдарынын жана башка юридикалык жактардын маанилүү бизнес-процесстеринин ишин камсыз кылуу үчүн колдонулган жана алардын ишке ашырылышын камсыз кылган иш-чаралар топтомун жүзөгө ашыруу ыкмалары

1-глава. Жалпы жоболор

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан көзөмөлгө алынган коммерциялык банктар, банк эмес финансы-кредит уюмдары жана башка юридикалык жактар (мындан ары – банктар) ушул токтомдо бекитилген чараларды иш өзгөчөлүгүн эске алуу менен өз ишинде колдонуулары зарыл.

2. Банктар банк персоналынын иштөө жөндөмдүүлүгүнүн бузулушуна байланыштуу штаттан тышкаркы жагдайлар жана COVID-19 вирусунун жайылышы кесепеттери орун алган учурда банктардын иш үзгүлтүксүздүгүн камсыз кылуунун негизги чараларын, методдорун жана сактоо (колдоо) каражаттарын камтыган ички документтерди ушул токтомдо каралган чараларды эске алуу менен иштеп чыгуулары тийиш.

3. COVID-19 коронавирусу жайылышына байланыштуу Кыргыз Республикасынын аймагына өзгөчө кырдаал киргизилген мезгил ичинде банктар ушул токтомдо каралган учурларды эске албаганда, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында, ошондой эле Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн жана Кыргыз Республикасынын Улуттук

банкынын айрым чечимдеринде каралган бардык экономикалык ченемдерди жана талаптарды сактоолору тийиш.

2-глава. Банк персоналынын жана кардарларынын коопсуздугун камсыз кылуу

4. Жугуштуу оорулар эпидемиясына (пандемиясына) байланыштуу өзгөчө кырдаал киргизилген шарттарда персоналга массалык жугуу коркунучу банктардын өндүрүштүк функцияларын аткарган жана бизнес функцияларынын аткарылышынын технологиялык процессине жооп берген персоналдын тобокелдигине ыкчам чара көрүүнү талап кылган, өзгөчө кырдаал болуп саналат.

5. Жугуу коркунучу же масштабдуу эпидемия (пандемия) олуттуу материалдык жоготууларга жана адам өлүмүнө дуушар кылышы ыктымал болгон, штаттан тышкаркы жагдайдын биринчи категориясына кирет.

6. Коркунуч орун алып турган/сакталган мезгилдеги негизги маанилүү функцияларды аныктоо жана банктын автоматташтырылган маанилүү системаларын тейлеген жана пайдаланышкан адистердин кошумча резервин түзүү эпидемиологиялык оорулардын келип чыгышынын алдын алуу чараларына кирет.

7. Кардарларды эсептешүү-кассалык тейлөөнү жүзөгө ашырган банктарда жана алардын түзүмдүк бөлүмдөрүндө банк кардарларынын жана персоналынын коопсуздугун камсыз боюнча чаралар каралган.

Банктын жайларында финансылык кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоодо санитардык-эпидемиологиялык коргоо маселелерине басым жасалган маалыматтар кардарлар үчүн көрүнөө жерде жайгаштырылууга, ошондой эле актуалдуу расмий маалымат финансылык уюмдардын расмий интернет-сайтында, аккаунттарында, социалдык баракчаларында жана электрондук почталарында жарыяланууга тийиш.

Кардарларды тейлөө банктын жайларында жана түзүмдүк бөлүмдөрүндө санитардык коопсуздук нормаларынын сакталышын жана адамдардын көп топтолушуна жол бербөө каралган, инфекциянын жайылышынын алдын алуу чараларын эске алуу менен жүзөгө ашырылат.

Банктын кире беришинде дезинфекциялоочу каражаттар (санитайзерлер) милдеттүү түрдө коюлууга тийиш. Мындан тышкары банк кезекте турган кардарларына алардын ортосунда коопсуз аралыктын (1 метрден аз болбоого) сакталышын камсыз кылуусу зарыл.

Ошону менен бирге эле банктарга өзгөчө кырдаал киргизилген мезгилде банк бөлүмдөрүнүн өзгөчө режимде иштөө маселесин карап чыгуу жана кардарларга банк бөлүмдөрүнүн иштөө графиги тууралуу расмий интернет-сайттар (же социалдык түйүндөр жана кардарлар үчүн электрондук билдирүүлөр) аркылуу милдеттүү түрдө маалымдоо сунушталат.

8. Банктын кардарлар менен түздөн-түз байланышта болуучу кассадагы жана башка кызматкерлери жеке коргонуу каражаттары (бет кап, көздү коргоо каражаттары, кол кап жана санитайзерлер) менен камсыз кылынууга жана алар ар бир кардардан кийин жана акча каражаттары менен иштегенден кийин колун жана иш орундарынын тиешелүү жерлерин дезинфекциялап туруулары зарыл.

Банкка кардарды тейлеген бардык жайларынын каалгаларынын кармагычтарын, чакыруу баскычтарын жана лифттин, POS-терминалдардын баскычтарын жана кардар менен персоналды байланыштыра турган башка буюмдарды ар бир 2 (эки) саат сайын дезинфекциялап туруу сунушталат.

Банктын аралыктан тейлөө жабдуулары (POS-терминалдар ж.б.) орнотулган жерлерде бул жабдууларды колдонууга чейин жана колдонгондон кийин дезинфекциялоо чараларын көрүү тууралуу эскертүүчү маалыматтар кардарлар үчүн көрүнөө жайгаштырылсын.

9. Банктын кардарлар менен түздөн-түз иш алып барбаган же негизги (маанилүү) операцияларга катышпаган же банктын маанилүү инфраструктурасы үчүн жооптуу болбогон персоналдын купуя маалыматтарды сактоо жана алардын коопсуздугун камсыз кылуу жана маалымат берүү каналдарын коргоо (киберкоопсуздук маселелери) режимин эске алуу менен аралыктан иштөө режимине өткөрүүгө болот.

Өзгөчө кырдаал киргизилгендигине байланыштуу кызматкерлердин эмгегине төлөө жана алардын санын кыскартуу (аралыктан

иштөө, эмгек акы сакталбаган өргүү ж.б.) маселелери Кыргыз Республикасынын эмгек мыйзамдарына ылайык чечилүүгө тийиш.

10. Банктар операцияларды жүзөгө ашырууда жана кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоодо кызматкерлердин кардарлар менен тике байланышын чектөө үчүн аралыктан/обочодон сунушталуучу жеткиликтүү онлайн тейлөөлөрдү жана инфраструктураны колдонуу боюнча чараларды кабыл алуулары зарыл.

Көбүнчө, банктар тарабынан кардарларды кредиттөө (каржылоо) жана башка билдирүүлөрүн кароо маселелери боюнча келип түшкөн өтүнүч каттарды жана документтерди алгач онлайн-иштеп чыгуу каралышы мүмкүн (документтердин электрондук версиялары электрондук байланыш каражаттары аркылуу иштеп чыгуу үчүн банктын бөлүмдөрүнө жөнөтүлөт). Документтердин каралган электрондук версияларынын негизинде банк өтүнүч каттарды канааттандыруу тууралуу чечим кабыл алуусу жана кардарга каражаттарды же башка кызмат көрсөтүүлөрдү алуу үчүн банктын бөлүмүнө даяр документ менен келе турган конкреттүү убакыт белгилениши мүмкүн (анын ичинде кардарды идентификациялоо жана верификациялоо жүргүзүлөт).

11. Банктар кардарлардын пландык визиттерин азайтуу үстүндө иш жүргүзүшсүн, онлайн тейлөөлөр жана аралыктан тейлөө кызматтары иштеп жаткандыгын (расмий интернет-сайттар же социалдык түйүндөр жана кардарлар үчүн электрондук билдирүүлөр аркылуу) маалымдашсын.

12. Банктын башкаруу органдарынын, комитеттердин жана башка коллегиялдуу органдардын отурумдарын конференц байланыш/электрондук почта ж.б. технологияларды колдонуу менен аралыктан/сырттан же эгерде банктын ички документтеринде каралса жана Кыргыз Республикасынын мыйзамына каршы келбесе, сурамжылоо аркылуу өткөрүүгө болот, мында кийинчерээк тастыктоо жана кабыл алынган чечимдерге кезектеги ачык отурумда кол коюу зарыл.

3-глава. Банктык жана төлөм кызмат көрсөтүүлөрүнүн үзгүлтүксүз сунушталышын камсыз кылуу

13. Банктар калк жашаган ар бир пунктта калктын банктык/төлөм кызмат көрсөтүүлөрүнөн пайдалануусун камсыз кылуу мүмкүнчүлүгүн эске алуу менен, обочо түзүмдүк бөлүмдөрүнүн ишин камсыз кылуусу зарыл.

Банктын обочо түзүмдүк бөлүмдөрүн (филиалдарын, сактык кассаларын ж.б.) жабуу/алардын ишин убактылуу токтотуу жөнүндө чечими Улуттук банк менен алдын ала макулдашылууга тийиш.

Эгерде Улуттук банктын баа берүүсү боюнча банктын обочо түзүмдүк бөлүмдөрүнүн иши убактылуу токтотулушу/жабылышы калктын банктык кызмат көрсөтүүлөрдөн пайдалануу мүмкүнчүлүгүн чектеген шарттарды түзсө, анда Улуттук банк тарабынан банкка мындай түзүмдүк бөлүмүнүн ишин убактылуу токтотууга/ жабууга тыюу салынат.

14. Ошондой эле банктар тейлөө кызматы үчүн жеткиликтүү банкоматтарды, POS-терминалдарды жана автоматташтырылган терминалдарды тейлөөгө, аны менен бирге негизги банктык кызмат көрсөтүүлөрдү, атап айтканда, эсептешүү-кассалык тейлөөнү, арыздарды кабыл алуу, кароо жана кредит берүү кызмат көрсөтүүлөрүн сунуштоого мүмкүнчүлүгү бар обочо түзүмдүк бөлүмдөрүнүн үзгүлтүксүз иштешин, ошондой эле акча которуу системалары менен иш алып барууну, конверсиялык операцияларды (зарылчылыгына жараша) жүргүзүүнү камсыз кылуусу зарыл.

15. Банктар кардарларга сунушталуучу кызмат көрсөтүүлөр тууралуу бардык маселелер боюнча консультациялык кызматтарды тиешелүү тартипте сунуштоосу, ошондой эле колл-борборлорду, интернет-сайттарды, онлайн тейлөөлөрдү, социалдык баракчаларды өзгөчө кырдаалга ылайыкташтыруу менен, алардын үзгүлтүксүз иштешин камсыз кылууга тийиш.

16. Банктар банкты жана анын обочо түзүмдүк бөлүмдөрүн жана банкоматтарды нак акча менен камсыз кылууга муктаждыктарын алдын ала талдап-иликтөөгө тийиш. Талдап-иликтөө натыйжасында банктар тиешелүү билдирмени даярдоосу жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банкына жөнөтүүсү зарыл.

17. Банктар банкоматтарды туруктуу негизде өз учурунда инкассациялап, банкоматтардын үзгүлтүксүз иштешин камсыз кылууга тийиш.

18. Банктардан төлөм системалары менен өз ара эсептешүүлөрдү өз учурунда жүргүзүү, ошондой эле нак акча каражаттарын төлөм уюмдарынан жана алардын агенттеринен толук көлөмдө кабыл алуу жана товарларды/кызмат көрсөтүүлөрдү сунуштоочулардын жана төлөм уюмдарынын эсебине өз учурунда чегерүү талап кылынат.

19. Штаттан тышкаркы жагдайлардын жана финансылык жоготуулардын келип чыгуу тобокелдигине жол бербөө максатында, банктар акча жана маалымат уурдоо ниетинде банктын системаларына хакердик чабуулдар санынын өсүшүнө байланыштуу тобокелдиктерди талаптагыдай тескөөгө милдеттүү, аралыкта жайгашкан түйүндөрдүн, банктык төлөм карттары менен эсептешүүлөр системасынын, мобилдик/интернет банкинг жана мобилдик тиркемелердин ишин өзгөчө контролдоого, ошондой эле төлөм инструменттеринин, финансылык билдирүү алмашуу каналдарынын жана жалпы банктын ишинин үзгүлтүксүздүгүн камсыз кылууга тийиш.

20. Банктарда техниканын, программалык камсыздоонун же инфраструктуранын башка объектилеринин иштен чыгышына байланыштуу көйгөйлүү маселелерди чечүү мүмкүнчүлүгү туруктуу негизде камсыз кылынуусу зарыл.

21. Банктар андагы күндөлүк абалга туруктуу негизде мониторинг жүргүзүп турууга, колдо болгон каражаттарынын жетиштүүлүгүн жана банктын финансылык абалынын начарлашына жол бербөө (ликвиддүү активдердин) чараларынын алдын ала каралгандыгын иликтеп турууга тийиш.

4-глава. Банктардын ишин жөнгө салуу жана көзөмөлдөө маселелери

22. Банк мыйзамдарынын Улуттук банктын ченемдик укуктук актыларында белгиленген банк ишин лицензиялоо маселеси боюнча талаптары толугу менен банктарга таркатылат. Мында, кызмат адамдарын макулдашуу, лицензияларды/күбөлүктөрдү берүү маселелери боюнча документтерди кароо мөөнөттөрү өзгөчө кырдаал

режимин эске алуу менен чектелбеген мөөнөткө узартылышы мүмкүн. Ал эми Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын ченемдик укуктук актылары менен жөнгө салынуучу лицензиялоо боюнча башка маселелер белгиленген мөөнөттөрдө каралат.

23. Кыргыз Республикасынын аймагына өзгөчө кырдаал режими киргизилгендиги натыйжасында, банк Кыргыз Республикасынын банк мыйзамдарында белгиленген экономикалык ченемдерди жана талаптарды бузууга жол берген учурда, мындай маселе банк тарабынан көрүлгөн чараларды жана аракеттерди эске алуу менен, Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан каралат.

24. Банктардын отчету Кыргыз Республикасынын Улуттук банкына электрондук түрдө жөнөтүлөт жана өзгөчө кырдаал режими токтотулгандан кийин кагаз жүзүндө берилет.

25. Ушул токтом колдонууда болгон мезгилде банктардын Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы менен кат алышуусу банк тарабынан аныкталган ыйгарым укуктуу электрондук даректерден Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий электрондук почтасына (mail@nbkr.kg) жөнөтүү аркылуу жүргүзүлөт.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2020-жылдын 24-мартындагы
№ 2020-П-09/15-4-(НПА)

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 20, 53 жана 68-беренелерине таянуу менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын төмөнкү ченемдик укуктук актыларына сунушталган өзгөртүүлөр (кошо тиркелет) киргизилсин:

– Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 28-мартындагы № 10/7 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын «овернайт» кредити жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтому;

– Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 28-мартындагы № 10/8 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын бир күндүк кредити жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтому.

2. Юридика башкармалыгы:

– токтомдун Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып күчүнө кирет.

4. Акча-кредиттик операциялар башкармалыгы ушул токтом менен коммерциялык банктарды, Улуттук банктын тиешелүү түзүмдүк бөлүмдөрүн тааныштырсын.

5. Токтомдун аткарылышын контролдоо Акча-кредиттик операциялар башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

Т. Абдыгулов

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2020-жылдын 24-мартындагы
№ 2020-П-09/15–4-(НПА)
токтомуна карата тиркеме

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөр

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 28-мартындагы № 10/7 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын «овернайт» кредити жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын «овернайт» кредити жөнүндө» жобонун:

– 3-пунктундагы «, чейректин акыркы иш күнүнөн башка,» деген сөздөр алынып салынсын;

– 1-тиркемесинин:

2.4-пунктундагы «, чейректин акыркы иш күнүнөн башка» деген сөздөр алынып салынсын.

2. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 28-мартындагы № 10/8 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын бир күндүк кредити жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын бир күндүк кредити жөнүндө» жобонун:

– 4-пунктундагы «, чейректин акыркы иш күнүнөн башка,» деген сөздөр алынып салынсын;

– 1-тиркемесинин:

2.4-пунктундагы «, чейректин акыркы жумуш күнүнөн башка» деген сөздөр алынып салынсын.

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2020-жылдын 24-мартындагы
№ 2020-П-12/15-5-(НПА)

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларынын финансы-кредит уюмдарынын баалуу кагаздар менен операциялары жана кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 20 жана 68-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Улуттук банктын төмөнкү ченемдик укуктук актыларына сунушталган өзгөртүүлөр киргизилсин:

– Улуттук банк Башкармасынын 2011-жылдын 14-сентябрындагы № 52/4 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө» токтомуна;

– Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 10-июнундагы № 26/3 «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын туунду же көз каранды компанияларды түзүү жана/же сатып алуу эрежелерин бекитүү тууралуу» токтомуна;

– Улуттук банк Башкармасынын 2004-жылдын 21-июлундагы № 18/3 «Активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга резервге тиешелүү чегерүүлөр жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна;

– Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 28-декабрындагы № 51/6 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө» токтомуна;

– Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 25-сентябрындагы № 35/13 «Операцияларды ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырууда кредиттик тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна.

2. Токтом расмий жарыялангандан он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

3. Юридика башкармалыгы:

– токтомдун Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Банктарды көзөмөлдөө методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгы ушул токтом менен коммерциялык банктарды, микрофинансылык компанияларды, «Кыргызстан банктарынын бирикмеси» юридикалык жактар бирикмесин, «Ислам финансы ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин, «Кредиттик союздардын каржы компаниясы» ачык акционердик коомун, Улуттук банктын тиешелүү түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

5. Токтомдун аткарылышын контролдоо Банктарды көзөмөлдөө методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

Т. Абдыгулов

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2020-жылдын 24-мартындагы
№ 2020-П-12/15–5-(НПА)
токтомуна карата тиркеме

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым
ченемдик укуктук актыларына финансы-кредит
уюмдарынын баалуу кагаздар менен операциялары жана
кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча өзгөртүүлөр**

1. Улуттук банк Башкармасынын 2011-жылдын 14-сентябрындагы № 52/4 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Банктардын баалуу кагаздар менен иш алып баруусу жөнүндө» жобонун:

– 1-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«1. Жобонун аракети Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарына, Мамлекеттик өнүктүрүү банкына жана депозиттерди тартуу менен иш алып барган микрофинансылык компанияларга, анын ичинде ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан банктарга жана микрофинансылык компанияларга (мындан ары – банктар) таркатылат.»;

– 2-пунктунун:

экинчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«- **мамлекеттик баалуу кагаздар** – бул, Кыргыз Республикасынын Өкмөтү (мамлекеттик казына векселдери (МКВ) жана мамлекеттик казына облигациялары (МКО)) жана Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы (мындан ары – Улуттук банк) (ноталар) тарабынан чыгарылган баалуу кагаздар.»;

пункт төмөнкү мазмундагы сегизинчи абзац менен толукталсын:

«**Ислам баалуу кагаздары** – эмитенттин белгиленген менчигинде же бизнесинде бөлүнбөгөн үлүшкө менчик укугун тастыктоочу ислам каржылоо принциптеринин (шариат стандарттарынын) негизинде чыгарылган баалуу кагаздар.»;

– 4-пункт төмөнкү мазмундагы экинчи сүйлөм менен толукталсын:

«Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан банктарда Шариат кеңеши Банктын баалуу кагаздар менен иш алып баруу саясатынын шариат стандарттарына дал келиши үчүн жоопкерчиликтүү болуп саналат.»;

– 7-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«7. Банк Башкармасы банктын баалуу кагаздар менен ишине натыйжалуу ички контролдукту жүргүзүү максатында, Директорлор кеңеши тарабынан бекитилген, банктын өнүктүрүү стратегиясына ылайык күндөлүк ишке, тобокелдиктер боюнча белгиленген чектөөлөрдү сактоо менен жетекчиликти жүргүзүүгө тийиш.

Тобокелдиктер боюнча чектөөлөр, бүтүндөй алганда банктын ишинде орун алышы ыктымал болгон тобокелдиктерди, баалуу кагаздар портфелин, өз-өзүнчө ар бир баалуу кагазды ж.б. эске алуу менен банктын стратегиялык пландарына жана активдерди/ милдеттенмелерди тескөөнүн жалпы максаттарына ылайык келүүгө тийиш. Чектөөлөр Улуттук банк Башкармасынын 2017-жылдын 15-июнундагы № 2017-П-12/25–8-(НПА) токтому менен бекитилүүчү “Кыргыз Республикасынын банктарында тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө” жобого (мындан ары – «Кыргыз Республикасынын банктарында тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобо) ылайык рыноктук тобокелдик, кредиттик тобокелдик, ликвиддүүлүк тобокелдиги жана тобокелдиктердин башка түрлөрү боюнча белгиленүүгө тийиш.

Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан банктарда чектөөлөр шариат стандарттарына дал келбей калуу тобокелдиги боюнча да жана Улуттук банк Башкармасынын 2018-жылдын 18-июлундагы № 2018-П-12/30–3-(БС) токтому менен бекитилүүчү «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган банктарда тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобого ылайык (мындан ары – «Кыргыз Республикасынын ислам банктарында тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобо) тобокелдиктердин башка түрлөрү боюнча белгиленүүгө тийиш.

Банктын жетекчилиги да банктын үзгүлтүксүз операциялык ишин камсыз кылуу максатында дилер ишинин (фронт-офис) жана бүтүмдөрдү бухгалтердик кайра иштеп чыгуу (бэк-офис) жоопкерчилигин талаптагыдай бөлүштүрүүгө тийиш.»;

- 10-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«10. Банктын Директорлор кеңешинин жана Башкармасынын, анын ичинде ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан банктарда Шариат кеңешинин да жоопкерчилиги банктын көрсөтүлгөн башкаруу органдары тарабынан алынган кесиптик консультациялардын болушуна карабастан башка адамдарга жүктөлбөөгө тийиш.»;

- 11-пунктунун:

«д)» пунктчасынын «Кыргыз Республикасынын банктарында тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө жобого» деген сөздөр «Кыргыз Республикасынын банктарында тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө жобого/Кыргыз Республикасынын ислам банктарында тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө жобого» дегенге алмаштырылсын;

«з)» пунктчасынын экинчи абзацында «белгилеген» деген сөз «белгилөөчү» дегенге алмаштырылсын;

- 15-пунктунун биринчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«Банктын баалуу кагаздарды сатып алуусу баалуу кагаздар рыногунда котировкаларга алдын ала иликтөөлөр жүргүзүлгөндөн кийин жүзөгө ашырылууга тийиш. Ошондой эле баалуу кагаздарга, анын эмитентине жана мындай баалуу кагаздарды сатып алууга жана/же ээлик кылууга байланыштуу тобокелдиктерге кылдат иликтөөлөр жүргүзүлүүгө тийиш, мында Кыргыз Республикасынын банктарында тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө жобонун/Кыргыз Республикасынын ислам банктарында тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө жобонун талаптары эске алынат. Иликтөө иши күндөлүк финансылык маалыматтардын, рейтингдер боюнча отчеттордун жана фондулук биржадагы листинг тууралуу маалыматтардын (эгерде болгон болсо), тиешелүү маалыматтык аналитикалык системалардан (мисалы, Reuters же Bloomberg) башка зарыл булактардан

алынган маалыматтарга негизденүүгө тийиш. Эгерде, Кыргыз Республикасынын эмитенттеринин-резиденттеринин долбоордук каржылоо карыздык баалуу кагаздарын жана долбоордук каржылоо ислам баалуу кагаздарын сатып алуу болжолдонуп жатса (имараттар, курулмалар жана башка активдер сыяктуу жаңы активдерди түзүү, куруу жана өндүрүү), банк долбоордун талапка жооп беришин изилдөөгө тийиш. Ошондой болсо да, фондулук, анын ичинде эл аралык биржанын листингине кирген, жогорку рейтингге ээ, жогорку ликвиддүү жана өнүккөн фондулук баалуу кагаздар рыногунда («Standart & Poors -The S&P Global BMI (Broad Market Index)» агенттиктеринин тизмесине кирген өлкөлөр) жүгүртүүдөгү баалуу кагаздарды сатып алуу үчүн алардын инвестициялык өтүмдүүлүгүнө тиешелүү негиздөөлөр үчүнчү жактардан алынган (аналитикалык компаниялардан, рейтингдик агенттиктерден, брокердик компаниялардан ж.б.) маалыматтарга иликтөөлөрдү жүргүзүүгө негизденет.»;

- 16-пунктунун бешинчи абзацында «Кыргыз Республикасынын банктарында тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө жобонун» деген сөздөр «Кыргыз Республикасынын банктарында тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө жобонун/Кыргыз Республикасынын ислам банктарында тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө жобонун» дегенге алмаштырылсын;

- 23-пунктунда «күрөөлүк камсыздоо алдында» деген сөздөр «күрөөлүк камсыздоо катары» дегенге алмаштырылсын;

- 24–25-пункттар төмөнкү редакцияда берилсин:

«24. Банк жеке эмитенттерден акцияларды сатып ала алат:

- Кыргыз Республикасынын резиденттеринен – эмитент фондулук биржанын листингине эң жогорку категория боюнча киргизилген учурда гана;

- Кыргыз Республикасынын резидент эместеринен – эмитент Moody’s Investor Service (АКШ) рейтингдик агенттиги тарабынан ыйгарылган эң жогоркудан төмөн болбогон жана эң жогоркудан кийинки категориядагы узак мөөнөттүү кредитти төлөө жөндөмдүүлүгү рейтингине же Standard & Poors (АКШ), Fitch IBCA (Улуу Британия)

рейтингдик агенттиктери ыйгарган эквиваленттүү рейтингге ээ болгон учурда гана.

25. Банктар төмөнкүлөр тарабынан чыгарылган мамлекеттик эмес карыздык баалуу кагаздар жана ислам баалуу кагаздары менен операцияларды жана бүтүмдөрдү жүзөгө ашыра алышат:

а) Standard & Poor's, Fitch Ratings же Moody's Investors Service рейтингдик агенттикеринин бири тарабынан ыйгарылган «BBB» же «Baa2» деңгээлинен төмөн болбогон шартта, эмитент/оригинатор – Кыргыз Республикасынын резидент эместери;

б) эмитент/оригинатор – Кыргыз Республикасынын резиденти ошол эмитент төмөнкүлөрдү жүзөгө ашырган шартта:

– кеминде 4 (төрт) жыл иштеген болсо;

– акыркы үч жыл ичинде финансылык отчет менен тастыкталган, көз карандысыз аудитордук уюм (тышкы аудитор) тарабынан күбөлөндүрүлгөн туруктуу финансылык абалына (чыгымсыз), жана өнүгүүнүн оң финансылык узак мөөнөттүү келечектерине ээ;

– долбоор боюнча акча каражаттардын жетиштүү агымдарына ээ, ага долбоордун рентабелдүүлүгүн/кирешелүүлүгүн кылдат иликтөөнүн жыйынтыктары менен тастыкталган карыздык баалуу кагаздар боюнча милдеттенмелерди тейлөөгө өбөлгө түзгөн карыздык баалуу кагаздарды жайгаштыруудан каражаттар салынат.»;

– 27–28-пункттар төмөнкү редакцияда берилсин:

«27. Банктын мамлекеттик эмес карыздык баалуу кагаздарга, анын ичинде ислам баалуу кагаздарына инвестицияларынын жалпы өлчөмү анын таза суммардык капиталынын өлчөмүнүн 50% ашпоого тийиш.

28. Банктар тарабынан ушул жобонун 26 жана 27-пункттарында көрсөтүлгөн ченемдердин аткарылышы жөнүндө отчеттордун берилиши жана жарыяланышы, Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 27-декабрындагы № 2019-П-12/68–3-(НПА) токтому менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктары милдеттүү түрдө аткарууга тийиш болгон экономикалык ченемдер жана талаптар жөнүндө» жобого ылайык (мындан ары – «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктары милдеттүү түрдө аткарууга тийиш болгон экономикалык ченемдер жана талаптар жөнүндө» жобо) жүзөгө ашырылат.

Депозиттерди тартуу менен иш алып барган микрофинансылык компаниялар тарабынан ушул жобонун 26 жана 27-пункттарында көрсөтүлгөн ченемдердин аткарылгандыгы жөнүндө отчетторду сунуштоонун жана жарыялоонун тартиби жана мөөнөттөрү, Улуттук банк Башкармасынын 2003-жылдын 19-февралындагы № 4/2 токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасынын аймагында микрофинансылык уюмдарынын ишин жөнгө салуунун эрежелерине ылайык белгиленет.»;

– 30-пунктунун:

төртүнчү абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«- мыйзамдарды системалуу түрдө бузгандыгы үчүн (акыркы он эки ай ичинде эки же андан көп) Улуттук банк тарабынан ага карата мыйзамдарда каралган таасир этүү чаралары колдонулбаган болсо;»;

бешинчи абзацта «кайсы болбосун бири» деген сөздөр «кайсынысына болбосун ылайык келбеген» дегенге алмаштырылсын;

– жобо төмөнкү мазмундагы 5–1-глава менен толукталсын:

«5–1-глава. Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык ишти жүзөгө ашырган банктын баалуу кагаздары менен операциялары боюнча чектөөлөр

30–1. Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган банк банктын Шариат кеңеши тарабынан жактырылган жана ушул жободо жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында келтирилген шарттарды жана талаптарды сактаган учурда баалуу кагаздар менен төмөнкү операцияларды жана бүтүмдөрдү жүргүзүүгө укуктуу:

1) Кыргыз Республикасынын мамлекеттик баалуу кагаздарын (МКВ, МКО, ноталар) сатып алууга жана сатууга. Мында, мамлекеттик баалуу кагаздардын чогуу алгандагы көлөмү банктын активдеринин 30% ашпоого тийиш, ислам терезе менен банкта ислам терезесинин мамлекеттик баалуу кагаздарынын чогуу алгандагы көлөмү анын активдеринин 30% ашпоого тийиш;

2) ислам баалуу кагаздарын (сукук) сатып алууга жана сатууга.

Банктар төмөнкүлөр аркылуу чыгарылган мамлекеттик эмес ислам баалуу кагаздары менен операцияларды жана бүтүмдөрдү жүзөгө ашыра алат:

а) эмитент/оригинатор – Кыргыз Республикасынын резидент эместери, Standard & Poor's, Fitch Ratings же Moody's Investors Service рейтингдик агенттиктеринин бири тарабынан ыйгарылган «BBB» же «Baa2» деңгээлинен төмөн болбогон узак мөөнөттүү кредитти төлөө жөндөмдүүлүгү рейтингин болгон шартта;

б) Кыргыз Республикасынын оригинатор-резиденти, ошол оригинатор төмөнкүлөрдү жүзөгө ашырган шартта:

– кеминде 4 (төрт) жыл иштеген болсо;

– акыркы 3 (үч) жыл ичиндеги финансылык отчет менен тастыкталган, көз карандысыз аудитордук уюм (тышкы аудитор) тарабынан күбөлөндүрүлгөн туруктуу финансылык абалына (чыгымсыз), жана өнүгүүнүн оң финансылык узак мөөнөттүү келечектерине ээ.

– долбоор боюнча акча каражаттардын жетиштүү агымдарына ээ, ага долбоордун рентабелдүүлүгүн/кирешелүүлүгүн кылдат иликтөөнүн жыйынтыктары менен тастыкталган баалуу кагаздар боюнча милдеттенмелерди тейлөөгө өбөлгө түзгөн баалуу кагаздарды жайгаштыруудан каражаттар салынат;

Банктын мамлекеттик эмес ислам баалуу кагаздарына инвестицияларынын жалпы өлчөмү банктын таза суммардык капиталынын өлчөмүнүн 50% ашпоого тийиш;

с) Башка мамлекеттердин өкмөттөрүнүн жана борбордук банктарынын ислам баалуу кагаздарынын банк тарабынан сатып алынышы, алар Standard & Poor's рейтингдик агенттиги тарабынан ыйгарылган «A» деңгээлинен төмөн болбогон узак мөөнөттүү суверендүү кредиттик рейтингине же Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS) жана Moody's Investors Service, Ислам эл аралык рейтингдик агенттиктеринин бири тарабынан ыйгарылган ушундай эле деңгээлдеги рейтингге ээ же Экономикалык кызматташуу жана өнүктүрүү уюмунун мүчөсү болуп саналышкан шартта гана ишке ашырылат, мында, банктын баалуу кагаздарга инвестицияларынын жалпы өлчөмү банктын таза суммардык капиталынын өлчөмүнөн 100% ашпоого тийиш.

Эскертүү: Экономикалык кызматташуу жана өнүктүрүү уюму. Аталган уюмга мүчө мамлекеттердин тизмеги www.oecd.org расмий сайтында жайгаштырылган.

Банк тарабынан ушул пунктунун «а», «б» жана «с» пунктчаларында көрсөтүлгөн ченемдердин аткарылышы жөнүндө отчетту сунуштоо жана жарыялоо Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 27-декабрындагы № 2019-П-12/68–3-(НПА) токтому менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктары милдеттүү түрдө аткарууга тийиш болгон экономикалык ченемдер жана талаптар жөнүндө» жобого ылайык жүзөгө ашырылат.

Ушул пунктунун «а» жана «б» пунктчаларында көрсөтүлгөн ченемдерди депозиттерди тартуу менен иш алып барган микрофинансылык компания тарабынан аткарылгандыгы жөнүндө отчетту сунуштоонун жана жарыялоонун тартиби жана мөөнөттөрү, Улуттук банк Башкармасынын 2014-жылдын 30-майындагы № 24/11 токтому менен бекитилген Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан микрофинансылык уюмдардын ишин жөнгө салуунун эрежелерине ылайык белгиленет;

3) тиешелүү лицензия болгон учурда ислам баалуу кагаздары боюнча андеррайтер катары иш алып барууга;

4) тиешелүү лицензия болгон учурда ислам баалуу кагаздарынын брокери/дилери/депозитарийи катары иш алып барууга;

5) иши Улуттук банктын чектөөлөрүнүн чегинде шариат стандарттарына каршы келбеген компаниялардын акцияларын сатып алууга жана сатууга:

а) эмитент эң жогорку категория боюнча фондулук биржанын листингине киргизилген учурда гана банк Кыргыз Республикасынын жеке эмитенттеринин – резиденттеринин акцияларын сатып ала алат;

б) эмитенттин Moody's Investor Service (АКШ) рейтингдик агенттиги тарабынан ыйгарылган эң жогоркудан төмөн болбогон жана эң жогоркудан кийинки категориядагы узак мөөнөттүү кредитти төлөө жөндөмдүүлүгү рейтингинин же Standard & Poors (АКШ), Fitch IBCA (Улуу Британия), Ислам эл аралык рейтингдик агенттиктери ыйгарган

эквиваленттүү рейтингин болгон учурда гана Кыргыз Республикасынын эмитенттери- резидент эместеринен акцияларды сатып ала алат;

6) векселдер менен операцияларды жүзөгө ашырууга;

7) банк банктын Шариат кеңешинин жактыруусу жана Улуттук банктын уруксаты болгон учурда, ислам баалуу кагаздарын чыгаруу жөнүндө чечимин кабыл алуу күнүнө чейин акыркы 12 ай ичинде төмөнкүлөрдү аткарган шартта банк ислам баалуу кагаздарын Оригинатор катары чыгара алат:

– банктын капиталынын шайкештиги боюнча экономикалык ченемдерди жана банктар тарабынан сактоого милдеттүү Улуттук банк тарабынан белгиленген нормаларды жана лимиттерди аткарат;

– банк ишине инспектордук текшерүүнүн жана күндөлүк көзөмөлдүктүн жыйынтыктары боюнча Улуттук банктын сунуш-көрсөтмөлөрүн жана талаптарын аткарган;

– мыйзамдарды системалуу түрдө бузгандыгы үчүн (акыркы он эки ай ичинде эки же андан көп) Улуттук банк тарабынан ага карата мыйзамдарда каралган таасир этүү чаралары колдонулбаган болсо.

– жогоруда келтирилген шарттардын кайсынысына болбосун ылайык келбеген шартта, банк ислам баалуу кагаздарын, анын ичинде векселдерди чыгарууга укугу жок.

30–2. Банк базалык актив катары баалуу кагаз саналган пайыздык облигациялар (мамлекеттик баалуу кагаздарды эске албаганда) жана туунду финансылык инструменттер (деривативдер) менен операцияларды ишке ашыра албайт.

30–3. Банк ислам баалуу кагаздары менен кайсы болбосун аракеттерди жүргүзүү, анын ичинде ишенимдүү башкаруу боюнча ыйгарым укуктарды жеке адамдарга бере албайт.

30–4. Банк Кыргыз Республикасынын эмитенттери-резидент эместери тарабынан чыгарылган документардык баалуу кагаздар менен, анын ичинде банк тарабынан баалуу кагаздарды күрөөлүк камсыздоо катары кабыл алгандыгына байланыштуу операцияларды жана бүтүмдөрдү жүзөгө ашыра албайт.»;

– 39-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«39. Банк баалуу кагаздарды сатып алуу учурунда, аларды багыты боюнча (сатып алуу максатына жараша) классификациялоосу жана

Финансылык отчеттуулуктун эл аралык стандарттарына ылайык эске алуусу, ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан банктар ислам финансылык институттары үчүн Бухгалтердик эсепке алууну жана аудитти уюштуруу стандарттарына ылайык эске алуусу зарыл.»;

- Жобо төмөнкү мазмундагы 9-глава менен толукталсын:

«9-глава. Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык, ислам баалуу кагаздары менен операцияларды жүзөгө ашырган банктын иш өзгөчөлүктөрү

42. Бул активдерди мындай үлүштөрдүн наркына пропорционалдуу бирдей үлүштөргө бөлүү жана ислам баалуу кагаздарын чыгаруу аркылуу активдер алдында (материалдык активдер, кирешелерди жана кызмат көрсөтүүлөрдү алууга карата укуктар) баалуу кагаздарды чыгарууга (секьюритизациялоо) уруксат берилет. Жүгүртүү максатында карыздык милдеттенмелерди ислам баалуу кагаздарына трансформациялоого (секьюритизациялоо) тыюу салынат.

43. Ислам баалуу кагаздарынын ээлери кирешедө баалуу кагаздар эмиссиясынын проспектисине ылайык үлүшкө ээ болуу укугуна ээ, жана ал ээлик кылган баалуу кагаздардын үлүшүнө же санына пропорционалдуу чыгымдарды тартат.

44. Ислам баалуу кагаздарынын эмиссиясынын проспектиси төмөнкүлөрдү камтууга тийиш:

- эмиссиянын оригинатору, кызмат адамдары ж.б. тууралуу маалыматты кошо алганда, эмиссиянын катышуучулары тууралуу жетиштүү маалыматты, алардын укуктары жана милдеттери менен катар эле алардын укуктук статусун;

- келишим, анын негизинде ислам баалуу кагаздары чыгарылат, мисалы, ижарага (иджара) берилип жаткан мүлктүн сатып алуусатуу келишими, мурабаха ж.б. Аталган келишим ушул операцияга тиешелүү бардык негизги шарттарды камтууга жана шариат стандарттарына ылайык келүүгө тийиш;

- проспект шариат стандарттарына таянуу боюнча так жазылган милдеттенмени, ошондой эле Шариат кеңешинин эмиссиянын проспектисинин жана жол-жоболорунун ислам каржылоо принциптерине ылайык келүүсү жөнүндө корутундуну камтууга тийиш;

- проспект мындай каражаттарга конвертацияланып жаткан, алынган каражаттардын жана активдердин инвестицияланышы шариаттын стандарттарына дал келиши;

- ар бир сертификаттын ээси пайда алып, анын сертификатта көрсөтүлгөн мүлктүк укуктарына пропорционалдуу чыгымдарды тарта тургандыгы тууралуу маалыматты камтууга тийиш;

- проспект, ислам баалуу кагаздарынын эмитенти өз милдеттенмелерин аткарбай коюу же талаптагыдай аткарбай коюу учурларынан тышкары, сертификаттын ээсине анын номиналдык наркынын чегинде компенсацияны, же болбосо эмитент пайданын белгиленген өлчөмүн гарантиялай тургандыгы жөнүндө кайсы болбосун көрсөтмөлөрдү камтууга тийиш эмес. Бирок, көз карандысыз үчүнчү жактын гарантиясына жол берилет. Мында, бул гарантия акысыз негизде болууга тийиш, тараптар тарабынан келишимдин аткарылышы үчүнчү жактын гарантия боюнча өз милдеттенмесин аткаруусунан көз каранды болбоосу зарыл. Инвестициялык ислам баалуу кагаздарынын эмитенти укукка жатпаган аракеттерди, шалаакылык, ыйгарым укуктарынын чегинен ашкан же келишимди бузган учурда анын жоопкерчилигин камсыз кылуучу гарантияларды сунуштоого укуктуу.

45. Эмитент сертификаттардын жазылуу таризделбеген жагында бөлүгүн сатып алуу боюнча милдеттенмени алууга укуктуу, мында ушул жазылуу боюнча милдеттенме милдеттендирилген сөз берүүдө негизденүүгө тийиш. Калган сертификаттарга жазылууга милдеттенме алган адамга мындай жазылуу үчүн кайсы болбосун комиссияны алууга уруксат берилбейт.

46. Инвестициялык ислам баалуу кагаздарын шариат стандарттарына ылайык кыска мөөнөттүү, орто мөөнөттүү же узак мөөнөттүү негизде чыгарууга уруксат берилет.

47. Ислам баалуу кагаздарынын эмитенти же ээлери, анын ичинде ислам баалуу кагаздарынын элеринин төгүмдөрүнөн турган ислам камсыздандыруу фондун уюштуруу аркылуу бөлүштүрүлүүчү пайданын өзгөрүлмөлүүлүгүн минималдаштыруу жолу (пайданы текшилөөгө кам) же сертификаттардын элеринин кирешесинен премияларды төлөп берүү аркылуу ислам камсыздандыруусунда (такафул) катышуу аркылуу өз тобокелдиктерин хеджирлөөгө укуктуу.

Мында, шариаттын стандарттары боюнча кирешенин белгилүү бир бөлүгүн кармоого жол берилбейт.

48. Ислам баалуу кагаздарын жайгаштыргандан жана долбоордун иши башталгандан кийин мүлккө, кирешени, кызмат көрсөтүүлөрдү алуу укугуна карата укукту тастыктаган жана бул этапта шариаттын стандарттарына дал келген шартта сертификаттарды жүгүртүүгө жана сатып алууга уруксат берилет.

49. Жүгүртүлүп жаткан ислам баалуу кагаздары орун алган учурда эмитент эмиссиянын проспектисинде эмиссия аяктагандан кийин рыноктук нарк боюнча ага сунушталып жаткан сертификаттарды сатып алуу боюнча өзүнө милдеттенмени алууга укуктуу. Бирок, эмитентке алардын номиналдык наркы боюнча ислам баалуу кагаздарын сатып алууга убада берүүгө уруксат берилбейт.

50. Ислам баалуу кагаздарынын жүгүртүлүшү кайсы болбосун белгилүү шариаттын стандарттарына каршы келбеген ыкмалар аркылуу рынокто жүзөгө ашырылышы мүмкүн (байланыштын электрондук каражаттарын колдонуу же айкын берүү аркылуу реестрде каттоо, эгерде бул сертификаттар берүүчүгө каралган болсо).».

2. Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 10-июнундагы № 26/3 «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын туунду же көз каранды компанияларды түзүү жана/же сатып алуу эрежелерин» бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда көрсөтүлгөн токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын туунду же көз каранды компанияларды түзүү жана/же сатып алуу эрежелеринде:

– 1.1-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«1.1. Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын туунду же көз каранды компанияларды түзүү жана/же сатып алуу эрежелери бардык коммерциялык банктарга, анын ичинде ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырышкан банктарга (мындан ары – банктар), жана Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик өнүктүрүү банкы жөнүндө» мыйзамында каралган өзгөчөлүктөрдү эске

алганда Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик өнүктүрүү банкына таркатылат.»;

- 2-глава төмөнкү мазмундагы 2.1–1-пункт менен толукталсын:

«2.1–1. Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган банк ислам баалуу кагаздарын чыгаруу үчүн ислам атайын финансылык компаниясын түзүүгө укуктуу.»;

- 3.4-пунктунун:

2-пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

«2) Директорлор кеңешинин туунду же көз каранды компанияны түзүү жана/же сатып алуу жөнүндө чечими. Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган банктарда ислам атайын финансылык компаниясын түзүү үчүн банктын Шариат кеңешинин жактыруусун;»;

4-пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

«4) түзүлүп жаткан компаниянын уставынын жана уюштуруу келишиминин долбоорлору. Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырган банктарда жогоруда көрсөтүлгөн документтер банктын Шариат кеңеши тарабынан жактырылууга тийиш;».

3. Улуттук банк Башкармасынын 2004-жылдын 21-июлундагы № 18/3 «Активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга резервге тиешелүү чегерүүлөр жөнүндөгү» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда көрсөтүлгөн токтом менен бекитилген «Активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга резервге тиешелүү чегерүүлөр жөнүндө» жобонун:

- 4.1.-пунктунун 4.1.1-пунктчасында:

экинчи абзац төмөнкү редакцияда берилсин:

«- Кыргыз Республикасынын мамлекеттик баалуу кагаздары жана Улуттук банктын ноталары (мындан ары – МБК) (эгерде мамлекеттик баалуу кагаздардын ордун жабуу мөөнөтү активдин ордун жабуу мөөнөтүнө чейин келип жетсе, банк мамлекеттик баалуу кагаздардын

ордун жабуусунан алынган акча каражаттарды күрөөлүк камсыздоо, же болбосо кошумча ушул сыяктуу мамлекеттик баалуу кагаздарды камсыздоо катары кабыл алууга тийиш;»;

– бешинчи абзац төмөнкү редакцияда берилсин:

«Нормалдуу катары ошондой эле активдер суммасынын кеминде 100% аффинаждалган өлчөнгөн куймалар түрүндөгү алтындан турган күрөө (күрөө катары) менен камсыздалган активдер аталат.»;

– сегизинчи абзац төмөнкү редакцияда берилсин:

«1) активди берүү келишиминде жана күрөө жөнүндө келишимде, өзүнчө депозиттик эсепте акча каражаттар, мамлекеттик баалуу кагаздар жана башка баалуу кагаздар банк тарабынан берилген каражаттарды камсыз кылуучу катары көрсөтүлүшү зарыл жана банк кардар милдеттенмелерин аткарбаган учурда акцептсиз тартипте аларга өндүрүү жүргүзүүгө укуктуу;»;

– онунчу абзац төмөнкү редакцияда берилсин:

«3) күрөө жөнүндө келишимде өзүнчө депозиттик эсептеги акча каражаттарды, мамлекеттик баалуу кагаздарды жана башка баалуу кагаздарды кайрадан күрөөгө коюуга жол бербөө каралууга тийиш;»;

– он биринчи абзацта «МКВ» аббревиатурасы «МБК» дегенге алмаштырылсын;

– Жобо төмөнкү мазмундагы 10.6–1-пункт менен толукталсын:

«10.6–1. Банк Улуттук банк Башкармасынын 2011-жылдын 14-сентябрындагы № 52/4 токтому менен бекитилген «Банктардын баалуу кагаздар менен иш алып баруусу жөнүндө» жобонун 25-пунктунда каралган баалуу кагаздар боюнча талаптар аткарылбаган учурда инвестицияларды Кыргыз Республикасынын эмитенттерин-резиденттерин долбоордук каржылоонун карыздык баалуу кагаздарына жана долбоордук каржылоонун ислам баалуу кагаздарына байкоо алдындагы активдер катары классификациялашы мүмкүн, мында, долбоордук каржылоо дегенден улам инвестициялык макулдашуунун негизинде жүзөгө ашырылуучу белгилүү бир мезгил ичинде белгиленген жыйынтыкка жетүүгө чейин инвестициялардын тажрыйбалык ишке ашырылышы каралган иш-чаралардын жана документтердин топтомун түшүнүүгө болот (имараттар, курулмалар жана башка активдер сыяктуу жаңы активдерди түзүү, куруу жана өндүрүү).

Баалуу кагазды алып салган, эмитенттин/оригинатордун финансылык абалынын начарлоо тенденциясы, эмитенттин/оригинатордун кызмат адамдары менен проблемалар пайда болгон же эмитенттин/оригинатордун милдеттенмелерин аткаруусуна таасир этиши мүмкүн болгон рыноктук шарттар өзгөрүлгөн учурда, банк аталган активди «шектүү» катары классификациялоого тийиш.»;

– 10.7-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«10.7. Эмитент/оригинатор төлөөгө жөндөмсүз деп жарыяланган учурда мындай инвестициялар дароо жоготуулар катары классификацияланууга тийиш.»;

– 1-тиркемесинин:

1-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«1. Баалуу кагаздар эмитентинин/оригинаторунун Standard & Poor's, Fitch Ratings же Moody's Investors Service рейтингдик агенттиктеринин бири тарабынан ыйгарылган «BBB» же «Baa2» деңгээлинен төмөн болбогон шартта болушу.»;

3-пунктундагы ар кандай жөндөмөдөгү «эмитент» деген сөз тиешелүү жөндөмөдөгү «эмитент/оригинатор» дегенге алмаштырылсын;

4-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«4. Баалуу кагаздар эмитентинин/оригинаторунун акыркы 3 (үч) жыл ичиндеги чыгымсыз иши.».

4. Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 28-декабрындагы № 51/6 «Кыргыз Республикасынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда көрсөтүлгөн токтом менен бекитилген «Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырууда активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга каралган камга тиешелүү чегерүүлөр жөнүндө» жобонун:

– 21-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«21. Нормалдуу активдер – бул төмөнкүлөрдөн турган активдин суммасынан кеминде 120% күрөө (күрөө түрүндө) менен камсыздалган активдер:

– Кыргыз Республикасынын мамлекеттик баалуу кагаздары жана Улуттук банктын ноталары (мындан ары – МБК) (эгерде мамлекеттик баалуу кагаздардын ордун жабуу мөөнөтү активдин ордун жабуу мөөнөтүнө чейин келип жетсе, банк мамлекеттик баалуу кагаздардын ордун жабуусунан алынган акча каражаттарды күрөөлүк камсыздоо, же болбосо кошумча ушул сыяктуу мамлекеттик баалуу кагаздарды камсыздоо катары кабыл алууга тийиш;

– акча каражаттарды сактоо максатында аталган банкта ачылган өзүнчө эсепте жеке адам же юридикалык жак тарабынан жайгаштырылган каражаттар. Кардарлардын эсептешүү эсеби жана банктын корреспонденттик эсеби камсыздоо катары колдонулбайт.

– ушул жобого карата 1-тиркемеде белгиленген минималдуу талаптар сакталган шартта Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык листингдин эң жогорку жана эң жогоркудан кийинки категория боюнча Кыргыз Республикасынын фондулук биржаларынын листингине киргизилген ислам баалуу кагаздары (мындан ары – ислам баалуу кагаздары).

Нормалдуу катары ошондой эле активдер суммасынын кеминде 100% аффинаждалган өлчөнгөн куймалар түрүндөгү алтындан турган күрөө (күрөө катары) менен камсыздалган активдер аталат.

Эскертүү: Аффинаждалган өлчөнгөн куймалар – Улуттук банк же аффинаждоочу ишкана тарабынан эмитирленген (чыгарылган) баалуу металлдардан даярдалган жана маркировкаланган, баалуу металлдар рыногунун Лондон ассоциациясы тарабынан сертификацияланган, 1000 г жана андан азыраак салмактан турган, алтын үчүн куйманын лигатуралык массасынын кеминде 99,95–99,99% жана күмүш/платина үчүн куйманын лигатуралык массасынын кеминде 99,90% химиялык таза негизги металлдан турган куймалар.

Мында, төмөнкү шарттар аткарылууга тийиш:

1) активди берүү келишиминде жана күрөө жөнүндө келишимде, өзүнчө эсепте жайгаштырылган акча каражаттар, мамлекеттик баалуу кагаздар жана ислам баалуу кагаздары банк тарабынан берилген каражаттарды камсыз кылуучу катары каралышы зарыл жана банк кардар милдеттенмелерин аткарбаган учурда акцептсиз тартипте аларга өндүрүү жүргүзүүгө укуктуу;

2) күрөө жөнүндө келишимде өзүнчө депозиттик эсепте жайгаштырылган акча каражаттар, мамлекеттик баалуу кагаздар жана ислам баалуу кагаздары кайрадан күрөөгө коюуга жол бербөө каралууга тийиш;

3) банкта тиешелүү жол-жоболор болууга жана күрөөнү тариздөөгө жана ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык тартылган акча каражаттарынын, МБКнын жана ислам баалуу кагаздарынын келишимде каралган мөөнөтү бүткөнгө чейин сакталышына байланыштуу тиешелүү бардык жол-жоболор болууга жана бардык жол-жоболордун талаптагыдай аткарылышын камсыз кылган ички контролдук жүзөгө ашырылууга тийиш;

4) өзүнчө эсепте жайгаштырылган жана активди камсыздоочу болуп саналган каражаттар Кыргыз Республикасынын улуттук валютасында же болбосо валюталардын жалпы жеткиликтүү жана туура котировкаларынын негизинде кыргыз сомуна эркин конвертациялануучу валютада болууга тийиш. Эгерде ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча тартылган акча каражаттар активдин валютасында эле номинацияланган болсо, анда алар активдин кеминде 100% жабууга, ал эми ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча тартылган акча каражаттар активдин валютасынан айырмаланган валютада сомдук эквивалентинде кеминде 120% жабууга тийиш;

5) эгерде, активди камсыздоо катары активдин валютасынан айырмаланган валютада акча каражаттар сунушталган болсо, ислам банк иши жана каржылоо принциптери боюнча тартылган акча каражаттарды жума сайын кайра баалоо зарыл;

6) эгерде кайрадан баалоонун натыйжасында күрөөнүн наркы азайса, анда банк ушул жобонун талаптарына ылайык дароо эле анын наркынын жогорулатылышын талап кылууга жана ал талаптын 10 (он) жумуш күнү ичинде аткарылышын камсыз кылууга укуктуу;

7) эгерде 1–6-пунктчаларда көрсөтүлгөн талаптар аткарылбаган болсо, анда мындай актив толук камсыз кылынбаган катары таанылат жана ал классификациянын башка категориясына которулууга тийиш.

Эгерде, алар ушул жобонун 22-пунктунда көрсөтүлгөн талаптарга жооп берсе, банктар өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган

улуттук валютадагы активдерди «нормалдуу активдер» катары классификациялашы мүмкүн.

Эгерде, алар ушул жобонун 22-пунктунда көрсөтүлгөн талаптарга жооп берсе, банктар кирешелер түзүмүнө карабастан 0–2% чейинки өлчөмдө потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга кам түзүү менен АКШ долларында жаңыдан берилген активдерди банктын ички саясатына ылайык «нормалдуу активдер» катары классификациялашы мүмкүн. Мында бул талаптар, Кыргыз Республикасынын Өкмөтү менен Россия Федерациясынын Өкмөтүнүн кызматташуусунун алкагында (Россия-Кыргыз Өнүктүрүү фондусу, мындан ары – Өнүктүрүү фондусу) берилген жеңилдетилген активдерге, анын ичинде Өнүктүрүү фондусу тарабынан башка чет өлкө финансылык институттарынан тартылган жана гарантияланган каражаттардын эсебинен берилген активдерге, ошондой эле алардын ордун жабуу Өнүктүрүү фондусунун каражаттарынан каржылоонун эсебинен ишке ашырылган, каржылоо келишиминин баштапкы шарттарынын өзгөртүлүшү каралган мурда берилген активдерге да таркатылат.

Өнүктүрүү фондусунун каражаттарынын эсебинен банктардын активдерин реструктуризациялоого, ошондой эле «классификацияланган» активдер категориясына кирген, мурда берилген активдерди каржылоого жол берилбейт.»;

– 22-пунктунун алтынчы абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«- Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 25-сентябрындагы № 35/13 токтому менен бекитилген «Операцияларды ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырууда кредиттик тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобонун талаптарына дал келүүчү өндүрүү жүргүзүлө турган жана/ же гарантия/кепилдик берилүүчү мүлктүк камсыздоо бар болсо, анын эсебинен карыздын орду жабылышы мүмкүн.»;

– 22–2-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«22–2. Банк, эгерде каржылоо берүү учурунда эффективдүү пайыздык чен Улуттук банк тарабынан жарыяланган, чет өлкө валютасында берилген кредиттер боюнча орточо салмактанып алынган пайыздык ченден 2 пайыздык пунктка төмөн болсо, кардардын кирешесинин түзүмүнө карабастан чет өлкө валютасында

берилген (Өнүктүрүү фондусунун каражаттарынын эсебинен берилген каржылоодон тышкары) каржылоо боюнча 1% өлчөмүндө потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга камды түзүшү мүмкүн.;

– 23-пунктунун экинчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«Активди байкоого алынган актив катары таанууга түрткү берген мүнөздүү белгилеринен болуп, төмөнкүлөр саналат:

– активди толук эмес камсыздоо, калган учурларда канааттандырууларлык активдерге тиешелүү бардык мүнөздөмөлөргө ээ;»;

– 23–3-пункт төмөнкү мазмундагы абзац менен толукталсын:

«Ушул жобонун 21-пунктуна ылайык бул пунктунун өзгөчөлүгү катары Өнүктүрүү фондусунун алкагында берилген каржылоо, ошондой эле Өнүктүрүү фондусунун гарантиясы алдында берилген каржылоо саналат.»;

– 24–2-пункт төмөнкү мазмундагы абзац менен толукталсын:

«Толугу менен кепилдик/гарантия тарабынан камсыздалган активди төлөмдөр боюнча мөөнөтү өтүп кеткен 60 күн келип жеткенде, б.а. ушул жобонун аталган пунктунда көрсөтүлгөн мөөнөт келип жеткенге чейин «субстандарттык» катары классификациялоо зарыл.»;

– Жобо төмөнкү мазмундагы 24–4-пункт менен толукталсын:

«24–4. Жаңыдан берилген активдин орду жабуу графигинде негизги сумманын ар айлык негизден тышкары ордун жабуу каралса жана мында, негизги сумманын 80% ашыгын орду жабуу төмөнкүлөр аяктагандан кийин каралса:

– активдин жалпы мөөнөтүнүн 3/4, мында, каржылоо мезгилинин жалпы мөөнөтү кеминде 3 (үч) жыл;

– активдин жалпы мөөнөтүнүн 1/2, мында, каржылоо мезгилинин жалпы мөөнөтү 3 (үч) жылдан ашык;

мындай активдерди төмөнкү активдерди эске албаганда, 25% өлчөмүндө РППУну түзүү менен «субстандарттык» катары классификациялоо зарыл:

– активдин ордун жабууга жеңилдетилген мезгилди берүү каралган Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн максаттуу мамлекеттик программалары боюнча берилген;

– банктар аралык жайгаштыруулар, анын ичинде микрофинансылык уюмдарга берилген активдер;

– бир кардарга берилген чогуу алгандагы ТСКнын 1% азыраак суммасына;

– бир кардарга берилген мудараба, шарика жана истиснаа келишимдери боюнча чогуу алгандагы ТСКнын 10% азыраак суммасына;

Ушул жобонун 21-пунктуна ылайык бул пунктунун өзгөчөлүгү катары Өнүктүрүү фондусунун алкагында берилген жеңилдетилген активдер саналат.»;

– Жобо төмөнкү мазмундагы 37–1-пункт менен толукталсын:

«37–1. Банк Улуттук банк Башкармасынын 2011-жылдын 14-сентябрындагы № 52/4 токтому менен бекитилген «Банктардын баалуу кагаздар менен иш алып баруусу жөнүндө» жобонун 30–1-пунктунун 2-пунктчасынын «б» бөлүгүндө каралган ислам баалуу кагаздары боюнча талаптар аткарылбаган учурда инвестицияларды Кыргыз Республикасынын оригинаторлорунун-резиденттеринин ислам баалуу кагаздарына «байкоо алдындагы активдер» катары классификациялашы мүмкүн.

Баалуу кагазды алып салган, эмитенттин же оригинатордун финансылык абалынын начарлоо тенденциясы, эмитенттин же оригинатордун кызмат адамдары менен проблемалар пайда болгон же эмитенттин же оригинатордун милдеттенмелерин аткаруусуна таасир этиши мүмкүн болгон рыноктук шарттар өзгөрүлгөн учурда, банк аталган активди «шектүү» катары классификациялоого тийиш.»;

– 39-пункт төмөнкү редакцияда берилсин:

«39. Эмитентти же оригинаторду төлөөгө жөндөмсүз катары жарыялап жаткан учурда, мындай инвестициялар дароо жоготуулар катары классификацияланууга тийиш.»;

– жобо төмөнкү мазмундагы 1-тиркеме менен толукталсын:

“Ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык операцияларды жүзөгө ашырууда активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга каралган камга тиешелүү чегерүүлөр жөнүндө” жобого 1-тиркеме

Кыргыз Республикасынын фондулук биржасынын листингине эң жогорку жана андан кийинки эң жогорку категория боюнча киргизилген баалуу кагаздарга карата коюлуучу

МИНИМАЛДУУ ТАЛАПТАР

1. Баалуу кагаздар эмитентинин/оригинатордун Standard & Poor's, Fitch Ratings же Moody's Investors Service рейтингдик агенттиктеринин бири тарабынан ыйгарылган «BBB» же «Baa2» деңгээлинен төмөн болбогон шартта болушу.

2. Бул баалуу кагаздар менен бүтүмдөр маанилүү мүнөзгө ээ эмес, б.а. биржанын тоорук системасында 30 (отуз) календарлык күн ичинде аталган баалуу кагаздар менен кеминде 1 (бир) бүтүм келишилет.

3. Эмитенттин/оригинатордун мурда чыгарган баалуу кагаздары боюнча милдеттенмелердин ордун жабуу мөөнөттөрүнө ретроспективдүү талдап-иликтөөнүн жыйынтыктары эмитент/оригинатор чыгарган баалуу кагаздары боюнча милдеттенмелерди аткаруу жагында карыз болбогондугу тууралуу негиз берүүгө тийиш.

4. Баалуу кагаздар эмитентинин/оригинаторунун акыркы 3 (үч) жыл ичиндеги чыгымсыз иши.».

5. Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 25-сентябрындагы № 35/13 токтому менен бекитилген «Операцияларды ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө ашырууда кредиттик тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкү өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда көрсөтүлгөн токтом менен бекитилген «Операцияларды ислам банк иши жана каржылоо принциптерине ылайык жүзөгө

ашырууда кредиттик тобокелдиктерди тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобонун:

- 34-пунктунда:

үчүнчү абзацтагы төртүнчү сүйлөмдө «карыз алуучунун» деген сөздөр «кардардын/өнөктөштүн» дегенге алмаштырылсын;

тогузунчу абзац төмөнкү редакцияда берилсин:

«- камсыздоо. Камсыздоону баалоодо банкты каржылоо боюнча адис өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган активди кайтарбай коюу тобокелдигин азайтуу үчүн зарыл жетиштүү сапаттуу камсыздоого кардар/өнөктөш ээби же жокпу, мына ушул жагдайды териштирүүсү зарыл.

Өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган активдерди берүүдө камсыздоонун ар кандай формалары, түрлөрү жана ыкмалары колдонулушу мүмкүн.

Кардарлардын/өнөктөштөрдүн милдеттенмелеринин камсыздалышы ар кандай белгилер боюнча классификацияланат:

- өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган активдерди камсыздоонун мүлктүк формасы дегенден улам, өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган активди алган учурда кардар/өнөктөш тарабынан сунушталган мүлктү сатып өткөрүүдөн акча каражаттарды алуунун эсебинен активдин ордун жабуунун экинчи булагын түшүнүүгө болот.

Мүлктүк формага өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган активдерди камсыздоонун төмөнкү түрлөрү киргизилиши мүмкүн:

- кыймылсыз мүлктү күрөөгө коюу;
- кыймылдуу мүлктү күрөөгө коюу (автотранспорт, жүгүртүүдөгү товарлар, тиричилик техника ж.б. мүлктөр, эрежедегидей эле, кардардын/өнөктөштүн колдонуусунда калат);
- күрөө (заклад) (банктын сактоосуна берилген мүлк – баалуу металлдар, баалуу кагаздар, депозитти күрөөгө коюу ж.б.);
- өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган активдерди камсыздоонун мүлктүк эмес формасы. Активдерди камсыздоонун мүлктүк эмес формасы – бул каражаттарды кайтаруу гарантиясынын юридикалык таризделген эсебинен активдин ордун жабуу булагы.

Өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган активдерди камсыздоонун мүлктүк эмес формасына активдерди камсыздоонун төмөнкү түрлөрү киргизилиши мүмкүн:

- гарантия;
- кепилдик.

Милдеттенменин ордун жабуу деңгээли боюнча өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган актив боюнча камсыздоо төмөнкүлөргө бөлүнөт:

- негизги камсыздоо;
- кошумча камсыздоо.

Милдеттенменин толук ордун жабуусуна жараша өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган актив боюнча камсыздоо төмөнкүлөргө бөлүнөт:

- өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган актив боюнча толугу менен орду жабылган милдеттенме;
- өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган актив боюнча жарым-жартылай орду жабылган милдеттенме.

Банктын кредиттик тобокелдиктерин минималдаштыруунун өзүнчө формасы катары кредиттик тобокелдикти камсыздоо болушу мүмкүн.

Өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган актив боюнча мүлктүк камсыздоону кабыл алуу үчүн банктын негизги иш-чаралары:

- банк кардар/өнөктөш тарабынан сунушталган камсыздоонун болушуна ынанууга тийиш. Мүлккө карата менчик укугу жөнүндө документтерди, ошондой эле анын чыныгы түрүндө болушун текшерүү зарыл. Камсыздоо катары сунушталган мүлк (укук) реалдуу болууга тийиш. Мында, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарынын талаптарын аткарган учурда камсыздоону кийинки күрөөгө коюуга жол берилет;

- банк камсыздоонун ликвиддүүлүк деңгээлин аныктоого тийиш, б.а. тез сатуу мүмкүнчүлүгү;

- банк өз алдынча же мыйзамдардын талаптарына ылайык тиешелүү сертификатка ээ көз карандысыз адистерди-баалоочуларды ишке тартуу менен камсыздоонун наркын баалашы мүмкүн. Өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган актив боюнча камсыздоонун рыноктук наркынын каржылоонун жана камсыздоо предметин

сатып өткөрүүдөн мүмкүн болуучу сарптоолордун өлчөмүн эске алуу менен ал боюнча тиешелүү төлөөлөрдүн суммасынан артышы өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган активдерди кайтарбай коюу тобокелдигин тескөө боюнча инструменти болуп саналат;

– банк кардар/өнөктөш тарабынан сунушталган мүлккө карата баанын туруктуулугун аныктоо максатында рынокту талдап-иликтөөсү зарыл, мында, банк бул камсыздоонун наркынын төмөндөө тобокелдиктерин эске алуусу зарыл;

– банк колдонуу/пайдалануу мөөнөтү менен мүлктү кеминде кардардын/өнөктөштүн каржылоону колдонгон мөөнөтү боюнча камсыздоого кабыл алууга тийиш, мында, камсыздоону сактоодо муктаждыктын келип чыгуу мүмкүнчүлүгүн эске алуу зарыл, бул кошумча чыгашаларга алып келиши мүмкүн;»;

онунчу абзац төмөнкү редакцияда берилсин:

«- гарантия/кепилдик. Каржылоо берүүнүн максатка ылайыктуулугун аныктоо үчүн өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган активди гарантия/кепилдик менен камсыз кылууда банк кардарга/өнөктөшкө толук көлөмдө талдап-иликтөө жүргүзгөндөй эле, гаранттын/кепилдик берүүчүнүн төлөө жөндөмдүүлүгүнө толук көлөмдө талдап-иликтөө жүргүзөт. Банк ушул жобонун талаптарына ылайык кардардын/өнөктөштүн төлөө жөндөмдүүлүгүн талдап-иликтөө үчүн талап кылынган документтерди гаранттан/кепилдик берүүчүдөн талап кылууга, анын кесиптик аброюн, өз милдеттенмесин аткаруу жоопкерчилигин жана даярдыгын иликтөөгө тийиш. Мында, бул шарттын аткарылбашы гарантия/кепилдик менен камсыздалгандардын жагында өзүндө кредиттик тобокелдикти камтыган активдерди бланктык катары таанууга алып келет;»;

– 63-пунктунун биринчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«Эмгек акы долбоорлорунун алкагында төлөм карттары боюнча овердрафттарды эске албаганда, алар боюнча камсыздоо болуп кыймылсыз мүлк, кыймылдуу мүлк, гарантиялар же кепилдиктер жана активдерди классификациялоодо камсыздоо катары каралган башка инструменттер саналбаган, кредиттик тобокелдикти камтыган активдер бланктык катары эсептелип, анын аброюнун жана анын кирешелер деңгээлин баалоонун негизинде төлөөгө жөндөмдүү кардарга/өнөктөшкө гана (резидентке гана) берилет. Өзүндө

кредиттик тобокелдикти камтыган бланктык активдерди берүү кеңири жайылтылган тажрыйба болбоого тийиш. Бланктык активдер боюнча тобокелдиктин максималдуу өлчөмү Улуттук банк Башкармасынын 2019-жылдын 27-декабрындагы № 2019-П-12/68–3-(НПА) токтому менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктары милдеттүү түрдө аткарууга тийиш болгон экономикалык ченемдер жана талаптар жөнүндө» жобого ылайык, банктын таза суммардык капиталынын өлчөмүнүн 50% ашпоого тийиш.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2020-жылдын 24-мартындагы
№ 2020-П-12/15-6-(НПА)

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2010-жылдын 30-июнундагы № 52/4 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө» токтомуна толуктоо киргизүү тууралуу

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 20 жана 68-беренелерине таянуу менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2010-жылдын 30-июнундагы № 52/4 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө» токтомуна төмөнкүдөй толуктоо киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан коммерциялык банктарда жана башка финансы-кредит уюмдарында кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобо:

– 61–2–1-пункту менен толукталсын:

«61–2–1. Бул жобонун 61–2-пунктунун талаптары топтук кредиттеринин үлүшү жалпы кредит портфелинин 5 пайызын жана андан азыраагын түзгөн банктарга, ошондой эле топтук кредиттер портфелин 2020-жылдын 31-декабрына чейинки мөөнөттө 5 пайызга жана андан азыраак деңгээлге чейин төмөндөтүү стратегиясын (планын) бекиткен банктарга бланктык кредиттер боюнча

тобокелдиктин максималдуу өлчөмүнүн ченемин эсептөөгө таркатылбайт.».

2. Токтом расмий жарыялангандан 15 (он беш) күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

3. Юридика башкармалыгы:

– токтотмдун Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин токтотмду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Банктарды көзөмөлдөө методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгы ушул токтотм менен «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактар бирикмесин, коммерциялык банктарды, Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик өнүктүрүү банкын, Улуттук банктын бардык түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

5. Токтомдун аткарылышын контролдоо Банктарды көзөмөлдөө методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

Т. Абдыгулов

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2020-жылдын 24-мартындагы
№ 2020-П-12/15-7-(НПА)

Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктары жана банк эмес финансы-кредит уюмдары милдеттүү түрдө аткарууга тийиш болгон экономикалык ченемдерди жана талаптарды белгилөө маселелери боюнча Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым убактылуу чечимдери жөнүндө

COVID-19 пандемиясынан (мындан ары – коронавирус инфекциясы) улам жаралган жагдайга байланыштуу жана республиканын банк жана финансы системаларында туруктуулукту сактоо максатында, Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 20 жана 68 – беренелерине таянуу менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын тиешелүү чечими кабыл алынганга чейин төмөнкүлөр токтотулсун:

1) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын төмөнкү токтомдорунун аракети:

- 2019 – жылдын 30 – октябрындагы № 2019-П-12/54-4-(НПА) «Коммерциялык банктын ишине тиешелүү маалыматтарды чечмелөөгө карата талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

- 2003-жылдын 27-декабрындагы № 36/1 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын лицензиясынын (күбөлүгүнүн) негизинде иш алып барган банк эмес финансы-кредит уюмдарынын финансылык отчетторду түзүүсүнө жана маалыматтарды сунуштоосуна карата талаптар жөнүндө» жобо тууралуу»;

2) Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын төмөнкү токтомдорунун күчүнө кириши:

- 2019-жылдын 27-декабрындагы № 2019-П-12/68–2-(НПА) «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө»;

- 2019-жылдын 27-декабрындагы № 2019-П-12/68–3-(НПА) «Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктары милдеттүү түрдө аткарууга тийиш болгон экономикалык ченемдер жана талаптар жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу»;

- 2019-жылдын 27-декабрындагы № 2019-П-12/68–4-(НПА) «Коммерциялык банктардын ликвиддүүлүгүнүн ордун жабуу коэффициентин эсептөө жөнүндө» жобону бекитүү тууралуу».

2. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын тиешелүү чечими кабыл алынганга чейин коммерциялык банктар үчүн:

- 2020-жылдын 1-апрелинен тартып ликвиддүүлүк (К3.1) ченеминин мааниси (көрсөткүчү) 30 пайыздан төмөн эмес деңгээлде белгиленсин;

- 2020-жылдын 30-мартынан тартып кыска мөөнөттүү ликвиддүүлүк (К3.2) жана дароо ликвиддүүлүк (К3.3) ченемдерин (көрсөткүчтөрүн) сактоо токтотулсун. Ошол эле учурда ликвиддүүлүк (К3.2, К3.3) ченемдери жөнүндө маалыматтар банктар тарабынан Улуттук банкка мезгил-мезгили менен берилүүчү регулятивдик банктык отчеттун курамында жана белгиленген формага ылайык, күнүмдүк негизде жана жума сайын берилет;

- Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2004-жылдын 21-июлундагы № 18/2 токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасынын коммерциялык банктарынын капиталынын жетиштүүлүгүнүн (шайкештигинин) стандартын аныктоо боюнча нускоонун 4.3-пунктунун 6-пунктчасында көрсөтүлгөн кредиттер боюнча кредиттик тобокелдик деңгээли 100% өлчөмүндө белгиленсин.

3. Банктар жана банк эмес финансы-кредиттик уюмдар коронавирус инфекциясынын жайылып кетүү жагдайынан улам 270 күн жана андан көп күнгө мөөнөтүндө төлөнбөгөн карыз келип чыкса, пайыздык кирешелерди чегербөө статусу берилген кредиттер

боюнча мөөнөтүндө төлөнбөгөн эсептелген пайыздык төлөмдөрдүн суммасына 100 пайыз өлчөмүндө потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга кам түзүүгө тийиш.

Мында, банктар жана банк эмес финансы-кредит уюмдар өзүнүн ички документтерине ылайык кредит сапатына жана ордун жабуу мөөнөтүнө жараша 270 күн ичинде өздүк негизде кредиттер боюнча эсептелген пайыздар суммасына потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга кам түзүүгө укуктуу.

4. Коронавирус инфекциясынын жайылып кетүү жагдайынан улам мөөнөтүндө төлөнбөгөн карыз келип чыккан учурда, ошондой эле алардын ишкердик иши аталган жагдайдан улам киргизилген чектөөлөргө байланыштуу болгон карыз алуучулардын кредиттерине мониторинг жүргүзүү жыйынтыгы боюнча банк жана банк эмес финансы-кредит уюму карыз алуучунун акча агымынын жана финансылык абалынын өзгөрүүсүнө байланыштуу кредиттер боюнча классификациялоо категориясын начарлатпоого укуктуу.

Мында, ушул кредиттер боюнча төлөө мониторинги жүргүзүлүп, ал эми башка мониторинг түрлөрүн банктын башка мүмкүнчүлүктөрүн эске алуу менен өткөрүү зарыл.

5. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып күчүнө кирет жана Улуттук банк Башкармасы тиешелүү чечим кабыл алганга чейин колдонулат.

6. Юридика башкармалыгы:

- токтомдун Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

- расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

7. Банктарды көзөмөлдөө методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгы ушул токтом менен «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактар бирикмесин, коммерциялык банктарды, «Микрофинансылык уюмдар ассоциациясы» юридикалык жактар бирикмесин, «Кредиттик союздардын каржы компаниясы» ААКты, микрофинансылык уюмдарды, кредиттик союздарды, Улуттук банктын

тиешелүү түзүмдүк бөлүмдөрүн, областтык башкармалыктарын, Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсын.

8. Токтомдун аткарылышын контролдоо Банктарды көзөмөлдөө методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

Т. Абдыгулов

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2020-жылдын 24-мартындагы
№ 2020-П-09/15-9-(НПА)

«Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Кыргыз Республикасында COVID-19 пандемиясынын терс таасирлерин жеңилдетүү максатында коммерциялык банктарга кредит берүүсү жөнүндө» убактылуу жобону бекитүү тууралуу

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 20, 53 жана 68-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Кыргыз Республикасында COVID-19 пандемиясынын терс таасирлерин жеңилдетүү максатында коммерциялык банктарга кредит берүүсү жөнүндө» убактылуу жобо (кошо тиркелет) бекитилсин.

2. Юридика башкармалыгы:

– токтомдун Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыяланган күндөн тартып күчүнө кирет.

4. Акча-кредиттик операциялар башкармалыгы ушул токтом менен коммерциялык банктарды, Улуттук банктын тиешелүү түзүмдүк бөлүмдөрүн тааныштырсын.

5. Токтомдун аткарылышын контролдоо Акча-кредиттик операциялар башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

Т. Абдыгулов

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2020-жылдын 24-мартындагы
№ 2020-П-09/15–9-(НПА)
токтомуна карата тиркеме

«Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Кыргыз Республикасында COVID-19 пандемиясынын терс таасирлерин жеңилдетүү максатында коммерциялык банктарга кредит берүүсү жөнүндө»

УБАКТЫЛУУ ЖОБО

1-глава. Жалпы жоболор

1. Бул «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Кыргыз Республикасында COVID-19 пандемиясынын терс таасирлерин жеңилдетүү максатында коммерциялык банктарга кредит берүүсү жөнүндө» убактылуу жободо (мындан ары – Убактылуу жобо) Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы (мындан ары – Улуттук банк) тарабынан Улуттук банктын лицензиясына ээ Кыргыз Республикасынын коммерциялык банкына (мындан ары – банк) кредит берүүнүн жалпы шарттары жана тартиби аныкталган.

2. Кредит банкка улуттук валютада мөөнөттүүлүк, төлөөгө жөндөмдүүлүк, кайтарымдуулук жана камсыздоо шарттарында сунушталат.

3. Кредит банкка, тышкы терс таасирлерден жана Кыргыз Республикасында COVID-19 пандемиясынын таасиринен улам, банк тутумунун бүтүндүгүн коргоо жана туруктуулугун камсыздоо, системада тобокелдиктерге жол бербөө жана аманатчылардын таламын коргоо максатында сунушталат.

Кредит банкка Улуттук банктын милдеттүү камдык талаптарынын сакталышын, экономикалык жана башка ченемдеринин аткарылышын, аманатчылар алдында милдеттенмелердин өз убагында аткарылышын камсыз кылуу максатында сунушталат.

4. Кредит банктардын суроо-талабы боюнча Улуттук банк тарабынан берилет.

Банк кредит алуу үчүн ушул токтом күчүнө кирген күндөн тартып 2020-жылдын 30-июнуна чейин Улуттук банкка кайрылса болот.

5. Сунуштоо мөөнөтү жана кредит боюнча шарттар Улуттук банк Башкармасы тарабынан аныкталат. Кредит боюнча пайыздык чен билдирме сунушталган күнгө карата Улуттук банктын эсептик чен өлчөмүндө белгиленет.

6. Банк мындай кредитти ушул Убактылуу жобонун 4-пунктунда көрсөтүлгөн мезгил ичинде 5 (беш) жолуга чейин талап кылууга укуктуу.

Банк ушул Убактылуу жобо боюнча мурда кредит алып, ал боюнча күрөө ушул Убактылуу жобонун 7-пунктунда көрсөтүлгөн мөөнөт ичинде таризделбесе, кредитти талап кылууга укугу жок.

7. Кредит, банк билдирме сунуштаган күнү ушул Убактылуу жобонун 13-пунктуна ылайык сунушталат. Мында күрөө кредит берилген күндөн тартып 10 (он) жумуш күнү ичинде таризделет.

8. Банк күрөөнүн болушу жана өз убагында таризделиши, ошондой эле ушул Убактылуу жобонун 7-пунктунда көрсөтүлгөн мөөнөт ичинде ыйгарым укуктуу органдарда каттоодон өтүшү үчүн жоопкерчилик тартат.

9. Эгерде күрөө өз убагында таризделбесе жана ушул Убактылуу жобонун 7-пунктунда көрсөтүлгөн мөөнөт ичинде ыйгарым укуктуу органдарда катталбаса, Улуттук банк банктын корреспонденттик эсебинен акцептсиз тартипте кредиттин негизги суммасынан 0,1% өлчөмүндө бир жолку айыптык төлөм алууга жана сунушталган кредиттин негизги суммасын же анын бөлүгүн мөөнөтүнөн мурда кайтарууну талап кылууга укуктуу.

10. Банк Улуттук банктан алынган кредитти валюта рыногунда жана баалуу кагаздар рыногунда, анын ичинде мамлекеттик баалуу кагаздар жана Улуттук банктын ноталар рыногунда операцияларды жүргүзүүгө пайдаланууга укугу жок. Банк Улуттук банктан алынган кредиттик ресурстарды ушул Убактылуу жобонун 3-пунктунда каралган максаттарда гана пайдаланууга тийиш.

Эгерде банк кредитти ушул пунктун биринчи абзацында көрсөтүлгөн максаттарга пайдаланса, Улуттук банк банктын корреспонденттик эсебинен акцептсиз тартипте кредиттин негизги суммасынан 1,0% өлчөмүндө бир жолку айыптык төлөм алууга

жана сунушталган кредиттин негизги суммасын же анын бөлүгүн мөөнөтүнөн мурда кайтарууну талап кылууга укуктуу.

11. Банктын аткаруу органынын жетекчиси күрөөнүн ушул Убактылуу жобонун 7-пунктуна ылайык өз убагында таризделиши жана катталышы, ошондой эле Убактылуу жобонун 10-пунктунун талабынын сакталышы үчүн жеке жоопкерчилик тартат.

Убактылуу жобонун 7 жана 10-пункттарынын талаптары бузулган учурда Улуттук банк, Убактылуу жобонун 9 жана 10-пункттарында каралган чаралардан тышкары, банктын аткаруу органынын жетекчисине карата таасир этүү чараларын колдонууга укуктуу.

2-глава. Кредитти алуу шарттары жана тартиби

12. Кредит алуу үчүн банк төмөнкү шарттарга жооп берүүгө тийиш:

– Улуттук банкта күрөөлүк камсыздоо үчүн чет өлкө валютасындагы депозит эсептерин ачуу жана тейлөө жөнүндө кол коюлган макулдашуусу болууга (эгерде күрөөлүк камсыздоо катары акча каражаттарына карата талап кылуу укугу түрүндө нак эмес чет өлкө валютасы болсо);

– убактылуу администрация, жоюу режими киргизилбеген болушу керек.

13. Кредит алуу үчүн банк жумуш күнү ичинде саат 9:00дөн 14:00гө чейин Улуттук банкка төмөнкү документтерди сунуштоого тийиш:

– банктын кредит алууга билдирмеси белгиленген форма боюнча толтурулган документ түрүндө (1-тиркеме);

– кол коюлган жана банктын мөөрү менен тастыкталган Кредиттик келишимдин бир нускасы (2-тиркеме);

– банктын тиешелүү башкаруу органдарынын (банктын уставына ылайык) кредит алуу зарылчылыгы жөнүндө жана кредиттин өлчөмүн, ошондой эле күрөө көлөмүн жана түрүн көрсөтүү менен талап кылынган кредитти камсыздоого күрөөнү сунуштоо жөнүндө чечимдери;

– менчик укугун жана/же күрөө коюучунун күрөө предметине талап кылуу укугун тастыктаган документтердин көчүрмөлөрү;

– күрөө предметинин өзгөчөлүгү жана ага баа берүүнү камтыган документтер;

– күрөө ыйгарым укуктуу органдарда ушул Убактылуу жобонун 7-пунктунда көрсөтүлгөн мөөнөттө таризделе тургандыгы жана каттала тургандыгы жөнүндө жана банктын ыйгарым укуктуу адамы тарабынан кол коюлган милдеттенме (3-тиркеме).

14. Кредит алууга сунушталган билдирме кайтарылгыс болуп саналат.

15. Ушул Убактылуу жобонун 13-пунктунда көрсөтүлгөн билдирмелерди кабыл алуу мөөнөтү аяктаган учурда банктар кредит алууга билдирме сунуштай албайт.

16. Билдирменин ар бир бети кредиттик ресурстарды алууга билдирмеге банктын атынан кол коюуга ыйгарым укуктуу адам тарабынан кол коюулуп, банктын мөөрү менен күбөлөндүрүлүүгө тийиш. Билдирмеде милдеттүү түрдө билдирме сунушталган күн, кредит суммасы, пайыздык чен, күрөөлүк камсыздоо катары сунушталган күрөө суммасы, белгиленген формага ылайык күрөө предмети тууралуу кеңири маалымат камтылууга тийиш.

17. Ушул Убактылуу жобонун 13-пунктунда көрсөтүлгөн билдирме жана документтер, чапталган конвертте документ түрүндө Улуттук банктын Бишкек шаары, Чүй проспекти 168 дареги боюнча жайгашкан имаратынын биринчи кабатындагы ящикке салынууга тийиш. Банк билдирмени сунуштоо фактысын билдирме сунушталган күндү жана убакытты көрсөтүү менен тиешелүү журналда каттоого тийиш.

18. Банк ушул Убактылуу жобонун 12-пунктунун талаптарына жооп бербесе, ошондой эле сунушталган күрөөлүк камсыздоо Улуттук банктын талаптарына ылайык келбесе, ал талап кылынган кредит суммасын берүүдөн баш тартуу үчүн негиз болуп саналат. Улуттук банк билдирмени алгандан кийинки 2 (эки) жумуш күнүнөн кечиктирбеген мөөнөттө кредитти сунуштоодон баш тартуу себебин көрсөтүү менен банкка кат жүзүндө билдирет.

19. Туура эмес толтурулган же таризделген, ошондой эле билдирмелерди кабыл алуу убактысын бузуу менен сунушталган билдирмелер анык эмес катары таанылат.

20. Кредит, банк билдирме сунуштаган күнү кредиттик келишимге кол коюлгандан кийин Улуттук банк банктын Улуттук банктагы

корреспонденттик эсебине акча каражаттарын чегерүү аркылуу берилет.

3-глава. Кредит боюнча пайыздарды эсептөө

21. Кредит боюнча пайыздарды эсептөө билдирме сунушталган күнгө карата Улуттук банктын эсептик чен өлчөмүндө белгиленет. Кредит суммасына пайыздар төмөнкү формула боюнча жыл ичиндеги 365 календардык күнгө жараша кредит айкын пайдаланылган мезгил үчүн жөнөкөй пайыздар формуласы боюнча эсептелет:

$$P = (C \times I \times T) / 365 / 100, \text{ мында:}$$

P – кредит боюнча пайыздар суммасы;

C – кредиттин суммасы (сом);

I – пайыздык чен (% жылдык);

T – кредитти пайдалануу мөөнөтү.

22. Банк берилген кредитти пайдаланган мөөнөт ичиндеги календардык күндөрдүн айкын санын эсептөөдө ага Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген же болбосо Кыргыз Республикасынын Өкмөтү тарабынан жарыяланган дем алыш жана майрам күндөрү камтылат.

4-глава. Кредитти камсыздоо

23. Банктын кредитти кайтаруу боюнча милдеттенмеси күрөө менен камсыздалат. Кредит боюнча күрөөлүк камсыздоо катары төмөнкүлөр болушу мүмкүн:

1) Улуттук банктагы пайызсыз депозит эсебинде турган акча каражаттарына талап кылуу укугу түрүндө нак эмес чет өлкө валютасы;

2) Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн мамлекеттик баалуу кагаздары жана Улуттук банктын ноталары (мындан ары – баалуу кагаздар);

3) Улуттук банктын ченемдик-укуктук актыларынын талаптарына ылайык келген кредиттер портфели боюнча талап кылуу укугу (керектөө максаттарына берилген кредиттерден тышкары). Мында алар боюнча талап кылуу укугу күрөөгө сунушталган

кредиттер, кредиттик каражаттарды алууга билдирме сунушталган учурга карата банктын өздүк каражаттарынын эсебинен улуттук валютада же чет өлкө валютасында берилүүгө, кеминде 120% күрөө менен камсыздалууга, классификацияланбаган активдер категориясына кирүүгө (байкоого алынган активдерди эске албаганда) жана реструктуризацияланбаган болууга тийиш;

4) Бишкек шаарында жайгашкан банктын кыймылсыз мүлкү (имарат).

Кыймылсыз мүлктүн наркы (имарат) банк тарабынан кредит алууга чейинки 12 ай ичинде жүргүзүлгөн көз карандысыз баалоо жыйынтыгынын (болгон болсо) жана анын баланстык наркынын ичинен эң эле төмөн катары аныкталат.

24. Жетиштүүлүк көлөмүнө (пайыздык түрдө) жана күрөөнүн башка параметрлерине карата талаптар Улуттук банк Башкармасы тарабынан тиешелүү күрөөлүк коэффициенттерди эске алуу менен белгиленет.

Күрөө жөнүндө келишимдер, Улуттук банк Башкармасынын 2015-жылдын 3-сентябрындагы № 50/1 токтому менен бекитилген «Ликвиддүүлүктү колдоо үчүн кредит жөнүндө» жобонун 3–5-тиркемелери жана Улуттук банк Башкармасынын 2013-жылдын 27-ноябрындагы № 45/13 токтому менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы тарабынан кайра каржылоо жана ликвиддүүлүктү колдоо максаттарында кредиттик аукциондорду жүргүзүү тартиби жөнүндө» жобонун бөлүгү болуп саналган Кредиттик аукцион жөнүндө башкы макулдашууга карата 6-тиркеме сыяктуу түзүлөт.

27. Кредитти камсыздоо катары сунушталган күрөөнү Улуттук банктын кат жүзүндөгү макулдугусуз үчүнчү жактарга күрөөгө же кайра күрөөгө сунуштоого жол берилбейт.

26. Күрөөлүк камсыздоо жетишсиз болгон учурда ал банкка кредит берүүдөн баш үчүн Улуттук банкка негиз болуп саналат.

27. Эгерде банк кредиттик келишим боюнча өз милдеттенмелерин аткарбаса же талапка ылайык аткарбаса, ошондой эле кредиттик келишимде жана күрөө жөнүндө келишимде каралган башка учурларда, Улуттук банк күрөө жөнүндө келишимде жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган шарттарга жана

талаптарга ылайык, соттон тышкаркы тартипте күрөөнүн эсебинен өндүрүү жана аны соттон тышкаркы тартипте сатып өткөрүү аркылуу күрөөнүн эсебинен толук көлөмдө өз талаптарын канааттандырууга укуктуу.

28. Банк кредит боюнча өз милдеттенмелерин жана ал боюнча эсептелген пайыздарды өз убагында жана толук көлөмдө аткарган учурда Улуттук банк күрөөнү 5 (беш) жумуш күнү ичинде бошотот.

5-глава. Кредиттин ордун жабуу мөөнөтү

29. Банк тарабынан кредиттин негизги суммасынын орду кредиттин мөөнөтү аяктаган күнү операциялык күндүн акырына чейин өз корреспонденттик эсептен Улуттук банктын тиешелүү эсебине улуттук валютада акча каражаттарын которуу жолу аркылуу жабылат. Кредитти пайдалангандыгы үчүн пайыздарды чегерүү жана төлөө банк тарабынан ай сайын кредиттик келишимге ылайык жүргүзүлөт.

30. Эгерде кредиттин негизги суммасынын ордун жабуу жана/же ал боюнча чегерилген пайыздарды төлөө күнү майрам, жумуш эмес же дем алыш күндөрүнө туура келсе, анда кредиттин негизги суммасы жана/же ал боюнча чегерилген пайыздар кийинки жумуш күнү төлөнөт.

31. Кредиттин ордун жабуу күнүндө негизги сумма жана/же кредит боюнча чегерилген пайыздар толук көлөмдө төлөнүүгө тийиш, мында жарым-жартылай төлөөгө жол берилбейт.

32. Банк кредиттин ордун жабуу күнүнө чейин 3 (үч) жумуш күнүнөн кечиктирбестен Улуттук банкка алдын ала билдирүү аркылуу кредиттик келишимде каралган пайыздарды жана негизги карызды мөөнөтүнөн мурда жарым-жартылай же толук көлөмдө ордун жабууга укуктуу.

33. Банк кредит жана чегерилген пайыздар боюнча өз милдеттенмелерин өз убагында жана толук аткарган учурда күрөөнү бошотуп алуу Убактылуу жобонун 28-пунктуна ылайык жүзөгө ашырылат.

34. Кредиттин мөөнөтү өтүп кеткен учурда төлөм кийинкиге жылдырылбайт. Банктын кредит боюнча жоопкерчилиги ушул Убактылуу жободо жана кредиттик келишимде каралат.

35. Улуттук банк банкка берилген кредиттин мөөнөтү өтүп кеткен учурда Убактылуу жобого ылайык төмөнкүлөргө укуктуу:

– банктын корреспонденттик эсебинен улуттук валютада акча каражаттарын кредиттин негизги суммасына, чегерилген пайыздарга жана айыптык санкцияларга барабар өлчөмдө кредиттин ордун жабуу эсебине акцептсиз тартипте алууга;

– Убактылуу жобого, кредиттик келишимге жана күрөө жөнүндө келишимге ылайык күрөө предметинен өндүрүү жүргүзүү эсебинен кредиттин, ал боюнча чегерилген пайыздардын, туумдун жана айыптык төлөмдүн ордун жабууга.

6-глава. Жоопкерчилик жана укукка жатпаган аракеттер

36. Банк күрөө жөнүндө келишимдин болушу, өз убагында таризделиши жана анын ыйгарым укуктуу органдарда Убактылуу жобонун 7-пунктунда көрсөтүлгөн мөөнөт ичинде катталышы үчүн жоопкерчиликтүү болуп саналат.

37. Банк Убактылуу жобонун жана кол коюлган келишимдердин, ошондой эле аларга карата кошумча макулдашуулардын бардык шарттарынын жана талаптарынын так сакталышы үчүн жоопкерчиликтүү болуп саналат.

38. Банк кредиттин негизги суммасынын жана/же кредит боюнча чегерилген пайыздардын өз убагында жана толук төлөнүшү үчүн жоопкерчиликтүү болуп саналат.

39. Банк тарабынан кредит боюнча карыз жана ал боюнча пайыздар белгиленген мөөнөт ичинде төлөнбөсө, өндүрүү Улуттук банк тарабынан банкка кошумча билдирүүсүз банктын корреспонденттик эсебинен каражаттарды акцептсиз тартипте алуу аркылуу жүргүзүлүшү мүмкүн.

40. Эгерде кредиттин негизги суммасынын, ал боюнча чегерилген пайыздардын жана кредиттик келишимден улам келип чыккан башка төлөмдөрдүн ордун жабуу боюнча кайсы болбосун төлөм толук көлөмдө жана/же тиешелүү мөөнөттө жүзөгө ашырылбаса, мындай карыз мөөнөтү өтүп кеткен катары саналып, банкка карата кредиттик келишимде каралган айыптык санкциялар колдонулат.

41. Банк Улуттук банктын талабы боюнча кредиттик каражаттардын колдонулушу тууралуу отчетту жана башка зарыл документтерди

аталган банк тарабынан белгиленген мөөнөттө жана формада сунуштайт.

1-тиркеме

КРЕДИТ АЛУУГА БИЛДИРМЕ

20__-жылдын « ____ » _____ № _____

Карыз алуучу _____

(карыз алуучу банктын аталышы)

1. Банк ушул аркылуу «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын Кыргыз Республикасында COVID-19 пандемиясынын терс таасирлерин жеңилдетүү максатында коммерциялык банктарга кредит берүүсү жөнүндө» убактылуу жобонун (мындан ары – Убактылуу жобо) алкагында

_____ сом суммасында

(сумма сан жана жазуу түрүндө)

кредит алуу билдирмесин жөнөтөт.

2. Кредит боюнча чен жылдык _____ %

3. Кредитти камсыздоо үчүн төмөнкүдөй түрдө күрөө сунушталат:

_____ сом суммасында баалуу кагаздар,

(сумма сан жана жазуу түрүндө)

анын ичинде:

№	Каттоо номери	Чыгарылган күнү	Ордун жабуу күнү	Саны даана	Баалуу кагаздар номиналы, сом	Номиналдык нарк, сом

Чет өлкө валютасы:

Валютанын түрү	Сумма

Кредит портфели:

Кредит портфелинин жалпы номиналдык наркы _____

Күрөөгө берилүүчү кредиттердин саны _____

Банктын Бишкек ш. жайгашкан кыймылсыз мүлкү (имараты):

4. Банк күрөөнүн болушу жана анын өз убагында берилиши, таризделиши, ошондой эле Кредиттик келишимди жана Күрөө жөнүндө келишимди берүү, анын Убактылуу жобонун 7-пунктунда көрсөтүлгөн мөөнөт ичинде катталышы үчүн жоопкерчиликтүү болуп саналат.

5. Банк күрөө жөнүндө келишим өз убагында таризделбеген жана Убактылуу жобонун 7-пунктунда көрсөтүлгөн мөөнөт ичинде катталбаган учурда, банктын корреспонденттик эсебинен кредиттин негизги суммасынан 0,1% өлчөмүндө бир жолку айыптык төлөмдү акцептсиз тартипте алууга макул болот.

6. Банк Улуттук банктан алынган кредиттик ресурстарды мамлекеттик баалуу кагаздар жана Улуттук банктын ноталары рыногун кошо алганда, валюта рыногунда жана баалуу кагаздар рыногунда операцияларды жүргүзүү үчүн колдонууга укугу жок. Банк Улуттук банктан алынган кредиттик ресурстарды Убактылуу жобонун 3-пунктунда каралган максаттарга гана пайдаланууга тийиш.

7. Банктын аткаруу органынын жетекчиси күрөөнүн өз убагында таризделиши үчүн жоопкерчилик тартат. Улуттук банк Убактылуу жобонун 7 жана 10-пункттары бузулган учурда банктын аткаруу органынын жетекчисине таасир этүү чараларын колдонууга укуктуу.

(Карыз алуучу банктын аталышы)

Кызмат орду

Аты-жөнү _____ Кол тамгасы _____ М.О _____

2-тиркеме

КРЕДИТТИК КЕЛИШИМ № _____

20__ ж «__» _____ № _____

Бишкек ш

2020 -жылдын «__» _____

_____ атынан _____
негизинде иш алып барган, мындан ары “Улуттук банк” деп
аталуучу Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы бир тараптан,
_____ атынан _____
негизинде иш алып барган, мындан ары “Банк” деп аталуучу
_____ экинчи тараптан, мындан ары
“Тараптар” деп аталуучулар төмөнкүлөр тууралуу ушул келишимди
(мындан ары-Келишим) түзүштү:

1. Кредиттик келишим предмети

1.1. Улуттук банк, Улуттук банк Башкармасынын 20__ жылдын
«__» _____ № _____ токтому менен бекитилген «Кыргыз
Республикасынын Улуттук банкынын Кыргыз Республикасында
COVID-19 пандемиясынын терс таасирлерин жеңилдетүү максатында
коммерциялык банктарга кредит берүүсү жөнүндө» убактылуу
жобонун негизинде жана ушул Кредиттик келишимге ылайык, Банкка
_____ (суммасы жазуу менен) сом суммасында, ушул Кредиттик
келишимде жана Убактылуу жободо каралган шарттарда кредит
берет.

1.2. Кредит экономиканы колдоо, банк тутумунун бүтүндүгүн
коргоо жана туруктуулугун камсыз кылуу, тышкы таасирлерден жана
COVID-19 пандемиясынын Кыргыз Республикасындагы таасиринен
улам системалуу тобокелдиктерге жол бербөө жана аманатчылардын
кызыкчылыгын коргоо максатында берилет.

Кредит Банкка милдеттүү камдык талаптардын сакталышын,
банктар тарабынан Улуттук банктын экономикалык жана
башка ченемдеринин аткарылышын, аманатчылар алдындагы
милдеттенмелеринин өз убагында аткарылышын камсыз кылуу
максатында берилет.

1.3. Банк Улуттук банктан алынган кредитти мамлекеттик баалуу кагаздар жана Улуттук банктын ноталары рыногун кошо алганда, валюта рыногундагы жана баалуу кагаздар рыногундагы операцияларды жүргүзүү үчүн колдонууга укугу жок.

2. Кредит берүү шарттары

2.1. Банк кредит алуу үчүн Убактылуу жобонун 12-пунктунда көрсөтүлгөн, кредит берилген күнгө карата талаптарга шайкеш келүүгө тийиш.

2.2. Кредит _____ жылдын «___» _____ тартып _____ жылдын «___» _____ чейинки мөөнөттө берилет.

2.3. Кредит боюнча акча каражаттары Банктын Улуттук банктагы корреспонденттик эсебине чегерилген күн кредит берилген күн болуп саналат.

2.4. Банктын Улуттук банктагы улуттук валютадагы эсебине билдирме берилген жана Улуттук банк менен Банктын ортосунда тиешелүү Кредиттик келишим түзүлгөн күнү акча каражаттары чегерилет.

2.5. Кредитти пайдалангандыгы үчүн пайыздык чен ушул кредиттик келишимдин 2.2-пунктунда көрсөтүлгөн, бүтүндөй мөөнөт ичинде жылдык _____ пайыз (жазуу жүзүндө) өлчөмүндө берилет. Кредитти пайдалангандыгы үчүн пайыздарды чегерүү жана төлөө Банк тарабынан ай сайын, кредит төлөө боюнча бекитилген графикке ылайык (ушул Кредиттик келишимге карата 1-тиркеме) жүргүзүлөт, ал ушул Кредиттик келишимдин ажырагыс бөлүгү болуп саналат. Пайыздарды эсептөө ушул Кредиттик келишимдин 2.7- пунктуна ылайык жүзөгө ашырылат.

2.6. Пайыздар кредит берилген күндөн тартып (ушул күн кошо эсепке алынат), кредит төлөнө турган күнгө (бул күн кошулбайт) чейин жылына 365 күн жана ай ичиндеги айкын күн эсебинде, кредит боюнча карыздын калдыгына чегерилет.

2.7. Кредиттин суммасына пайыздарды эсептөө жылына 365 күндүн санына жана ай ичиндеги күндөрдүн санына жараша, кредит колдонулган мезгил үчүн жөнөкөй пайыздарды эсептөөнүн төмөнкү формуласы боюнча эсептелет:

$$P = (C \times I \times T) / 365 / 100, \text{ мында:}$$

P – кредит боюнча пайыздар суммасы;

C – кредиттин суммасы (сом);

I – пайыздык чен (% жылдык);

T – кредитти пайдалануу мөөнөтү.

2.8. Кредит боюнча карыздын негизги суммасын жана кредитти пайдалангандыгы үчүн чегерилген пайыздарды төлөө ушул Кредиттик келишимге жана анын ажырагыс бөлүгү болуп саналган, карызды төлөө графигине (ушул Кредиттик келишимге карата 1-тиркеме) ылайык жүргүзүлөт.

2.9. Эгерде кредиттин негизги суммасынын ордун жабуу жана/же ал боюнча чегерилген пайыздарды төлөө майрам күндөргө, иштебеген же дем алыш күндөргө туура келип калса, кредиттин негизги суммасын жана/же ал боюнча чегерилген пайыздарды төлөө кийинки жумуш күнү ишке ашырылат.

2.10. Кредиттин негизги суммасын жана/же ал боюнча чегерилген пайыздарды төлөө суммасын банк Улуттук банктагы тиешелүү эсепке (негизги карыз боюнча сумма № ____ эсепке, пайыздык төлөмдөр боюнча сумма № _____ эсепке) чегерет.

2.11. Тараптар Убактылуу жобонун жана ушул Кредиттик келишимдин бардык талаптарынын аткарыла тургандыгына гарантия беришет.

3. Кредитти төлөө шарттары

3.1. Кредиттин негизги суммасы Банк тарабынан операциялык күндүн акырына чейин акча каражаттарынын суммасын улуттук валютадагы өз корреспонденттик эсебинен Улуттук банктагы тиешелүү эсепке кредиттин мөөнөтү бүткөн күнү чегерүү аркылуу төлөнөт. Кредитти пайдалангандыгы үчүн пайыздарды чегерүү жана төлөө ушул Кредиттик келишимдин 2.5, 2.8, 2.9 жана 2.10-пункттарына ылайык ай сайын жүргүзүлөт.

3.2. Төлөө күнү кредиттин негизги суммасы жана/же ал боюнча чегерилген пайыздар Банк тарабынан толук көлөмдө төлөнүүгө тийиш, жарым-жартылай төлөөгө жол берилбейт.

3.3. Банк Убактылуу жободо жана Кредиттик келишимде каралган, негизги карызды жана пайыздарды төлөө пландаштырылып жаткан күнгө чейин 3 (үч) жумуш күнүнөн кечиктирбеген мөөнөттө Улуттук банкка билдирүү менен мөөнөтүнөн мурда бөлүп төлөөгө же толугу менен төлөөгө укуктуу.

3.4. Банк кредиттин негизги суммасы жана ал боюнча пайыздарга тиешелүү милдеттенмелерин өз убагында жана толугу менен аткарган шартта, Улуттук банк күрөөлүк камсыздоону 5 (беш) жумуш күнү ичинде бошотуп берет.

3.5. Эгерде Банк кредиттин негизги суммасы жана/же ал боюнча чегерилген пайыздарды төлөөгө тиешелүү милдеттенмелерин Кредиттик келишимде белгиленген мөөнөттө аткара албаса, анда Банк милдеттенмелерин аткарбаган учурдан тартып өзүнүн Улуттук банктагы улуттук валютадагы корреспонденттик эсебинен кредиттин негизги суммасын жана/же ал боюнча чегерилген пайыздардын, туумдун ордун жабуу үчүн зарыл болгон суммадагы каражатты акцептсиз тартипте эсептен алып салууга Улуттук банкка укук берет.

3.6. Эгерде Банк кредиттин негизги суммасы жана/же ал боюнча чегерилген пайыздар жана туум боюнча милдеттенмелеринин ордун Улуттук банктагы улуттук валютадагы корреспонденттик эсебинде акча каражатынын жетишсиздигинен улам төлөй албаса, анда Банк анын кредит боюнча аткарылбаган милдеттенмелеринин ордун кийинкиге калтыруусуз, камсыздоого сунушталган күрөө предметинен соттук эмес тартипте өндүрүү аркылуу жабуу боюнча Улуттук банктын укугуна макул болот. Мында Улуттук банк Банкка кредит боюнча өз милдеттенмелерин белгиленген мөөнөттө аткарбагандыгы жана күрөө предметинен соттук эмес тартипте өндүрүү жол-жобосу тууралуу кат жүзүндө маалымдайт.

3.7. Өндүрүлгөн күрөөнүн эсебинен Банктын кредиттин негизги суммасы жана ага чегерилген пайыздар жана туумдар боюнча Улуттук банк алдындагы карызынын орду жабылууга тийиш.

3.8. Улуттук банктын Банкка карата утурлама талаптарын чегерүү аркылуу алынган сумма жетишсиз болгон учурда Улуттук банк жетпеген сумманы Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптарына ылайык Банктын кайсы болбосун башка мүлкүнөн алууга укуктуу.

3.9. Улуттук банктын бардык талаптарын канааттандыруудан кийинки калган сумма Банктын Улуттук банктагы улуттук валютадагы корреспонденттик эсебине чегерилет.

4. Күрөө

4.1. Банктын ушул Кредиттик келишим боюнча алган кредит боюнча карызынын негизги суммасын, ал боюнча чегерилген пайыздарды, айыптык төлөм түрүндөгү үстөк айыпты, туумду жана ушул Кредиттик келишим боюнча башка төлөөлөрүн кайтарып берүүгө тиешелүү өзүнө алган милдеттенмелеринин аткарылышын камсыздоо болуп, Банкка таандык болгон күрөө саналат. Ушул Келишим боюнча милдеттенмелерин камсыздоо үчүн Улуттук банкка күрөөгө берилген, Банкка таандык болгон күрөөлүк камсыздоонун белгилүү бир тизмеси Банк менен Улуттук банктын ортосунда түзүлгөн, Күрөө жөнүндө келишимде көрсөтүлөт.

4.2. Күрөө жөнүндө келишимдерди тариздөө жана аларды ыйгарым укуктуу органдарда каттоо ушул Кредиттик келишимдин 2.2 жана 2.3-пунктарына ылайык, кредит берилген күндөн тартып 10 (он) жумуш күнү ичинде жүзөгө ашырылат.

5. Тараптардын укуктары жана жоопкерчиликтери

5.1. Банк Убактылуу жобого жана ушул Кредиттик келишимге ылайык кредит милдеттенмелери боюнча толук жоопкерчиликтүү болот.

5.2. Эгерде кредиттин негизги суммасын жана/же ал боюнча чегерилген пайыздардын ордун жабуу үчүн ушул Келишим шарттарынан улам келип чыккан кайсы болбосун төлөм толук көлөмдө жана тиешелүү мөөнөттө ишке ашырылбаса, бул карыз төлөө мөөнөтү өткөрүлгөн катары эсептелет жана ага төлөө мөөнөтү өткөрүлгөн карыздын суммасынын 0,01% өлчөмүндө туум чегерилет. Туум төлөө мөөнөтү өткөрүлгөн карыз келип чыккан күндөн тартып, ал толугу менен төлөнүп бүткөнгө чейин ар бир төлөө мөөнөтү өткөрүлгөн күн үчүн, төлөнбөгөн суммага чегерилет.

5.4. Улуттук банк Убактылуу жобонун жана ушул Кредиттик келишимдин талаптарын бузууга жол берүүсүнөн улам Банкка келтирилген зыян үчүн жооп бербейт.

5.5. Банк Улуттук банктын талабы боюнча кредиттин пайдаланылышы тууралуу отчетту жана башка зарыл документтерди Улуттук банк тарабынан белгиленген форматта жана мөөнөттө берүүгө тийиш.

5.6. Эгерде күрөө ушул Убактылуу жобонун 4.2-пунктунда белгиленген мөөнөттө ыйгарым укуктуу органдарда өз убагында таризделбесе жана катталбаса, Улуттук банк Банктын корреспонденттик эсебинен кредиттин негизги суммасынын 0,1% өлчөмүндө бир жолку айыптык төлөмдү акцептциз тартипте эсептен алып салууга жана берилген кредиттин же анын бөлүгүнүн негизги суммасын мөөнөтүнөн мурда кайтарып берүүнү талап кылууга укуктуу.

5.7. Эгерде Банк кредитти ушул Кредиттик келишимдин 1.3-пунктунда көрсөтүлгөн максаттарга колдонгон болсо, Банктын корреспонденттик эсебинен кредиттин негизги суммасынын 0,1% өлчөмүндө бир жолку айыптык төлөмдү акцептциз тартипте эсептен алып салууга жана берилген кредиттин же анын бөлүгүнүн негизги суммасын мөөнөтүнөн мурда кайтарып берүүнү талап кылууга укуктуу.

6. Өзгөчө шарттар

6.1. Ушул Кредиттик келишим Тараптарынын контролдоосуна мүмкүн болбогон жана алардын ушул Келишим боюнча милдеттенмелерин аткарууга тоскоолдук жараткан жер титирөө жана башка табигый кырсыктар, мамлекеттик органдардын аракеттери жана чечимдери, согуштук аракеттер жана массалык баш аламандыктарды кошо алганда, өзгөчө жагдайлардын тике же кыйыр түрдө орун алышынан улам, күтүүсүз (форс-мажордук жагдай) жагдайлардын келип чыгышында бул милдеттенмелерди аткаруу мөөнөтү аталган форс-мажордук жагдайлардын орун алышына барабар мөөнөткө, бирок ушул Кредиттик келишимди же көрсөтүлгөн форс-мажордук жагдайлар орун алгандан кийин аткарылууга тийиш болгон бөлүгүнүн аткарылышына канчалык таасирин тийгизгендигине жараша жылдырылат.

6.2. Ушул Кредиттик келишим Тараптары 2 (эки) жумуш күнү ичинде Келишим боюнча өз милдеттенмелерин аткарууга тоскоол болгон форс-мажордук жагдайлардын башталгандыгы жана кийин аяктагандыгы тууралуу бири-бирине оозеки же кат жүзүндө дароо билдирүүгө тийиш.

6.3. Тараптардын биринин ушул Келишим боюнча милдеттенмелерин форс-мажордук жагдайлардын кесепетинен улам аткара албай калышы, ушул Келишим шарттарын бузган катары каралбайт, мында форс-мажордук жагдайлардын таасирине дуушар болгон Тарап анын кесепеттерин четтетүү үчүн бардык зарыл чараларды көрүүгө жана мамлекеттик органга тиешелүү акт берүүгө тийиш.

7. Талаш маселелерди чечүү

7.1. Ушул Кредиттик келишимди аткаруу процессинде келип чыккан талаш маселелер жана пикир келишпестиктер өз ара алгылыктуу чечим кабыл алуу максатында Тараптардын сүйлөшүүлөрү аркылуу жөнгө салынууга тийиш.

7.2. Жөнгө салууга мүмкүн болбогон талаш маселелер Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте чечилет.

8. Башка шарттар

8.1. Ушул Келишимде каралбаган башка шарттар, Тараптардын укуктары, милдеттери жана жоопкерчиликтери Убактылуу жобо аркылуу жөнгө салынат.

8.2. Кредиттик келишимге өзгөртүүлөр жана толуктоолор кат жүзүндө кошумча келишим түзүү аркылуу киргизилет, ал ушул Кредиттик келишимдин ажырагыс бөлүгү болуп саналат.

8.3. Кредиттик келишим Тараптардын ар бири үчүн 1 (бирден), бирдей юридикалык күчкө ээ, орус тилинде 2 (эки) түп нускада түзүлгөн.

**9. Тараптардын юридикалык даректери,
реквизиттери жана кол тамгалары**

УЛУТТУК БАНК:

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банкы

Бишкек ш, Чүй пр., 168

Кызматы _____

(кол тамгасы) _____

БАНК:

Бишкек ш _____

Улуттук банкагы кор. эсеби

№ _____

Улуттук банктын БИК № _____

ИНН № _____

ОКПО № _____

МСИ коду: _____

Кызматы _____

М.О. (кол тамгасы) _____ М.О.

3-тиркеме

(коммерциялык банктын фирмалык бланкында басылып чыгат)

МИЛДЕТТЕНМЕ

(коммерциялык банктын аталышы)

20__-ж «__» _____

Ушул аркылуу _____
(коммерциялык банктын толук аталышы) атынан _____
(көрсөтүлсүн) негизинде иш алып барган _____ (кызмат орду,
аты-жөнү) 20_____ жылдын «__» _____ тартып «Кыргыз
Республикасынын Улуттук банкынын Кыргыз Республикасында
COVID-19 пандемиясынын терс таасирлерин жеңилдетүү максатында
коммерциялык банктарга кредит берүүсү жөнүндө» убактылуу
жобонун (мындан ары-Убактылуу жобо) алкагында Банктын
2020-жылдын «__» _____ билдирмесинин негизинде талап кылынган
кредит боюнча Күрөө жөнүндө келишимдерди тариздөө жана каттоо
Убактылуу жободо жана кредиттик келишимде белгиленген мөөнөттө
жүзөгө ашырыла тургандыгы тууралуу милдеттенмени өзүнө алат.

М.О.

Аты-жөнү, кызмат орду, кол тамгасы

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2020-жылдын 25-мартындагы
№ 2020-П-12/16-3-(НПА)

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 20 жана 68-беренелерине таянуу менен Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын төмөнкү ченемдик укуктук актыларына сунушталган өзгөртүүлөр (кошо тиркелет) киргизилсин:

– Улуттук банк Башкармасынын 2010-жылдын 30-июнундагы № 52/4 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө» токтомуна;

– Улуттук банк Башкармасынын 2004-жылдын 21-июлундагы № 18/3 «Активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга резервге тиешелүү чегерүүлөр жөнүндөгү» жобону бекитүү жөнүндө» токтомуна;

– Улуттук банк Башкармасынын 2012-жылдын 4-июлундагы № 28/7 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан жана иши ал тарабынан жөнгө салынган коммерциялык банктардын жана башка финансы-кредит уюмдарынын күрөөлүк мүлк менен иш алып баруу тартибин» бекитүү жөнүндө токтомуна.

2. Токтом расмий жарыялангандан он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

3. Юридика башкармалыгы:

– токтомдун Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланышы камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

4. Банктарды көзөмөлдөө методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгы ушул токтом менен коммерциялык банктарды, «Кыргызстан банктарынын союзу» юридикалык жактар бирикмесин, Улуттук банктын областтык башкармалыктарын жана Баткен областындагы өкүлчүлүгүн тааныштырсин.

5. Токтомдун аткарылышына контролдук Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын Банктарды көзөмөлдөө методологиясы жана лицензиялоо башкармалыгынын ишин түздөн-түз тескөөгө алган мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

Т. Абдыгулов

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2020-жылдын 25-мартындагы
№ 2020-П-12/16–3-(НПА)
токтомуна карата тиркеме

Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актыларына өзгөртүүлөр

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2010-жылдын 30-июнундагы № 52/4 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынын айрым ченемдик укуктук актылары жөнүндө» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан коммерциялык банктарда жана башка финансы-кредит уюмдарында кредиттик тобокелдикти тескөө боюнча минималдуу талаптар жөнүндө» жобонун:

– 4-пункту төмөнкү мазмундагы үчүнчү абзац менен толукталсын:

«Кампа күбөлүктөрүн күрөөгө кабыл алуу менен каржылоо – мыйзамдарда белгиленген үлгүдөгү (баалуу кагаз) кош кампа күбөлүгүнүн жана/же анын айрым бөлүктөрүнүн (кампа күбөлүгү же күрөө күбөлүгү (варрант)) кармоочуларына берилген кредиттер. Берилген кредиттин мөөнөтү кош кампа күбөлүктөрү чыгарылган (берилген) товарлар кампасындагы продукциянын сактоо мөөнөтүнөн ашпоого тийиш.»;

– 25-пунктунун он төртүнчү абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«- банкка зарыл болгон, анын ичинде карыз алуучунун төлөө жөндөмдүүлүгүнө баа берүү үчүн башка документтерди (контрактылар, келишимдер, сунуштама каттар, мамлекеттик реестрлерден көчүрмөлөр ж. б.).»;

– 30-пунктунун 4-пунктчасынын жыйырма жетинчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«Эгерде 100 000 сомдон жогору өлчөмдөгү контракттык каржылоо боюнча камсыздоо катары гарантия жана/же контракт боюнча талап кылуу укугу саналса, банк карыз алуучунун гарантынын/

контрагентинин кеминде акыркы жыл үчүн төлөө жөндөмдүүлүгүнө талдап-иликтөөлөрдү жүргүзүүгө, тараптардын ушул кредит боюнча милдеттенмелерин аткарууга жана карыз алуучу кредитти кайтарбаган учурда экинчи төлөө булагын жүзөгө ашырууга байланыштуу тобокелдиктерге баа берүүгө тийиш.

Эгерде кош кампа күбөлүгүнүн бир бөлүгү болуп саналган ордердик баалуу кагаз кредит боюнча камсыздоо болуп саналса, кампа күбөлүктөрүн чыгаруу (берүү) менен продукцияны кампада сактоо боюнча кызмат көрсөткөн баалуу кагаздын эмитентине (товар кампасы) карата Кыргыз Республикасынын мыйзам талаптары банк тарабынан эске алынышы зарыл;»

- 63-пункту төмөнкү мазмундагы үчүнчү сүйлөм менен толукталсын:

«Эгерде кампа күбөлүктөрүн күрөөгө кабыл алуу менен каржылоо берилсе, банк эң аз дегенде чейрек сайын айыл чарба продукциясына болгон баанын сезондук өзгөрүүсүнө көз салууга, күрөө менен камсыз кылынган продукцияга (товарга) баалардын өзгөрүүсүнүн тийгизген таасирине талдап-иликтөөлөрдү жүргүзүүгө тийиш.».

2. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2004-жылдын 21-июлундагы № 18/3 «Активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга резервге тиешелүү чегерүүлөр жөнүндөгү» жобону бекитүү жөнүндө» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген «Активдерди классификациялоо жана потенциалдуу жоготуулардын жана чыгым тартуулардын ордун жабууга резервге тиешелүү чегерүүлөр жөнүндөгү» жобонун:

- 4.3-пунктунун 4.3.2-пунктчасынын экинчи абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«- активдин толук камсыздалбашы, калган учурда канааттандырылган активдерге таандык бардык мүнөздөмөлөргө ээ болгон;

- контракттык каржылоонун (мисалы, каржыланган контракт боюнча талап кылуу укугу, дебитордук карыздар ж.б.) жана кампа күбөлүктөрүн күрөөгө кабыл алуу менен каржылоонун алкагында камсыздоого ээ болгон активдер;».

3. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2012-жылдын 4-июлундагы № 28/7 «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан жана иши ал тарабынан көзөмөлдөнгөн коммерциялык банктардын жана башка финансы-кредит уюмдарынын күрөөгө коюлган мүлк менен иштөө тартибин» бекитүү жөнүндө токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасынын Улуттук банкынан лицензия алышкан жана иши ал тарабынан көзөмөлдөнгөн коммерциялык банктардын жана башка финансы-кредит уюмдарынын күрөөгө коюлган мүлк менен иштөө тартибинин:

- 7-пунктунун төртүнчү абзацы төмөнкү редакцияда берилсин:

«- Фондулук биржалардын, анын ичинде эл аралык биржалардын листингине кирген, өнүккөн өлкөлөрдүн баалуу кагаздар фондулук рыногунда жүгүртүлгөн жогорку рейтингге ээ жогорку ликвиддүү баалуу кагаздарды, ошондой эле кош кампа күбөлүгүнүн бөлүгү болуп саналган ордердик баалуу кагаздарды эске албаганда, Кыргыз Республикасынын эмитенттери-резидент эместери тарабынан чыгарылган жана жеке адамдардын ээлигинде турган жана/же жогорку рейтингге ээ болбогон депозитарийлерде сакталган жөнөкөй жана которулма векселдерди кошуу менен документтик, документтик эмес баалуу кагаздар»;

- 14-пунктунун:

биринчи абзац төмөнкү редакцияда берилсин:

«Эгерде жүгүртүүдөгү товарлар, кампа күбөлүктөрү жана баалуу металлдар күрөөлүк мүлк катары кабыл алына турган болсо, күрөө жөнүндө келишим түзүүдө күрөөлүк мүлктүн курамын жана накта формасын күрөө коюучу төмөнкү шарттарда гана өзгөртө алары көрсөтүлүүгө тийиш.»;

- «б» пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

«б) кредиттердин жүгүртүүдөгү товарлар, кампа күбөлүктөрү жана баалуу металлдар менен гана камсыздалышы кредиттин суммасынын кеминде 150% түзүүгө тийиш, мында Улуттук банк тарабынан эмитирленген аффинаждалган өлчөнгөн алтын куймалар эске алынбайт.»;

- 15-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«15. Эгерде, күрөөгө сунушталып жаткан жүгүртүүдөгү товарлар, баалуу металлдар, ошондой эле кош кампа күбөлүгүн берүү менен товар кампасында сактоого алынган товарлар сатып алуу-сатуу предметинен болуп саналса (күрөө коюучунун өзү өндүрбөсө), товарларды сатып алууга контракттардын (сатып алуу-сатуу келишимдери) жана башка документтердин (коштомо кагаздар, инвойстор, сертификаттар, төлөм документтери, индоссамент), же болбосо күрөө коюучунун менчик укугун тастыктаган башка документтердин болушу зарыл.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ТОКТОМ

720001, Бишкек ш., Чүй проспекти, 168
2020-жылдын 25-мартындагы
№ 2020-П-19/16-5-(НПА)

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 27-майындагы № 25/11 «Кыргыз Республикасында Эсептешүүлөрдүн grosстук системасы аркылуу айкын убакыт ыргагында төлөмдөрдү өткөрүү жана эсептешүүлөрдү жүргүзүү тартиби жөнүндө» нускоону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө

Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын Улуттук банкы, банктар жана банк иштери жөнүндө» мыйзамынын 20 жана 68-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасы токтом кылат:

1. Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 27-майындагы № 25/11 «Кыргыз Республикасында Эсептешүүлөрдүн grosстук системасы аркылуу айкын убакыт ыргагында төлөмдөрдү өткөрүү жана эсептешүүлөрдү жүргүзүү тартиби жөнүндө» нускоону бекитүү тууралуу» токтомуна сунушталган өзгөртүүлөр (кошо тиркелет) киргизилсин.

2. Юридика башкармалыгы:

– токтомдун Улуттук банктын расмий интернет-сайтында жарыяланышын камсыз кылсын;

– расмий жарыялангандан кийин бул токтомду Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларынын мамлекеттик реестринде чагылдырылышы үчүн Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине жөнөтсүн.

3. Токтом расмий жарыялангандан он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

4. Банктык эсептешүүлөр башкармалыгы ушул токтом менен коммерциялык банктарды, Мамлекеттер аралык банкты, Евразия өнүктүрүү банкын, Кыргыз Республикасынын Финансы министрлигинин Борбордук казыналыгын, Кыргыз Республикасынын Социалдык фондусун, Кыргыз Республикасынын Социалдык фондусуна караштуу Мамлекеттик топтолмо пенсиялык фондусун, Кыргыз Республикасынын депозиттерди коргоо боюнча агенттигин, «Борбордук депозитарий» ЖАКты жана Улуттук банктын тиешелүү түзүмдүк бөлүмдөрүн тааныштырсын.

5. Токтомдун аткарылышын контролдоо Банктык эсептешүүлөр башкармалыгынын ишин тескөөгө алган Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын мүчөсүнө жүктөлсүн.

Төрага

Т. Абдыгулов

Кыргыз Республикасынын
Улуттук банк Башкармасынын
2020-жылдын 25-мартындагы
№ 2020-П-19/16–5-(НПА)
токтомуна карата тиркеме

**Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын
2009-жылдын 27-майындагы № 25/11 «Кыргыз
Республикасында Эсептешүүлөрдүн grosстук системасы
аркылуу айкын убакыт ыргагында төлөмдөрдү өткөрүү
жана эсептешүүлөрдү жүргүзүү тартиби жөнүндө»
нускоону бекитүү тууралуу» токтомуна өзгөртүүлөр**

Кыргыз Республикасынын Улуттук банк Башкармасынын 2009-жылдын 27-майындагы № 25/11 «Кыргыз Республикасында Эсептешүүлөрдүн grosстук системасы аркылуу айкын убакыт ыргагында төлөмдөрдү өткөрүү жана эсептешүүлөрдү жүргүзүү тартиби жөнүндө» нускоону бекитүү тууралуу» токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

токтомдун 1-пунктундагы «айкын убакыт ыргагында Эсептешүүлөрдүн grosстук системасы аркылуу электрондук билдирүүлөрдү өткөрүү» деген сөздөр «Эсептешүүлөрдүн grosстук системасы аркылуу айкын убакыт ыргагында төлөмдөрдү өткөрүү жана эсептешүүлөрдү жүргүзүү» деген сөздөргө алмаштырылсын;

жогоруда көрсөтүлгөн токтом менен бекитилген нускоонун аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:

«Кыргыз Республикасында Эсептешүүлөрдүн grosстук системасы аркылуу айкын убакыт ыргагында төлөмдөрдү өткөрүү жана эсептешүүлөрдү жүргүзүү тартиби жөнүндө нускоо»;

– 1.4-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«1.4. Айкын убакыт ыргагында эсептешүүлөрдүн grosстук системасында орун алышы ыктымал болгон тобокелдиктерди тескөө принциптери жана ыкмалары Улуттук банк Башкармасынын токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасынын төлөм системасында тобокелдиктерди тескөө саясатында жана «Кыргыз Республикасында айкын убакыт ыргагында эсептешүүлөрдүн grosстук системасы жөнүндө» жободо чагылдырылган.»;

1.5-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«1.5. Системанын электрондук төлөм документтеринин жана билдирүүлөрүнүн форматтары «Айкын убакыт ыргагында эсептешүүлөрдүн grosстук системасында (ГСРРВ) электрондук билдирүүлөрдүн форматтары жана аларды толтуруу эрежелери» документинде (мындан ары – Форматтарды толтуруу эрежелери) аныкталган.»;

– 1.8-пунктундагы «электрондук цифралык кол тамганы» деген сөздөр «электрондук кол тамганы» деген сөздөргө алмаштырылсын;

– 2.1-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«2.1. Катышуучу-төлөөчү төлөөчү кардардан баштапкы төлөм документтерин эки нускада кабыл алат. Баштапкы төлөм документинин бир нускасы катышуучу-төлөөчүдө калат. Баштапкы төлөм документинин экинчи нускасы аткарууга кабыл алынгандыгы жөнүндө белгиси менен төлөөчү кардарга кайтарылып берилет.

Эгерде, катышуучу-төлөөчү менен төлөөчү кардардын ортосунда баштапкы төлөм документтери электрондук формада алмашылса, катышуучу-төлөөчү менен төлөөчү кардар ортосунда түзүлгөн келишимдин шарттарына, ошондой эле катышуучу-төлөөчүнүн ички ченемдик документтерине жана жол-жоболоруна ылайык, катышуучу-төлөөчү электрондук документти алгандыгын төлөөчү кардарга тастыктайт.

Төлөөчү кардар аткарууга кабыл алынгандыгы жөнүндө катышуучу-төлөөчүнүн белгиси коюлган баштапкы төлөм документинин тиешелүү нускасын алган учурдан тартып, ал төлөм төлөөчү кардар үчүн кардар төлөөчүнүн эсебинен каражаттар алынып салынган учурдан тартып бул төлөм ал үчүн акыркы болуп саналат.»;

– 3.1-пунктундагы 3.1.1-пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

«3.1.1. ЭТДны иштеп чыгуу ГСРРВнын иш регламентине ылайык жүзөгө ашырылат жана ал төмөнкүдөй мезгил аралыктарына бөлүштүрүлгөн:

Мезгил аралыгы	Мезгил узактыгы
Күндүн башталышы	8:30–8:40

Бизнес үчүн ачык	8:40–9:00
Эл аралык төлөм карттары менен эсептешүүлөр системалары (VISA, MasterCard) боюнча катышуучулардын таза позицияларын акыркы эсептөө	9:00–17:00
ГСРРВда ЭТДны жана билдирүүлөрдү кабыл алуу жана иштеп чыгуу	9:00–17:20
ГСРРВ катышуучуларынын акча каражаттарынын резервин Пакеттик клиринг системасындагы дебеттик таза позицияга берүүсү	8:45–13:30
Дебеттик таза позицияга резерв түзүү жана аны Пакеттик клиринг системасына берүү	13:30–13:50
Пакеттик клиринг системасынын клиринг сессиясынын жыйынтыгы боюнча катышуучулардын таза позицияларын акыркы эсептөө	13:50–14:20
Баштапкы өчүрүү (эсептешүү мезгил аралыгы)	16:30
Жыйынтыгында өчүрүү	17:00
Эсептешүүлөрдү аяктоо	17:20

Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексинин 96-беренесине таянуу менен иштебеген майрам күнүнөн мурдагы иш күнүнүн узактыгы боюнча айкын убакыт ыргагында эсептешүүлөрдүн grosстук системасынын иш регламенти бир саатка кыскартылат жана төмөнкүдөй убакыт аралыктары белгиленет:

Мезгил аралыгы	Мезгил узактыгы
Баштапкы өчүрүү (эсептешүү мезгил аралыгы)	15:30
Жыйынтыгында өчүрүү	16:00
Эсептешүүлөрдү аяктоо	16:20

»;

- 3.1-пунктунун 3.1.5-пунктчасында тырмакчанын ичиндеги «Катышуучунун системасындагы» деген сөздөр «системасындагы» деген сөзгө алмаштырылсын;

- 3.2-пункту төмөнкү редакцияда берилсин:

«3.2. ГСРРВ системасында күндүн ачылышы»

ГСРРВ системасында күндүн ачылышы «Күндүн башталышы» жана «Бизнес үчүн ачык» деген эки мезгилди кезеги менен аткаруу аркылуу жүргүзүлөт. ГСРРВ оператору күндүн башталышында системаны даярдоо иштерин жүргүзөт (параметрлерди орнотуу, аларды ишке багыттоо жана системаны ишти баштоого даярдоо).

«Күндүн башталышы» мезгилинде билдирүүлөрдүн кезеги башталат, Улуттук банктын төлөмдөрү иштелип чыгат, катышуучулардын төлөмдөрү «WAITING» (Күтүү) статусуна которулат. «Күндүн башталышы» мезгилин аткаргандан кийин ГСРРВ оператору биллинг (ГСРРВ кызмат көрсөтүүлөр үчүн төлөөлөр) чогултуу ишин жүзөгө ашырат.

«Бизнес үчүн ачык» мезгили аткарылгандан кийин система төлөмдөрдүн бардык түрлөрүн (кардардын МТ 103 жана банктар аралык МТ 202) кабыл алат.»;

- 3.3-пункту күчүн жоготкон катары таанылсын;

- 3.4-пунктунун 3.4.3-пунктчасындагы «электрондук цифралык кол тамга» деген сөздөр «электрондук кол тамга» деген сөздөргө, «ЭЦК» аббревиатурасы «ЭК» аббревиатурасына алмаштырылсын;

- 3.5.1, 3.5.2, 3.7.2 жана 3.8.1-пунктчаларында «ЭЦК» аббревиатурасы «ЭК» аббревиатурасына алмаштырылсын;

- 3.8-пункту төмөнкү мазмундагы 3.8.5-пунктчасы менен толукталсын:

«3.8.5. Эл аралык төлөм карттары менен эсептешүүлөрдүн системалары (VISA, MasterCard) боюнча катышуучулардын таза позицияларын акыркы эсептөө кол коюлган келишимдердин жана макулдашуулардын негизинде, ошондой эле Улуттук банктын ички жол-жоболоруна ылайык жүргүзүлөт.»;

3.9-пунктунун:

- 3.9.2-пунктчасы төмөнкү редакцияда берилсин:

«3.9.2. ГСРРВда акыркы өчүрүү мезгили башталган учурда, банктар аралык төлөмдөрдүн киргизилишине тыюу салынат, мында ошол учурда төлөмдөрдүн кезегинде турган бардык кардарлардын төлөмү жана банктар аралык төлөмдөр системада кабыл алынбайт, же тиешелүү өчүрүү мезгилдери келип жетиши үчүн, ГСРРВ оператору тарабынан кол менен аткаруу режиминде алынып салынат.

Акыркы өчүрүү менен эсептешүүлөрдүн аяктоосунун аралыгында системага транзакцияларды Улуттук банк гана киргизүүгө укуктуу.»;

– 3.9.5-пунктчасы күчүн жоготкон катары таанылсын;

– 3.9.6-пунктчасындагы «төлөмдөрдү» деген сөз «билдирүүлөрдү» деген сөзгө алмаштырылсын;

1-тиркеменин аталышы төмөнкү редакцияда берилсин:

«Кыргыз Республикасында
Эсептешүүлөрдүн grosстук
системасы аркылуу айкын
убакыт ыргагында төлөмдөрдү
өткөрүү жана эсептешүүлөрдү
жүргүзүү тартиби жөнүндө»
нускоого карата 1-тиркеме

ГСРРВ системасында электрондук төлөмдөрдү иштеп чыгууда
филиалдын Банктык идентификациялык кодун пайдалануу
ТАРТИБИ

»;

– 2-тиркеме төмөнкү редакцияда берилсин:

«Кыргыз Республикасында
Эсептешүүлөрдүн grosстук
системасы аркылуу айкын
убакыт ыргагында төлөмдөрдү
өткөрүү жана эсептешүүлөрдү
жүргүзүү тартиби жөнүндө
нускоого карата 2-тиркеме

Катышуучунун статусуна ылайык төлөмдөрдү иштеп чыгуу ЭРЕЖЕЛЕРИ

Катышуучунун статусу айкын убакыт ыргагында эсептешүүлөрдүн grosстук системасынын оператору тарабынан Улуттук банк

Башкармасынын же Улуттук банктын Көзөмөл боюнча комитетинин лицензияны кайтарып алуу, Убактылуу администрацияны, тике банктык көзөмөл киргизүү, банкроттук ж.б. жөнүндө токтому менен кабыл алынган чечимдеринин негизинде белгиленет.

Системада катышуучулардын төмөнкүдөй статустары аныкталган:

1. Системанын катышуучуларына тиешелүү статустар:

ACTIVE – катышуучу активдүү, дебеттик сыяктуу эле, кредиттик төлөмдөр да өткөрүлүшү мүмкүн;

BLOCKED INCOMING – катышуучуга кредиттик төлөмдөрдү (эсепти толуктоого) аткарууга, анын ичинде тутумдаш системалар үчүн акча каражаттарынын камын (резервин) белгилөөгө тыюу салынган;

BLOCKED OUTGOING – катышуучуга дебеттик төлөмдөрдү өткөрүүгө (эсептен алып салууга), анын ичинде тутумдаш системалар үчүн акча каражаттарынын камын (резервин) белгилөөгө тыюу салынган;

BLOCKED ALL – катышуучуга дебеттик сыяктуу эле, кредиттик төлөмдөрдү өткөрүүгө тыюу салынган.

DISABLED – катышуучу төлөмдөрдү өткөрө албайт.

2. Системанын катышуучусунун эсептерине тиешелүү статустар:

ACTIVE – катышуучунун эсеби активдүү, катышуучунун дарегине жана катышуучунун атынан төлөмдөр жүргүзүлүшү мүмкүн;

APPROVE – катышуучунун эсебиндеги кандай болбосун өзгөртүүлөр тастыктоону күтүү абалында турат;

REMOVED – катышуучунун эсеби системадан алынып салынган.

3. Төлөмдөргө тиешелүү төлөмдөрдүн жана камдардын статустары (кардарлардыкы – МТ 103 жана банктар аралык – МТ 202):

COMPLETE – төлөм ийгиликтүү жүргүзүлгөн жана акыркы болуп саналат;

ENTER – бул аралык статус, ага төлөмдөр ГСРРВ системасында түзүлгөндөн кийин эле дароо өтөт;

CANCELLED – төлөм пайдалануучу же система тарабынан жокко чыгарылган;

APPROVE – төлөм же акча каражаттарынын камы тастыктоону күтүү абалында турат;

REPAIR – төлөм же акча каражаттарынын камы кошумча оңдоолорду киргизүүнү күтүү абалында турат;

PENDING – жүргүзүү үчүн жетиштүү өлчөмдөгү каражаттардын же акча каражаттарынын камы жок болгон учурда, төлөм кезекке жайгаштырылат;

WAITING – катышуучу тарабынан «Күндүн башталышы» мезгилинен тартып бирок «Бизнес үчүн ачык» мезгилине чейин жөнөтүлгөн төлөмдөргө WAITING статусу берилет;

DEFERRED – төлөм күндөлүк операциялык күн ичинде келечекте эсептөө убактысы менен төлөмдөр кезегине жайгаштырылган;

FUTURE – төлөм бир нече келерки операциялык күн ичинде келечекте эсептөө күнү менен төлөмдөр кезегине жайгаштырылган.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 11 марта 2020 года
№ 2020-П-33/10–1-(НФКУ)

О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 20 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в следующие постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики (прилагаются):

– «Об утверждении Положения о минимальных требованиях по управлению кредитным риском в микрофинансовых организациях, непривлекающих вклады (депозиты)» от 25 сентября 2013 года № 35/14;

– «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в кредитных союзах» от 23 декабря 2009 года № 50/7.

2. Юридическому управлению:

– опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

– после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.

4. Управлению надзора за небанковскими финансово-кредитными организациями довести настоящее постановление до сведения микрофинансовых компаний, микрокредитных компаний, микрокредитных агентств, кредитных союзов, ОЮЛ «Ассоциация микрофинансовых организаций», ОАО «Финансовая компания кредитных союзов», ОЮЛ «Национальная ассоциация кредитных союзов и кооперативов», областных управлений и представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего Управление надзора за небанковскими финансово-кредитными организациями.

Председатель

Т. Абдыгулов

**Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 11 марта 2020 года
№ 2020-П-33/10-1-(НФКУ)**

**Изменения в некоторые нормативные правовые акты
Национального банка Кыргызской Республики**

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения о минимальных требованиях по управлению кредитным риском в микрофинансовых организациях, непривлекающих вклады (депозиты)» от 25 сентября 2013 года № 35/14 следующие изменения:

в Положении о минимальных требованиях по управлению кредитным риском в микрофинансовых организациях, непривлекающих вклады (депозиты), утвержденном вышеуказанным постановлением:

– Положение дополнить пунктом 10–1 и 11–1 следующего содержания:

«10–1. МФО вправе выдавать кредиты через удаленный/дистанционный канал обслуживания при условии соблюдения требований, указанных в Положении «О минимальных требованиях по предоставлению удаленного/дистанционного обслуживания в Кыргызской Республике», утвержденном постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 15 апреля 2015 года № 22/3, иных нормативных правовых актов Национального банка и в соответствии с внутренними политиками и процедурами МФО.

Суммы выдаваемых кредитов через удаленный/дистанционный канал обслуживания не должны превышать 15 000 сомов (эквивалент в иностранной валюте) по договорам, подписанным простой электронной подписью, и 150 000 сомов (эквивалент в иностранной валюте) – по договорам, подписанным усиленной неквалифицированной электронной подписью.»;

«11–1. Соответствующий орган МФО обязан пересматривать кредитную политику на ее адекватность, системы лимитов,

инструментов и процедур управления кредитным риском, систему внутреннего аудита по управлению кредитными рисками. Соответствующий орган МФО также при необходимости обязан пересматривать кредитную политику по мере изменений в профиле риска МФО, нормативных правовых актах Национального банка, организационной структуре и кадровом составе МФО, а также при других обстоятельствах, влияющих на процесс кредитования, но не реже чем один раз в год.»;

– пункт 12 изложить в следующей редакции:

«12. Кредитная политика определяет стратегию, критерии, параметры и процедуры, которыми обязаны руководствоваться сотрудники МФО в деятельности по предоставлению, оформлению, мониторингу, классификации кредитов и управлению кредитным риском.

МФО должна обеспечить возможное периодическое обучение сотрудников МФО по кредитованию и мониторингу, вопросам анализа и оценки платежеспособности заемщика с учетом внедренной в МФО методики по оценке платежеспособности заемщиков, работе с проблемными кредитами, а также по другим вопросам кредитования, в том числе коммуникации с клиентами, и по другим требованиям законодательства Кыргызской Республики и принципам ответственного кредитования.

В случае если в качестве единственного обеспечения выступает гарантия (поручительство), то МФО должна провести тщательный анализ финансового состояния гаранта (поручителя) с целью определения способности исполнения гарантийного обязательства, в том числе ответственность и платежеспособность гаранта/поручителя.

МФО, учитывая риски по кредиту, могут не проводить анализ платежеспособности гаранта или поручителя, если поручительство является дополнительным обеспечением по кредиту.»;

– Положение дополнить пунктом 13–1 следующего содержания:

«13–1. Кредитная политика МФО должна содержать методики по оценке платежеспособности заемщиков. Для этих целей МФО по своему усмотрению может разработать систему внутреннего кредитного рейтинга или использовать внешние источники кредитных

рейтингов. Система внутреннего рейтинга рисков соответствует природе, размерам и сложности осуществляемых видов деятельности МФО.

В случае если МФО имеет систему внутреннего кредитного рейтинга, то данная система внутреннего рейтинга должна содержать комплексную оценку финансового состояния заемщика как основного показателя его будущей платежеспособности и отражать раскрытие данных о заемщиках.

Кредитный рейтинг – основной показатель качества кредита. Кредитный рейтинг должен присваиваться на первоначальной стадии одобрения выдачи кредита, а также может присваиваться при последующем мониторинге кредита, его продлении либо изменении условий кредитного договора или реструктуризации кредита. Разработанные кредитные рейтинги, определяющие платежеспособность заемщиков, устанавливаются в виде алфавитных, числовых или альфа-числовых символов, которые указывают на риски при выдаче кредитов МФО. МФО присваивает кредитный рейтинг с учетом определенных характеристик, связанных с заемщиком и самим кредитом.

Подходы к анализу платежеспособности заемщиков при определении кредитного рейтинга могут основываться на различных методах:

- количественном – с использованием соответствующих показателей, которые позволяют определить кредитный рейтинг (метод коэффициентов, рейтинговые модели, скоринговые модели);
- прогнозом, который опирается на статистику прошлых лет и нацелен на моделирование жизнедеятельности кредита заемщика и вероятность его неплатежеспособности;
- качественном, при котором используется система разносторонних качественных показателей.

МФО в целях проведения эффективной оценки платежеспособности заемщика при выдаче кредита по своему усмотрению также может разработать собственную модель, которая состоит из подходов, наиболее отвечающих требованиям к оценке заемщиков и кредитов, предоставляемых МФО. За основу могут быть взяты:

- метод коэффициентов, позволяющий комплексно оценивать финансовое состояние заемщиков и качество кредитов;
- рейтинговая модель – автоматизированная оценка методом коэффициентов путем вычисления интегрального показателя, который является наиболее удобным и простым в использовании;
- скоринговая модель – оценка кредитоспособности в балльном эквиваленте путем отнесения заемщика к определенной группе;
- модель, основанная на оценке будущих денежных потоков с обязательствами заемщика;
- модель с использованием статистики прошлых лет и др.

Система внутреннего кредитного рейтинга может использоваться для принятия решения о выдаче кредита; определения стоимости кредита; содействия МФО при мониторинге кредитного риска; создания резерва на покрытие потенциальных потерь и убытков; управления полученной и необходимой информацией; распределения кредитов, согласно шкале кредитного рейтинга, а также определения предыдущего положения и возможного будущего движения кредитов по шкале кредитного рейтинга; оценки общих рисков и тенденции в кредитном портфеле.

Использование системы внутреннего кредитного рейтинга может позволить сформировать базу данных с историческими данными, которая будет оценивать определенные виды кредитов по показателям кредитного рейтинга с течением времени, что может позволить МФО оценивать свой кредитный риск более точно.

В случае если МФО имеет систему внутреннего кредитного рейтинга, то данная система внутреннего рейтинга должна содержать распределение полномочий по:

- присвоению первоначального рейтинга заемщику (при поступлении заявки на кредит);
- анализу присвоенного рейтинга (при анализе всех документов по деятельности клиента, его платежеспособности и залоговому обеспечению);
- окончательному одобрению выдачи кредита.

Решение по выдаче кредитов, согласно кредитному рейтингу, принимается по кредитам физическим лицам и индивидуальным предпринимателям в сумме до 100000 (ста тысяч) сомов.

В дальнейшем по кредитам, выданным физическим лицам и индивидуальным предпринимателям в сумме до 100000 (ста тысяч) сомов, необходимо периодически проводить платежный мониторинг, с периодичностью мониторинга, согласно настоящему Положению, а также анализ присвоенных кредитных рейтингов в целях мониторинга исполнения кредитных обязательств и выработки рекомендаций о внесении изменений в рейтинг, если это необходимо.

Кроме того, МФО обязана постоянно вести базу данных и журнал учета кредитов, по которым при выдаче принимались нестандартные решения (индивидуальные процентные ставки, структура залога и другое).»;

– Положение дополнить пунктом 14–1 следующего содержания:

«14–1. Право выдачи кредитов может быть разделено на несколько уровней должностных лиц, и эти лица несут ответственность в соответствии с законодательством Кыргызской Республики за нарушения, допущенные ими при кредитовании.»;

– пункт 16 изложить в следующей редакции:

«16. Исполнительный орган МФО, имеющей право выдавать кредиты в иностранной валюте, несет ответственность за исполнение кредитной политики МФО и обязан разработать и внедрить в деятельность МФО политику, положения и процедуры по выявлению, измерению, мониторингу и контролю кредитного риска, в том числе кредитного риска, обусловленного валютным риском. Исполнительному органу МФО, имеющей дополнительную лицензию (указание в лицензии) на осуществление всех или некоторых из операций в иностранной валюте, необходимо обеспечить комплексную систему постоянного выявления, оценки, мониторинга и контроля кредитного риска, обусловленного валютным риском, а также обеспечить систему отчетности для осуществления контроля, анализа и мониторинга кредитного риска, обусловленного валютным риском.»;

– подпункт 2–1 пункта 20 изложить в следующей редакции:

«2–1) запросить в одном или нескольких кредитных бюро информацию о заемщике (кредитный отчет) и по усмотрению МФО – о связанных с заемщиком лицах в соответствии с требованиями законодательства Кыргызской Республики;»;

– в пункте 22:

подпункт 1 после слов «получить на руки» дополнить словами «или в электронном виде»;

абзаце пятом слова «о перечне и размере всех платежей» заменить на слова «о перечне расходов (платежей)»;

пункт дополнить подпунктом 3 следующего содержания:

«3) пользоваться услугами МФО посредством удаленного/ дистанционного обслуживания клиентов с использованием электронной подписи.»;

– пункт 28 изложить в следующей редакции:

«28. После проведения анализа заявки на получение кредита МФО должна составить заключение, в котором указывает целесообразность выдачи заемщику кредита, представляемое на рассмотрение Кредитного комитета/уполномоченного должностного лица вместе с заявкой клиента на получение кредита и другими необходимыми документами, предоставленными клиентом по запросу МФО, согласно требованиям настоящего Положения и внутренним документам МФО.

Если перечень документов, изложенных в Приложении 1 настоящего Положения, был получен МФО посредством удаленного/дистанционного обслуживания клиентов с использованием электронной подписи, то в таком случае данное решение может быть отправлено посредством удаленного/дистанционного обслуживания клиентов.

В случае отказа в выдаче кредита в заключении должны быть указаны причины, а также МФО должна уведомить заемщика о принятом решении в соответствии с установленным в МФО порядком.

В случае если МФО имеет систему внутреннего кредитного рейтинга, то результат, выданный внутренним кредитным рейтингом МФО и содержащий значение рейтинга о целесообразности/

нецелесообразности предоставления заемщику кредита, может рассматриваться как соответствующее заключение.»;

– пункт 29 изложить в следующей редакции:

«29. Кредитный договор, заключаемый между МФО и клиентом, в том числе в форме электронного документа, подписанного посредством электронной подписи, которая позволяет удостоверить ее принадлежность стороне договора, со всеми приложениями к нему и другие договора/соглашения составляются на государственном или официальном языке (с предоставлением права выбора языка клиенту).

Каждая заключающая договор сторона должна получить подписанный всеми сторонами оригинал экземпляра кредитного договора либо в форме электронного документа, подписанного посредством электронной подписи, которая позволяет удостоверить ее принадлежность стороне договора. Кредитный договор не должен противоречить законодательству Кыргызской Республики, а также нормативным правовым актам Национального банка. МФО должна получить с клиента расписку, подписанную в бумажном или в электронном виде, подписанную посредством электронной подписи о получении клиентом оригинала договора либо электронного документа, подписанного посредством электронной подписи. Отметка на экземпляре кредитного договора МФО о том, что клиент получил оригинал договора, приравнивается такой расписке. Факт получения клиентом денежных средств должен быть подтвержден соответствующим документом.

Количество подлинных экземпляров договоров по кредиту должно быть не менее числа сторон заключивших договор. При групповом кредитовании, когда одной из сторон выступает ГСО, количество подлинных экземпляров кредитного договора для ГСО должно быть не менее чем количество участников ГСО, подписавших договор. МФО должна обеспечить сохранность всех подлинных документов к кредитному договору в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

При этом договоры по кредитам, выдаваемым через удаленный/ дистанционный канал обслуживания в суммах, установленных нормативными правовыми актами Национального банка, могут быть

подписаны посредством электронной подписи, которая позволяет удостоверить ее принадлежность стороне договора.»;

– Положение дополнить пунктом 33–1 следующего содержания:

«33–1. При превышении процентной ставки по выдаваемым кредитам размера предельно допустимого процента, рассчитанного в соответствии с Законом Кыргызской Республики «Об ограничении ростовщической деятельности в Кыргызской Республике», МФО должна обеспечить выполнение требований указанного Закона, в том числе:

– при неисполнении обязательств заемщиком перед кредитором изъятие залогового имущества заемщика производить исключительно в судебном порядке;

– при определении денежных и/или материальных обязательств заемщика перед кредитором размер неустойки (штрафов, пени), начисленной за весь период действия кредита или займа, не должен превышать 20 процентов от суммы выданного кредита.»;

– подпункт 9 пункта 34 изложить в следующей редакции:

«9) право клиента на досрочное погашение кредита полностью или по частям в любое время без взимания штрафных санкций (комиссий и иной платы) при условии предварительного письменного уведомления об этом МФО за 30 (тридцать) календарных дней до дня такого возврата. При этом указанное условие устанавливает срок, по истечении которого (после направления уведомления) заемщик может произвести досрочное погашение кредита. В уведомлении может быть указан иной срок досрочного погашения при условии направления уведомления в МФО не менее чем за 30 (тридцать) календарных дней до дня досрочного погашения.»;

– абзац первый подпункта 5 пункта 35 изложить в следующей редакции:

«5) право каждого участника ГСО на досрочное погашение кредита в своей части, без каких-либо штрафных санкций, при условии уведомления об этом МФО не менее чем за 30 (тридцать) календарных дней до дня такого возврата. При досрочном погашении кредита одним из участников ГСО МФО может запросить письменное согласие участников ГСО.»;

– пункт 35 дополнить подпунктом 6 следующего содержания:

«6) подтверждение о получении членами ГСО кредитных денежных средств, в том числе полученных посредством удаленного/ дистанционного канала обслуживания с использованием электронной подписи.»;

– в пункте 36:

абзац первый изложить в следующей редакции:

«36. МФО должна ознакомить клиента с перечнем расходов (платежей) клиента, который составляется в табличной форме в соответствии с Приложением 3 к настоящему Положению, который является неотъемлемой частью кредитного договора и подписывается обеими сторонами, в том числе в форме электронного документа, подписанного посредством электронной подписи, которая позволяет удостоверить ее принадлежность стороне.»;

пункт дополнить абзацем шестым следующего содержания:

«Сумма произведенного платежа, недостаточная для исполнения обязательства по кредиту полностью, погашает прежде всего основную сумму долга, затем – издержки кредитора по получению исполнения, а в оставшейся части – проценты и неустойку.»;

– пункт 37 изложить в следующей редакции:

«37. После заключения с клиентом кредитного договора, в том числе в форме электронного документа, подписанного посредством электронной подписи, которая позволяет удостоверить ее принадлежность стороне договора, и получения им денежных средств заемщику должны быть переданы, в бумажном или электронном виде как минимум, следующие документы:

1) кредитный договор, подписанный сторонами, со всеми прилагаемыми к нему документами;

2) график платежей с указанием дат и сумм погашения, прилагаемый к кредитному договору либо в форме электронного документа, подписанного посредством электронной подписи.»;

– пункт 38 дополнить абзацами вторым и третьим следующего содержания:

«Допускается хранение кредитного досье на электронном носителе в виде сканированных версий с оригиналов документов, не требующих подписания сторонами и/или в виде электронных

документов, подписанных электронной подписью, при условии обеспечения МФО информационной безопасности цифровых данных, в том числе с применением уровней доступа, соблюдением резервного копирования и т.п. в соответствии с нормативными правовыми актами Национального банка и законодательством Кыргызской Республики.

По кредитам, выданным через удаленный/дистанционный канал обслуживания, кредитное досье заемщика может вестись в электронном виде в базе данных (на электронных носителях) не менее сроков хранения документов на бумажных носителях. При этом к базам данных электронных документов должен обеспечиваться доступ в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.»;

– первое предложение пункта 39 после слов «включая осуществление записи в Журнале» дополнить словами «, либо электронный документ, подписанный посредством электронной подписи»;

– подпункт 2 пункта 41 дополнить абзацем вторым следующего содержания:

«Вторичные источники необходимы для обеспечения дополнительных гарантий возврата кредита в случае если возникнут проблемы с возвратностью кредита.»;

– в пункте 57–1 слова «по истечении 15 дней с момента направления извещения» заменить словами «по истечении 15 календарных дней со дня направления извещения»;

– пункт 59 изложить в следующей редакции:

«59. Если действия МФО по работе с «проблемными» кредитами не привели к положительному результату, МФО проводит следующие мероприятия:

- обращение к гарантам и поручителям;
- обращение в суд;
- другие меры.»;
- в Приложении 1:

– пункт 12 изложить в следующей редакции:

«12. Информация о доходах поручителя.

Если поручительство или гарантия предоставляется по кредитам, сумма которых составляет свыше размера максимальной суммы микрокредита, установленного нормативными актами Национального банка, информация о доходах поручителя, а также в случае если поручительство является основным обеспечением по кредиту, то заемщик предоставляет следующую информацию о доходах поручителя:

- письменная гарантия или поручительство с указанием соответствующего кредитного договора, суммы, на которую выдается гарантия, даты истечения гарантии;
- решение соответствующего органа гаранта о выдаче гарантии;
- согласие супруга/супруги поручителя (если имеется) о выдаче поручительства;
- учредительные документы гаранта;
- финансовая отчетность гаранта за последний год (если гарантия является единственным обеспечением);
- справка о заработной плате за последние 3–12 месяцев (при этом МФО вправе самостоятельно определить период, за который должна быть представлена справка о заработной плате), или другие документы, подтверждающие информацию о доходах (если поручитель – физическое лицо);
- анализ платежеспособности гаранта или поручителя.»;

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в кредитных союзах» от 23 декабря 2009 года № 50/7 следующие изменения:

в Положении о минимальных требованиях по управлению кредитным риском в кредитных союзах, утвержденном вышеуказанным постановлением:

- Положение дополнить пунктом 5.2.5–1 следующего содержания:

«5.2.5–1. При превышении процентной ставки по выдаваемым кредитам размера предельно допустимого процента, рассчитанного в соответствии с Законом Кыргызской Республики «Об ограничении

ростовщической деятельности в Кыргызской Республике», кредитный союз должен обеспечить выполнение требований указанного Закона, в том числе:

- при неисполнении обязательств заемщиком перед кредитором изъятие залогового имущества заемщика производить исключительно в судебном порядке;

- при определении денежных и/или материальных обязательств заемщика перед кредитором размер неустойки (штрафов, пени), начисленной за весь период действия кредита или займа, не должен превышать 20 процентов от суммы выданного кредита.»;

- абзац десятый пункта 5.2.6. изложить в следующей редакции:

«- право участника на досрочное погашение кредита полностью или по частям в любое время без взимания штрафных санкций (комиссий и иной платы) при условии предварительного письменного уведомления об этом кредитного союза за 30 календарных (тридцать) дней до дня такого возврата. При этом указанное условие устанавливает срок, по истечении которого (после направления уведомления) участник может произвести досрочное погашение кредита. В уведомлении может быть указан иной срок досрочного погашения при условии направления уведомления в кредитный союз не менее чем за 30 календарных (тридцать) дней до дня досрочного погашения.»;

- в пункт 5.2.7.:

в абзаце первом слово «прав,» исключить;

дополнить абзацем пятым следующего содержания:

«Сумма произведенного платежа, недостаточная для исполнения обязательства по кредиту полностью, погашает прежде всего основную сумму долга, затем – издержки кредитора по получению исполнения, а в оставшейся части – проценты и неустойку.»;

- в пункте 7.3.4. слова «по истечении 15 дней с момента направления извещения» заменить словами «по истечении 15 календарных дней со дня направления извещения».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 18 марта 2020 года
№ 2020-П-14/12–2-(ПС)

О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Правил осуществления денежных переводов по системам денежных переводов в Кыргызской Республике» от 15 июля 2009 года № 30/6

В соответствии со статьями 20 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Правил осуществления денежных переводов по системам денежных переводов в Кыргызской Республике» от 15 июля 2009 года № 30/6 (прилагаются).

2. Юридическому управлению:

- опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;
- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.

4. Управлению платежных систем довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков и операторов систем денежных переводов.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего Управление платежных систем.

Председатель

Т. Абдыгулов

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 18 марта 2020 года
№ 2020-П-14/12–2-(ПС)

**Изменения в постановление Правления Национального
банка Кыргызской Республики «Об утверждении
Правил осуществления денежных переводов по
системам денежных переводов в Кыргызской
Республике» от 15 июля 2009 года № 30/6**

Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Правил осуществления денежных переводов по системам денежных переводов в Кыргызской Республике» от 15 июля 2009 года № 30/6 следующие изменения:

в Правилах осуществления денежных переводов по системам денежных переводов в Кыргызской Республике, утвержденных вышеуказанным постановлением:

– абзац четвертый пункта 1.2 дополнить предложением следующего содержания:

«При согласии получателя/ отправителя, находящегося на территории Кыргызской Республики, денежный перевод при получении/отправке может быть конвертирован безналичным способом.»;

– главу 1 дополнить пунктом 1.6–1 следующего содержания:

«1.6–1. Национальный банк регулирует и осуществляет надзор за банками-участниками систем денежных переводов и операторами систем денежных переводов в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

Национальный банк обеспечивает взаимодействие с банками-участниками систем денежных переводов и операторами систем денежных переводов с целью получения информации по денежным переводам, осуществляемым по системам денежных переводов, а также предоставляет участникам и операторам консультации по денежным переводам, в том числе по вопросам противодействия

финансированию террористической деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов.»;

- в пункте 3.1:

абзац одиннадцатый изложить в следующей редакции:

«- правила системы, утвержденные уполномоченным органом систем денежных переводов;»;

в абзаце двадцать первом второе предложение изложить в следующей редакции:

«Оператор системы денежных переводов в срок не более 10 (десяти) календарных дней должен предоставить в Национальный банк документы в электронном виде (сканированная копия) с досылком оригинала, доработанные с учетом замечаний.»;

- пункт 3.2 изложить в следующей редакции:

«3.2. Оператор, оказывающий услуги по системе денежных переводов, должен осуществлять деятельность на территории Кыргызской Республики в соответствии с законодательством Кыргызской Республики, в том числе в сфере законодательства по противодействию финансированию террористической деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов.

В случае если оператор является нерезидентом Кыргызской Республики, то при заключении договоров по участию в системе денежных переводов с банками Кыргызской Республики банки и оператор должны руководствоваться требованиями нормативных правовых актов Кыргызской Республики в области денежных переводов, а также законодательства по противодействию финансированию террористической деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов.»;

- главу 3 дополнить пунктом 3.2–1 следующего содержания:

«3.2–1. Национальный банк аннулирует регистрацию оператора международной системы денежных переводов в следующих случаях:

- в случае отзыва/аннулирования у оператора-нерезидента разрешительных документов, лицензии/сертификата/свидетельства о регистрации на право осуществления деятельности оператора систем денежных переводов, выданных уполномоченным

органом страны происхождения, лицензирующим/регулирующим указанную деятельность;

– в случае подачи заявления оператора международной системы денежных переводов о прекращении им осуществления деятельности оператора международной системы денежных переводов на территории Кыргызской Республики.

Национальный банк вносит изменения в реестр международных платежных систем и размещает информацию об аннулировании регистрации оператора международной системы денежных переводов на официальном интернет-сайте.»;

– в пункте 4.6:

подпункт 1 изложить в следующей редакции:

«1) сумме и валюте денежных средств, которые будут выплачены получателю в результате денежного перевода.»;

подпункт 6 изложить в следующей редакции:

«6) о рисках мошенничества, включая запрет на передачу копии квитанции и информирование третьих лиц о реквизитах денежного перевода (контрольный номер, ФИО получателя, сумма денежного перевода), об условиях выдачи перевода в стране и пункте получения перевода, а также другой информации, необходимой для отправителя.»;

– в пункте 4.9:

абзац первый изложить в следующей редакции:

«4.9. Оператор и участник должны вести учет по каждой операции по денежному переводу, по пакетным файлам, в случае если несколько переводов объединены в один пакетный перевод, и хранить информацию об отправителе/ получателе денежного перевода, инициировавшего/ получившего денежный перевод на территории Кыргызской Республики (ФИО, дата и год рождения, домашний адрес, паспортные данные либо данные документа, удостоверяющего личность, ИНН (при наличии), номер банковского счета при отправке/получении денежного перевода безналичным способом), цель перевода, сумму перевода цифрами и прописью и другую информацию в соответствии с требованиями нормативных

правовых актов Кыргызской Республики по хранению платежных документов.»;

абзац третий изложить в следующей редакции:

«1) обеспечить сохранение у себя всей сопровождающей трансграничный денежный перевод информации об отправителе и получателе (ФИО, дата и год рождения, домашний адрес, паспортные данные либо данные документа, удостоверяющего личность, ИНН (при наличии), номер банковского счета при отправке/получении денежного перевода безналичным способом);»;

абзац пятый изложить в следующей редакции:

«3) выявлять трансграничные денежные переводы, не содержащие информацию о получателе или отправителе, сопровождающей денежный перевод, а также иметь риск-ориентированные процедуры для исполнения/отклонения/приостановления таких переводов.»;

абзац шестой признать утратившим силу;

– в пункте 4.11 слова «не позднее 15 числа» заменить словами «не позднее 5 (пятого) числа»;

– пункт 6.2 изложить в следующей редакции:

«6.2. Участник обязан хранить информацию и документацию по проводимым операциям через системы денежных переводов в соответствии со сроками хранения платежных документов, определенных нормативными правовыми актами Кыргызской Республики и законодательством о противодействии финансированию террористической деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов.

Участник также должен хранить информацию по проводимым операциям через системы денежных переводов в своей автоматизированной банковской системе.»;

– пункт 6.6 изложить в следующей редакции:

«6.6. Оператор по запросу Национального банка и/или участника в соответствии с рекомендациями ФАТФ обязан в срок, не превышающий 3 (трех) рабочих дней с момента поступления запроса, предоставлять подробную информацию об операции по запрашиваемому денежному переводу, об отправителе или получателе денежного перевода, инициировавшего или получившего

денежный перевод на территории Кыргызской Республики (ФИО, дата и год рождения, домашний адрес, паспортные данные либо данные документа, удостоверяющего личность, ИНН (при наличии), номер банковского счета при отправке/получении денежного перевода безналичным способом), цель перевода, сумму перевода цифрами с приложением копий всех подтверждающих документов по отправке/выплате денежного перевода (заявление на отправку/получение денежного перевода и кассовый ордер).

Оператор несет ответственность за действия своих участников и за окончательность переводов, начиная с момента внесения денежных средств в кассу участников до правомерности его выдачи получателю.»;

– главу 6 дополнить пунктом 6.7 следующего содержания:

«6.7. Участник и оператор должны ежемесячно, не позднее 15 (пятнадцатого) числа месяца, следующего за отчетным месяцем, предоставлять в Национальный банк сведения по всем проводимым операциям через системы денежных переводов в соответствии с Приложением 3. Информация должна предоставляться в указанные сроки в электронном виде.»;

– Правила дополнить Приложением 3 следующего содержания:

«

Приложение 3
к Правилам осуществления денежных переводов по системам денежных переводов в Кыргызской Республике

№ *	Наименование системы денежных переводов	Тип перевода (исходящий/входящий)	Дата отправки	Валюта	Сумма	Пункт отправки (страна, из которой отправляется денежный перевод)		Дата выдачи	Валюта	Сумма	Пункт выдачи (страна, в которой выдан денежный перевод)	
						страна	город				страна	город

*порядковый номер строки отчета.

».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 18 марта 2020 года
№ 2020-П-14/12-3-(ПС)

О внесении изменений в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «Об основных требованиях к деятельности коммерческих банков при заключении агентского договора по предоставлению банковских розничных услуг» от 26 мая 2010 года № 36/7

В соответствии со статьями 20 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «Об основных требованиях к деятельности коммерческих банков при заключении агентского договора по предоставлению банковских розничных услуг» от 26 мая 2010 года № 36/7 (прилагаются).

2. Юридическому управлению:

- опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;
- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования, за

исключением изменений в пункты 7–1 и 62 Положения «Об основных требованиях к деятельности коммерческих банков при заключении агентского договора по предоставлению банковских розничных услуг», которые вступают в силу с 1 октября 2020 года.

4. Управлению платежных систем довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков, ЗАО «Межбанковский процессинговый центр», ОЮЛ «Ассоциация микрофинансовых организаций», ОЮЛ «Ассоциация операторов платежных систем КГ», ОЮЛ «Ассоциация обменных бюро «Альянс» и ГП «Кыргыз почтасы».

5. Отделу развития государственного языка и документооборота довести настоящее постановление до сведения соответствующих структурных подразделений, областных управлений и представительства Национального банка в Баткенской области.

6. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего Управление платежных систем.

Председатель

Т. Абдыгулов

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 18 марта 2020 года
№ 2020-П-14/12–3-(ПС)

**Изменения
в постановление Правления Национального банка Кыргызской
Республики «Об утверждении Положения «Об основных
требованиях к деятельности коммерческих банков при
заключении агентского договора по предоставлению
банковских розничных услуг» от 26 мая 2010 года № 36/7**

Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «Об основных требованиях к деятельности коммерческих банков при заключении агентского договора по предоставлению банковских розничных услуг» от 26 мая 2010 года № 36/7 следующие изменения:

в Положении «Об основных требованиях к деятельности коммерческих банков при заключении агентского договора по предоставлению банковских розничных услуг», утвержденном вышеуказанным постановлением:

– в пункте 3 слова «О противодействии легализации (отмыванию) преступных доходов и финансированию террористической или экстремистской деятельности» заменить словами «О противодействии финансированию террористической деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов»;

– пункт 5 изложить в следующей редакции:

«5. К расширенному спектру банковских розничных услуг относятся:

– прием и проведение платежей и расчетов за товары и услуги, не являющиеся результатом своей деятельности, в пользу третьих лиц посредством платежных систем, основанных на информационных технологиях и электронных средствах и способах проведения платежей;

- осуществление денежных переводов посредством систем денежных переводов;
- выдача и прием бланков на открытие банковского счета в целях передачи их в банк;
- выдача и прием бланков на выпуск/перевыпуск банковских платежных карт;
- выдача и прием бланков для доступа к удаленным дистанционным банковским услугам, в том числе на электронные кошельки, в целях передачи их в банк;
- выдача и прием бланков на выпуск/перевыпуск кодов доступа к удаленным дистанционным банковским услугам в целях передачи их в банк;
- предоставление выпущенных кодов для доступа к удаленным дистанционным банковским услугам, при соблюдении условий безопасности и конфиденциальности информации/данных о клиенте;
- выдача и прием бланков для оформления кредитов в целях передачи их в банк;
- погашение кредитов;
- пополнение банковского счета;
- распространение/погашение электронных денег;
- выдача наличных денежных средств с банковских карт;
- прием платежей в бюджет (штрафы, налоги, таможенные сборы), в том числе с использованием мобильных приложений и QR-кодов.

Допускается передача информации в банк по видам расширенного спектра банковских розничных услуг в электронной форме в соответствии с Законом Кыргызской Республики «Об электронной подписи.»;

- пункт 6 изложить в следующей редакции:

«6. К ограниченному спектру банковских розничных услуг относятся:

- прием и проведение платежей и расчетов за товары и услуги, не являющиеся результатом своей деятельности, в пользу третьих лиц посредством платежных систем, основанных на информационных

технологиях и электронных средствах и способах проведения платежей;

- погашение кредитов;
- распространение/погашение электронных денег;
- выдача наличных денежных средств с банковских карт;
- прием платежей в бюджет (штрафы, налоги, таможенные сборы), в том числе с использованием мобильных приложений и QR-кодов.»;
- пункт 6–1 изложить в следующей редакции:

«6–1. Банк при привлечении розничного агента для распространения/погашения электронных денег должен соблюдать требования Национального банка, установленные в Положении «Об электронных деньгах в Кыргызской Республике», утвержденном постановлением Правления Национального банка от 30 марта 2016 года № 15/6. В случае несоблюдения требований нормативных правовых актов Национальный банк вправе применить меры воздействия в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.»;

- пункт 7–1 дополнить абзацем четвертым следующего содержания:

«- погашение электронных денег с неидентифицированных электронных кошельков.»;

- Положение дополнить пунктом 9–2 следующего содержания:

«9–2. Бланк – лист бумаги/либо электронная форма (формуляр) с напечатанным названием банка с частично напечатанным текстом, предназначенный для составления документа по определенной форме, куда вносятся записи от руки в отведенные места (на открытие банковского счета/электронных кошельков, выпуск банковских платежных карт, получение услуги удаленного дистанционного обслуживания банка и др.) и заверенная подписью клиента.»;

- пункт 12 после слова «Гарантийный» дополнить словом «(страховой)»;

- в пункте 20:

подпункт 5 после слов «безопасности» дополнить словами «и технической укреплённости»;

- пункт дополнить подпунктами 11 и 12 следующего содержания:

«11) требования о надлежащей проверке клиента и хранении данных в соответствии с законодательством Кыргызской Республики в сфере противодействия финансированию террористической деятельности и легализации (отмыванию) преступных доходов (далее –ПФТД/ЛПД), если банк передает функции по надлежащей проверке клиента розничному агенту;

12) сроки предоставления необходимой информации о клиенте и бенефициарном владельце, копии анкет клиента и бенефициарного владельца, а также копии других документов, полученных в результате надлежащей проверки клиента, если банк передает данные функции о надлежащей проверке клиента розничному агенту в соответствии с Положением «О порядке проведения надлежащей проверки клиента», утвержденным постановлением Правительства Кыргызской Республики от 25 декабря 2018 года № 606.

Подпункты 11 и 12 пункта 20 настоящего Положения не распространяются на агентов ограниченного спектра банковских розничных услуг.»;

- пункт 25 дополнить подпунктом 2–1 следующего содержания:

«2–1) Государственное предприятие «Кыргыз почтасы», помимо предоставления ограниченного спектра банковских розничных услуг, указанного в пункте 6, при соблюдении банками требований по надлежащей проверке клиента может дополнительно предоставлять следующие услуги:

- выдачу и прием бланков на открытие банковского счета в целях передачи их в банк;

- выдачу и прием бланков на выпуск/перевыпуск банковских платежных карт;

- выдачу и прием бланков для доступа к удаленным дистанционным банковским услугам, в том числе на электронные кошельки, в целях передачи их в банк;

- выдачу и прием бланков на выпуск/перевыпуск кодов доступа к удаленным дистанционным банковским услугам в целях передачи их в банк;

- выдачу и прием бланков для оформления кредитов в целях передачи их в банк.»;

- в пункте 31 слово «(резервный)» заменить словом «(страховой)»;

- пункт 32 изложить в следующей редакции:

«32. Банк несет ответственность за осуществление его розничным агентом деятельности в соответствии с требованиями законодательства о ПФТД/ЛПД.»;

- абзацы второй, третий, четвертый и пятый пункта 34–1 изложить в следующей редакции:

- «- наличие патента (в том числе электронного) на осуществление предпринимательской деятельности;

- обязательное обучение агента по предоставлению банковских розничных услуг и выдача подтверждающего документа (письмо о проведении/окончании обучения/сертификат и др.) агенту;

- в зависимости от лимитов, установленных для агентов в торгово-сервисных предприятиях, предусмотреть соответствующие меры физической безопасности и технической укреплённости в зависимости от вида предоставляемых услуг и сопутствующих рисков;

- в случае, если агент предоставляет услуги только в безналичной форме, техническая оснащённость и другие меры обеспечения физической безопасности не требуются.»;

- пункт 39 после слова «гарантийный» дополнить словом «(страховой)»;

- пункт 46 изложить в следующей редакции:

«46. Способы, методы, условия приема платежей, соблюдение сроков прохождения платежей, а также требования по идентификации и верификации плательщика устанавливаются в Договоре между банком и розничным агентом в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.»;

- пункт 59 после слов «платежных карт» дополнить словами «и конфиденциальность по предоставлению персональных сведений для последующей передачи их в банк»;

- пункт 62 дополнить подпунктом 8 следующего содержания:

«8) принимать меры в соответствии с риск-ориентированным подходом, установленным в процедурах/программах внутреннего контроля по идентификации и верификации клиента-отправителя денежных средств в соответствии с нормативными правовыми актами Кыргызской Республики при оказании услуг через автоматизированный терминал самообслуживания.»;

– четвертый абзац пункта 64 после слов «баркодов» дополнить словами «и/или QR-кодов».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 18 марта 2020 года
№ 2020-П-12/13–1-(БС)

О временных правилах регулирования деятельности финансово-кредитных организаций в связи с пандемией COVID-19

В связи с ситуацией, сложившейся из-за пандемии COVID-19 (далее – коронавирусная инфекция) в целях сохранения стабильности в банковской и финансовой системах, защиты прав потребителей банковских услуг, а также сглаживания негативных последствий для экономики Кыргызской Республики, в соответствии со статьями 20 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности», Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Банкам и небанковским финансово-кредитным организациям, зарегистрированным в Кыргызской Республике в связи с распространением коронавирусной инфекции (закрытие границ, введение ограничений государством, карантин и др.):

– не начислять и не взимать комиссионные и иные платежи, связанные с пересмотром условий кредитных договоров;

– не налагать и не взимать штрафные санкции, в том числе неустойку (штраф/пени), на заемщиков за неисполнение/ненадлежащее исполнение обязательств, предусмотренных кредитными договорами.

2. При изменении условий кредитных договоров, связанных с изменениями денежных потоков и финансового положения

заемщика ввиду распространения коронавирусной инфекции, по таким кредитам банк или небанковская финансово-кредитная организация вправе не ухудшать категорию классификации вне зависимости от следующих условий:

- данный кредит был ранее реструктуризирован;
- наличие просроченных сумм по погашению задолженности по кредитам ввиду обстоятельств, связанных с распространением коронавирусной инфекции.

3. Изменение условий кредитных договоров, в том числе по ранее реструктуризированным кредитам, проводить с учетом экономических прогнозов, анализа внешнего и внутреннего рынка, денежных потоков и финансового состояния заемщика, с соблюдением принципов добросовестности, прозрачности, достоверности, партнерства по отношению к заемщикам, учета их экономических интересов и финансовых возможностей.

4. Банкам и небанковским финансово-кредитным организациям рекомендовать произвести пересмотр сроков платежей по кредитам, связанным с обстоятельствами распространения коронавирусной инфекции, и предоставить отсрочку по платежам, как минимум, на 3 (три) месяца при обращении заемщиков.

5. При возникновении просроченной задолженности, связанной с обстоятельствами распространения коронавирусной инфекции, а также по итогам проведения мониторинга кредитов заемщиков, чья предпринимательская деятельность связана с ограничениями, введенными ввиду распространения коронавирусной инфекции, банк или небанковская финансово-кредитная организация вправе не ухудшать категорию классификацию в связи с изменением финансовых потоков и текущим финансовым состоянием заемщика.

6. Кредитным бюро предусмотреть графу в формате отчета, предоставляемом поставщиками кредитной информации по просроченным кредитам заемщиков, для указания статуса нарушения условий кредитного договора в связи распространением коронавирусной инфекции.

7. Поставщикам кредитной информации при передаче информации кредитным бюро о просроченных кредитах указывать

причину задержки платежей по кредитам в связи распространением коронавирусной инфекции.

8. Банкам и небанковским финансово-кредитным организациям предоставлять в Национальный банк информацию о кредитах, по которым были изменены условия в рамках настоящего постановления, в том числе по реструктуризированным кредитам по состоянию на 15 число и последний рабочий день каждого месяца.

9. На банки и небанковские финансово-кредитные организации распространяются регулятивные требования нормативных правовых актов Национального банка Кыргызской Республики в части, не противоречащей настоящему постановлению.

10. Настоящее постановление вступает в силу со дня его официального опубликования и действует до принятия соответствующего решения Правления Национального банка.

11. Юридическому управлению:

- опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

12. Управлению методологии надзора и лицензирования банков довести настоящее постановление до сведения ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана», коммерческих банков, Государственного банка развития Кыргызской Республики, ОЮЛ «Ассоциация микрофинансовых организаций», микрофинансовых организаций, кредитных союзов, ОАО «Финансовая компания кредитных союзов», ОАО «Гарантийный фонд», кредитных бюро, всех структурных подразделений, областных управлений, представительства Национального банка в Баткенской области.

13. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего Управление методологии надзора и лицензирования банков.

Председатель

Т. Абдыгулов

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 23 марта 2020 года
№ 2020-П-12/14–1-(БС)

О порядке работы и регулирования деятельности банков, небанковских финансово-кредитных организаций и других юридических лиц, поднадзорных Национальному банку Кыргызской Республики, при введении на территории Кыргызской Республики чрезвычайной ситуации в связи с распространением коронавируса COVID-19

Правление Национального банка Кыргызской Республики в связи с введением Правительством Кыргызской Республики режима чрезвычайной ситуации на территории Кыргызской Республики в связи с распространением коронавируса COVID-19, руководствуясь статьей 20 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности», постановляет:

1. Утвердить меры по минимизации рисков в деятельности коммерческих банков, небанковских финансово-кредитных организаций и других юридических лиц, поднадзорных Национальному банку Кыргызской Республики, при возникновении угрозы массового инфицирования населения в условиях чрезвычайной ситуации в связи с эпидемией инфекционных заболеваний и способы осуществления комплекса мероприятий, применяемых до, во время и/или после возникновения угрозы массового инфицирования персонала для обеспечения функционирования критичных бизнес-процессов банков небанковских финансово-кредитных организаций и других юридических лиц, поднадзорных Национальному банку Кыргызской Республики и обеспечивающих их реализацию (прилагаются).

2. Настоящее постановление вступает в силу со дня его официального опубликования и действует до принятия соответствующего решения Правления Национального банка.

3. Юридическому управлению:

- опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Управлению методологии надзора и лицензирования банков, довести настоящее постановление до сведения ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана», коммерческих банков, Государственного банка развития Кыргызской Республики, ОЮЛ «Ассоциация микрофинансовых организаций», микрофинансовых организаций, кредитных союзов, ОАО «Финансовая компания кредитных союзов», ОАО «Гарантийный фонд», кредитных бюро, платежных организаций и операторов платежных систем, всех структурных подразделений, областных управлений, представительства Национального банка в Баткенской области.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего Управление методологии надзора и лицензирования банков.

Председатель

Т. Абдыгулов

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 23 марта 2020 года
№ 2020-П-12/14–1-(БС)

Меры по минимизации рисков в деятельности коммерческих банков, небанковских финансово-кредитных организаций и других юридических лиц, поднадзорных Национальному банку Кыргызской Республики, при возникновении угрозы массового инфицирования населения в условиях чрезвычайной ситуации в связи с эпидемией инфекционных заболеваний и способы осуществления комплекса мероприятий, применяемых до, во время и/или после возникновения угрозы массового инфицирования персонала для обеспечения функционирования критичных бизнес-процессов банков небанковских финансово-кредитных организаций и других юридических лиц, поднадзорных Национальному банку Кыргызской Республики и обеспечивающих их реализацию

Глава 1. Общие положения

1. Коммерческие банки, небанковские финансово-кредитные организации и другие юридические лица, поднадзорные Национальному банку Кыргызской Республики (далее – банки), должны использовать в своей деятельности меры, утвержденные настоящим постановлением с учетом специфики деятельности.

2. Банки должны разработать внутренние документы, которые будут содержать основные меры, методы и средства сохранения (поддержания) обеспечения непрерывности деятельности банков в случае возникновения нештатных ситуаций, связанных с нарушением работоспособности персонала банков и последствий распространения коронавируса COVID-19 с учетом мер, предусмотренных настоящим постановлением.

3. На период введения режима чрезвычайной ситуации на территории Кыргызской Республики в связи с распространением коронавируса COVID-19 банки должны соблюдать все экономические

нормативы и требования, предусмотренные банковским законодательством Кыргызской Республики, за исключением случаев, предусмотренных настоящим постановлением, а также отдельными решениями Правительства Кыргызской Республики и Национального банка Кыргызской Республики.

Глава 2. Обеспечение безопасности персонала и клиентов банка

4. Угроза массового инфицирования персонала в условиях чрезвычайной ситуации в связи с эпидемией (пандемией) инфекционных заболеваний является чрезвычайной ситуацией, требующей оперативного реагирования на риски персонала, который выполняет производственные функции и отвечает за технологический процесс выполнения критичных бизнес-функций банков.

5. Угроза инфицирования или масштабная эпидемия (пандемия) относится к первой категории нештатных ситуаций, которые могут повлечь значительные материальные потери и людские жертвы.

6. Превентивные меры реализации эпидемиологических угроз включают определение основных критичных функций на период действия/сохранения угроз и формирование дополнительного резерва специалистов, обслуживающих и эксплуатирующих критичные автоматизированные системы банка.

7. В банках и их структурных подразделениях, осуществляющих расчетно-кассовое обслуживание клиентов, должны быть предусмотрены меры по обеспечению безопасности клиентов и персонала банка.

В помещениях банка должна быть в доступном виде размещена информация, которая акцентирует внимание на вопросах санитарно-эпидемиологической защиты при оказании финансовых услуг, а также публиковаться актуальная официальная информация, на официальном интернет-сайте, в аккаунтах финансовых организаций, в социальных сетях и электронных рассылках для клиентов.

Необходимо обеспечить обслуживание клиентов в помещениях и структурных подразделениях банка с учетом соблюдения санитарных норм безопасности и профилактики распространения инфекции, предписывающих не допускать скопления большого количества людей.

На входе в помещение банка должны быть обязательно установлены дезинфицирующие средства (санитайзеры). Также банку следует обеспечить клиентам банка, находящимся в очереди, соблюдение безопасного расстояния между ними (не менее 1 м).

При этом банкам рекомендуется рассмотреть вопрос об особом режиме работы отделений банка в период действия режима чрезвычайной ситуации с обязательным информированием клиентов о графике работы на официальных интернет-сайтах (или в социальных сетях и электронных рассылках для клиентов).

8. Кассовые и другие работники банка, непосредственно контактирующие с клиентами, должны быть обеспечены средствами личной защиты (масками, средствами защиты глаз, перчатками и санитайзерами) и обрабатывать руки и задействованные поверхности после каждого клиента и работы с денежными средствами.

Банку рекомендуется обеспечить регулярную обработку дверных ручек во всех помещениях обслуживания клиентов, кнопки вызова и этажей лифта, кнопки POS-терминалов и любых других предметов, контактирующих с клиентами и персоналом, специальными средствами дезинфекции каждые 2 (два) часа.

В местах расположения всех периферийных устройств банка (POS-терминалах и др.) на видном для клиентов месте обеспечить предупреждающую информацию о принятии мер по дезинфекции до и после использования данных устройств.

9. Персонал банков, непосредственно не осуществляющий работу с клиентами и не участвующий в основных (критичных) операциях или не ответственный за критичную инфраструктуру банка, может быть переведен на режим удаленной работы с учетом обеспечения режима сохранности и безопасности конфиденциальной информации и защиты каналов передачи информации (вопросы кибербезопасности).

Вопросы оплаты труда, порядка сокращения числа работников (удаленная работа, отпуск без содержания и др.) в связи с введением режима чрезвычайной ситуации должны решаться в соответствии с трудовым законодательством Кыргызской Республики.

10. При осуществлении операций и оказании услуг банкам необходимо принять меры по максимальному использованию доступных дистанционных/удаленных онлайн сервисов и инфраструктуры для ограничения прямых контактов персонала с клиентами.

В частности, банками по вопросам кредитования (финансирования) и рассмотрения других заявок клиентов может быть предусмотрена первоначальная онлайн-обработка поступивших заявлений и документов (электронные версии документов направляются в отделения банка для их обработки через электронные средства связи). На основании рассмотренных электронных версий документов банком может быть принято решение об удовлетворении заявки и назначено конкретное время, когда клиенту необходимо прийти с готовыми документами в отделение банка для получения средств или иной услуги (в том числе проводится идентификация и верификация клиента).

11. Банкам провести работу над уменьшением плановых визитов клиентов, проинформировать (на официальных интернет-сайтах или в социальных сетях и электронных рассылках для клиентов) о существующих онлайн-сервисах и дистанционном обслуживании, а также предусмотреть возможность перевода на удаленное дистанционное обслуживание клиентов.

12. Заседания органов управления банка, комитетов и других коллегиальных органов могут проводиться в удаленном/заочном формате путем применения технологий видеоконференцсвязи/электронной почты и т.д. либо опросным методом, если он предусмотрен внутренними документами банка и не противоречит законам Кыргызской Республики с последующим подтверждением и подписанием принятых решений на очередном очном заседании.

Глава 3. Обеспечение бесперебойности оказания банковских и платежных услуг

13. Банкам необходимо обеспечить деятельность обособленных структурных подразделений с учетом возможности обеспечения доступа населения к банковским/платежным услугам в каждом конкретном населенном пункте.

Решение о закрытии/приостановлении деятельности обособленного структурного подразделения банка (филиалы, сберегательные кассы и т.д.) должно быть предварительно согласовано с Национальным банком.

Национальный банк может запретить банку приостановление деятельности/закрытие обособленного структурного подразделения, если, по оценке Национального банка, приостановление/закрытие такого обособленного структурного подразделения создаст условия для невозможности получения населением банковских услуг.

14. Банкам необходимо обеспечить бесперебойное функционирование обособленных структурных подразделений, доступных для обслуживания банкоматов, POS-терминалов и автоматизированных терминалов самообслуживания, а также осуществление основных банковских услуг: расчетно-кассовое обслуживание: прием заявлений, рассмотрение и выдачу кредитов (при необходимости), работу с системами денежных переводов, конверсионные операции (при необходимости).

15. Банкам необходимо оказывать клиентам в надлежащем порядке консультационные услуги по всем вопросам предоставляемых услуг, а также обеспечить бесперебойную работу колл-центров, интернет-сайтов, онлайн сервисов, страниц в социальных сетях, оптимизировав их под условия чрезвычайной ситуации.

16. Банкам необходимо заблаговременно проводить анализ потребностей в обеспечении банка и его обособленных структурных подразделений, и банкоматов денежной наличностью. По результатам анализа банкам необходимо подготовить и направить соответствующую заявку в Национальный банк Кыргызской Республики.

17. Банкам необходимо на постоянной основе своевременно обеспечивать инкассирование и бесперебойную работу банкоматов.

18. Банкам необходимо обеспечить своевременные взаиморасчеты с платежными системами и прием наличных денежных средств от платежных организаций и их агентов в полном объеме и своевременное зачисление на счета поставщиков товаров/услуг и платежных организаций.

19. Во избежание рисков возникновения нештатных ситуаций и финансовых потерь банкам необходимо адекватно управлять рисками, связанными с угрозой роста числа хакерских атак на банковские системы в целях хищения денег и данных, взять под особый контроль функционирование периферийной сети, системы расчетов банковскими платежными картами, мобильного/интернет банкинга и мобильных приложений, а также обеспечить бесперебойность и безопасность платежных инструментов, каналов обмена финансовыми сообщениями и деятельности банка в целом.

20. В банках на постоянной основе должны быть обеспечены возможности решения проблемных задач, связанных с выходом из строя техники, программного обеспечения или других объектов инфраструктуры.

21. Банкам необходимо на постоянной основе проводить мониторинг текущей ситуации в банке, проводить анализ достаточности имеющихся средств (ликвидных активов) и меры для исключения ухудшения финансового состояния банка.

Глава 4. Вопросы регулирования и надзора за деятельностью банков

22. Требования банковского законодательства по вопросам лицензирования деятельности банков, установленные в нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики, распространяются на банки полностью. При этом сроки рассмотрения документов по вопросам согласования должностных лиц, выдачи лицензий/свидетельств могут быть продлены на неограниченный срок с учетом действия режима чрезвычайной ситуации. Другие вопросы лицензирования, регулируемые нормативными правовыми актами Национального банка Кыргызской Республики, рассматриваются в установленные сроки.

23. Случаи нарушения банком экономических нормативов и требований, установленные банковским законодательством Кыргызской Республики, в результате введенного режима чрезвычайной ситуации на территории Кыргызской Республики будут рассматриваться Национальным банком Кыргызской Республики с учетом принятых банком мер и действий и влияния режима чрезвычайной ситуации.

24. Отчетность банков может быть направлена в Национальный банк Кыргызской Республики в электронном формате с последующим предоставлением бумажной версии после снятия режима чрезвычайной ситуации.

25. В период действия настоящего постановления переписка банков с Национальным банком Кыргызской Республики может осуществляться в электронном формате с уполномоченных адресов электронной почты, определенных банком и направленных на официальную электронную почту Национального банка Кыргызской Республики (mail@nbkr.kg).

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 24 марта 2020 года
№ 2020-П-09/15-4-(НПА)

О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 20, 53 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в следующие нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики (прилагаются):

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О кредите «овернайт» Национального банка Кыргызской Республики» от 28 марта 2013 года № 10/7;

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О внутрисуточном кредите Национального банка Кыргызской Республики» от 28 марта 2013 года № 10/8.

2. Юридическому управлению:

– опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

– после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу со дня официального опубликования.

4. Управлению денежно-кредитных операций довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков, соответствующих структурных подразделений Национального банка Кыргызской Республики.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего Управление денежно-кредитных операций.

Председатель

Т. Абдыгулов

**Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 24 марта 2020 года
№ 2020-П-09/15-4-(НПА)**

**Изменения в некоторые нормативные правовые акты
Национального банка Кыргызской Республики**

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О кредите «овернайт» Национального банка Кыргызской Республики» от 28 марта 2013 года № 10/7 следующие изменения:

в Положении «О кредите «овернайт» Национального банка Кыргызской Республики», утвержденном вышеуказанным постановлением:

– в пункте 3 исключить слова «, кроме последнего рабочего дня квартала»;

– в Приложении 1:

в пункте 2.4 исключить слова «, кроме последнего рабочего дня квартала».

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О внутрисуточном кредите Национального банка Кыргызской Республики» от 28 марта 2013 года № 10/8 следующие изменения:

в Положении «О внутрисуточном кредите Национального банка Кыргызской Республики», утвержденном вышеуказанным постановлением:

– в пункте 4 исключить слова «, кроме последнего рабочего дня квартала».

– в Приложении 1:

в пункте 2.4 исключить слова «, кроме последнего рабочего дня квартала».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 24 марта 2020 года
№ 2020-П-12/15–5-(НПА)

О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики в части операций финансово-кредитных организаций с ценными бумагами и управления кредитным риском

В соответствии со статьями 20 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в следующие нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики:

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 14 сентября 2011 года № 52/4;

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении «Правил создания и/или приобретения дочерних или зависимых компаний коммерческими банками Кыргызской Республики» от 10 июня 2009 года № 26/3;

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков» от 21 июля 2004 года № 18/3;

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О некоторых нормативных правовых актах

Национального банка Кыргызской Республики» от 28 декабря 2009 года № 51/6;

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском при осуществлении операций в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 25 сентября 2013 года № 35/13.

2. Настоящее постановление вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.

3. Юридическому управлению:

– опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

– после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Управлению методологии надзора и лицензирования банков довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков, микрофинансовых компаний, привлекающих депозиты, ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана», ОЮЛ «Ассоциация исламских финансов», ОАО «Финансовая компания кредитных союзов», соответствующих структурных подразделений, областных управлений и представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего Управление методологии надзора и лицензирования банков.

Председатель

Т. Абдыгулов

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 24 марта 2020 года
№ 2020-П-12/15–5-(НПА)

**Изменения
в некоторые нормативные правовые акты Национального
банка Кыргызской Республики в части операций
финансово-кредитных организаций с ценными
бумагами и управления кредитным риском**

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 14 сентября 2011 года № 52/4 следующие изменения:

в Положении «О работе банков с ценными бумагами», утвержденном вышеуказанным постановлением:

– пункт 1 изложить в следующей редакции:

«1. Настоящее Положение распространяется на коммерческие банки Кыргызской Республики, Государственный банк развития Кыргызской Республики и микрофинансовые компании, привлекающие депозиты, в том числе банки и привлекающие депозиты микрофинансовые компании, осуществляющие операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования (далее – банки).»;

– в пункте 2:

абзац второй изложить в следующей редакции:

«- **государственные ценные бумаги** – это ценные бумаги, выпущенные Правительством Кыргызской Республики (государственные казначейские векселя (ГКВ), и государственные казначейские облигации (ГКО)) и Национальным банком Кыргызской Республики (далее – Национальный банк) (ноты);»;

пункт дополнить абзацем восьмым следующего содержания:

«**Исламские ценные бумаги** – ценные бумаги, выпущенные на основе исламских принципов финансирования (стандартов

шариата), удостоверяющие право собственности на неделимую долю в установленной собственности или бизнесе эмитента.»;

– пункт 4 дополнить предложением вторым следующего содержания:

«В банках, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования, Шариатский совет несет ответственность за соответствие Политики банка по работе с ценными бумагами стандартам шариата.»;

– пункт 7 изложить в следующей редакции:

«7. В целях эффективного внутреннего контроля деятельности банка с ценными бумагами Правление банка должно руководить текущей деятельностью в соответствии со стратегией развития банка, утвержденной Советом директоров, соблюдая установленные ограничения по рискам.

Ограничения по рискам должны соответствовать стратегическим планам банка и общим целям управления активами/обязательствами с учетом рисков деятельности банка в целом, портфеля ценных бумаг, каждой ценной бумаги в отдельности и т.д. Ограничения должны устанавливаться по рыночному риску, кредитному риску, риску ликвидности и по иным видам рисков, согласно Положению «О минимальных требованиях по управлению рисками в банках Кыргызской Республики», утвержденному постановлением Правления Национального банка от 15 июня 2017 года № 2017-П-12/25–8-(НПА) (далее – Положение о минимальных требованиях по управлению рисками в банках Кыргызской Республики).

В банках, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования, ограничения должны устанавливаться также по риску несоответствия стандартам шариата и по иным видам рисков, согласно Положению «О минимальных требованиях по управлению рисками в банках, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденному постановлением Правления Национального банка от 18 июля 2018 года № 2018-П-12/30–3-(БС) (далее – Положение о минимальных требованиях по управлению рисками в исламских банках Кыргызской Республики).

В целях обеспечения бесперебойного операционного функционирования банка руководство банка также должно установить надлежащее разделение ответственности дилерской деятельности (фронт-офис) и бухгалтерской обработки сделок (бэк-офис).»;

– пункт 10 изложить в следующей редакции:

«10. Ответственность Совета директоров и Правления банка, в банках, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования, в том числе и Шариатского совета, не может быть возложена на других лиц, независимо от наличия профессиональных консультаций, полученных указанными органами управления банка.»;

– в пункте 11:

в подпункте «д» слова «Положению о минимальных требованиях по управлению рисками в банках Кыргызской Республики» заменить словами «Положению о минимальных требованиях по управлению рисками в банках Кыргызской Республики/ Положению о минимальных требованиях по управлению рисками в исламских банках Кыргызской Республики»;

в абзаце втором подпункта «з» слово «устанавливающей» заменить словом «устанавливающий»;

– абзац первый пункта 15 изложить в следующей редакции:

«Приобретение банком ценных бумаг должно осуществляться после проведения предварительного анализа котировок на рынке ценных бумаг. Также должен быть проведен тщательный анализ ценной бумаги, ее эмитента и рисков, с которыми связано приобретение и/или владение такой бумагой, с учетом требований Положения о минимальных требованиях по управлению рисками в банках Кыргызской Республики/ Положения о минимальных требованиях по управлению рисками в исламских банках Кыргызской Республики. Такой анализ должен основываться на текущей финансовой информации, отчетах по рейтингам и сведениях о листинге на фондовой бирже (если таковые имеются), информации, представленной в соответствующих информационных аналитических системах (как например Reuters или Bloomberg), и других необходимых источниках. Если предполагается приобретение долговых ценных бумаг проектного финансирования и исламских

ценных бумаг проектного финансирования эмитентов-резидентов Кыргызской Республики (создание, строительство и производство новых активов: зданий, сооружений и др. активов), банк должен также изучить успешность проекта. Однако для приобретения высокорейтинговых, высоколиквидных ценных бумаг, включенных в листинги фондовых бирж, в том числе международных и обращающихся на развитых фондовых рынках ценных бумаг (стран, включенных в список агентства Standard & Poor's – The S&P Global BMI (Broad Market Index)), обоснование об инвестиционной привлекательности ценных бумаг может основываться на анализе информации, полученной от третьих лиц (аналитических компаний, рейтинговых агентств, брокерских компаний и т.д.).»;

– в абзаце пятом пункта 16 слова «Положения о минимальных требованиях по управлению рисками в банках Кыргызской Республики» заменить словами «Положения о минимальных требованиях по управлению рисками в банках Кыргызской Республики/ Положения о минимальных требованиях по управлению рисками в исламских банках Кыргызской Республики»;

– в пункте 23 слова «под залоговое обеспечение» заменить словами «в качестве залогового обеспечения»;

– пункты 24 и 25 изложить в следующей редакции:

«24. Банк может приобретать акции частных эмитентов:

– резидентов Кыргызской Республики – только в случае включения эмитента в листинг фондовой биржи по наивысшей категории;

– нерезидентов Кыргызской Республики – только в случае наличия у эмитента рейтинга долгосрочной кредитоспособности категории не ниже наивысшей и следующей за наивысшей, присвоенного рейтинговым агентством Moody's Investors Service (США) или эквивалентного рейтинга, присвоенного рейтинговыми агентствами Standard & Poors (США), Fitch IBCA (Великобритания).

25. Банки могут осуществлять операции и сделки с негосударственными долговыми ценными бумагами и исламскими ценными бумагами, выпущенными:

а) эмитентом/оригинатором-нерезидентом Кыргызской Республики, при условии наличия рейтинга не ниже «BBB» или

«Baa2», присвоенного одним из рейтинговых агентств Standard and Poor's, Fitch Ratings, Moody's Investors Service;

б) эмитентом/оригинатором-резидентом Кыргызской Республики при условии, что данный эмитент:

- осуществляет деятельность не менее 4 (четырёх) лет;
- имеет устойчивое финансовое состояние (безубыточное), подтвержденное финансовой отчетностью за последние 3 (три) года, заверенной независимой аудиторской организацией (внешним аудитором), и положительные финансовые долгосрочные перспективы развития;
- имеет достаточные потоки денежных средств по проекту, в который будут вложены средства от размещения долговых ценных бумаг, позволяющие обслуживать обязательства по долговым ценным бумагам, подтверждённые результатами тщательного анализа рентабельности/доходности проекта.»;

- пункт 27 и 28 изложить в следующей редакции:

«27. Общий размер инвестиций банка в негосударственные долговые ценные бумаги, в том числе исламские ценные бумаги, не должен превышать 50 процентов размера чистого суммарного капитала банка.

28. Представление и публикация отчетности о выполнении банком нормативов, указанных в пунктах 26 и 27 настоящего Положения, осуществляется в соответствии с Положением «Об экономических нормативах и требованиях, обязательных для выполнения коммерческими банками Кыргызской Республики», утвержденным постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 27 декабря 2019 года № 2019-П-12/68-3-(НПА) (далее – Положение об экономических нормативах и требованиях, обязательных для выполнения коммерческими банками Кыргызской Республики).

Порядок и сроки представления и публикации отчетности о выполнении микрофинансовой компанией, привлекающей депозиты, нормативов, указанных в пунктах 26 и 27 настоящего Положения, устанавливаются в соответствии с Правилами регулирования деятельности микрофинансовых организаций на территории Кыргызской Республики, утвержденными постановлением

Правления Национального банка Кыргызской Республики от 19 февраля 2003 года № 4/2.»;

- в пункте 30:

абзац четвертый изложить в следующей редакции:

«- не имел примененных к нему со стороны Национального банка мер воздействия, предусмотренных законодательством, за систематические нарушения законодательства (два и более раза в течение последних двенадцати месяцев).»;

в абзаце пятом слова «наличии любого» заменить словами «несоответствии любому»;

- Положение дополнить главой 5–1 следующего содержания:

«Глава 5–1. Ограничения по операциям с ценными бумагами банка, осуществляющего деятельность в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования»

30–1. Банк, осуществляющий операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования, вправе проводить следующие операции и сделки с ценными бумагами при одобрении Шариатским советом банка и при соблюдении условий и требований, изложенных в настоящем Положении и законодательстве Кыргызской Республики:

1) покупать и продавать государственные ценные бумаги Кыргызской Республики (ГКВ, ГКО, ноты). При этом совокупный объем государственных ценных бумаг не должен превышать 30 процентов активов банка, в банке с исламским окном совокупный объем государственных ценных бумаг исламского окна не должен превышать 30 процентов активов исламского окна;

2) покупать и продавать исламские ценные бумаги (сукук).

Банки могут осуществлять операции и сделки с негосударственными исламскими ценными бумагами, выпущенными:

а) эмитентом/оригинатором-нерезидентом Кыргызской Республики, при условии наличия рейтинга долгосрочной кредитоспособности не ниже «BBB» или «Baa2», присвоенного одним из рейтинговых агентств Standard and Poor's, Fitch Ratings, Moody's Investors Service;

б) оригинатором-резидентом Кыргызской Республики, при условии, что данный оригинатор:

- осуществляет деятельность не менее 4 (четырёх) лет;
- имеет устойчивое финансовое состояние (безубыточное), подтвержденное финансовой отчетностью за последние 3 (три) года, заверенной независимой аудиторской организацией (внешним аудитором), и положительные финансовые долгосрочные перспективы развития;
- имеет достаточные потоки денежных средств по проекту, в который будут вложены средства от размещения ценных бумаг, позволяющие обслуживать обязательства по ценным бумагам, подтверждённые результатами тщательного анализа рентабельности/ доходности проекта.

Общий размер инвестиций банка в негосударственные исламские ценные бумаги не должен превышать 50 процентов размера чистого суммарного капитала банка;

с) приобретение банком исламских ценных бумаг правительств и центральных банков других государств может осуществляться при условии, что они имеют долгосрочный суверенный кредитный рейтинг не ниже уровня «А», присвоенный рейтинговым агентством Standard & Poor's или равнозначный рейтинг, присвоенный одним из рейтинговых агентств Japan Credit Rating Agency (JCR), Fitch Ratings, Dominion Bond Rating Service (DBRS) и Moody's Investors Service или являются членами ОЭСР, и при этом общий размер инвестиций банка в ценные бумаги должен составлять не более 100 процентов размера чистого суммарного капитала банка.

Примечание: ОЭСР – Организация экономического сотрудничества и развития. Перечень государств-членов ОЭСР размещен на официальном сайте www.oecd.org.

Представление и публикация отчетности о выполнении банком нормативов, указанных в подпунктах «а», «б» и «с» настоящего пункта, осуществляется в соответствии с Положением об экономических нормативах и требованиях, обязательных для выполнения коммерческими банками Кыргызской Республики, утвержденными постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 27 декабря 2019 года № 2019-П-12/68–3-(НПА).

Порядок и сроки представления и публикации отчетности о выполнении микрофинансовой компанией, привлекающей депозиты, нормативов, указанных в подпунктах «а» и «б» настоящего пункта, устанавливаются в соответствии с Правилами регулирования деятельности микрофинансовых организаций, осуществляющих операции по исламским принципам банковского дела и финансирования, утвержденными постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 30 мая 2014 года № 24/11;

3) при наличии соответствующей лицензии выступать андеррайтером по исламским ценным бумагам;

4) при наличии соответствующей лицензии выступать в качестве брокера/дилера/депозитария исламских ценных бумаг;

5) покупать и продавать акции компаний, деятельность которых не противоречит стандартам шариата в пределах ограничений Национального банка:

а) банк может приобретать акции частных эмитентов-резидентов Кыргызской Республики только в случае включения эмитента в листинг фондовой биржи по наивысшей категории;

б) банк может приобретать акции эмитентов-нерезидентов Кыргызской Республики только в случае наличия у эмитента рейтинга долгосрочной кредитоспособности категории не ниже наивысшей и следующей за наивысшей, присвоенного рейтинговым агентством Moody's Investors Service (США) или эквивалентного рейтинга, присвоенного рейтинговыми агентствами Standard & Poors (США), Fitch IBCA (Великобритания), Исламским международным рейтинговым агентством;

6) осуществлять операции с векселями;

7) при наличии одобрения Шариатского совета банка и разрешения Национального банка банк может выступить Оригинатором выпуска исламских ценных бумаг при условии, что в течение последних 12 месяцев, предшествующих дате принятия решения банком о выпуске исламских ценных бумаг, банк:

- выполняет экономические нормативы по адекватности капитала банка и иные обязательные к соблюдению банками нормы и лимиты, установленные Национальным банком;

- выполнил рекомендации и требования Национального банка по итогам инспекторской проверки и текущего надзора за деятельностью банка;

- не имел примененных к нему со стороны Национального банка мер воздействия, предусмотренных законодательством за систематические нарушения законодательства (два и более раза в течение последних двенадцати месяцев).

При несоответствии любому из вышеперечисленных условий банк не вправе выпускать исламские ценные бумаги, в том числе векселя.

30–2. Банк не может проводить операции с процентными облигациями (за исключением государственных ценных бумаг) и производными финансовыми инструментами (деривативами), когда базовым активом является ценная бумага.

30–3. Банк не может передавать физическим лицам полномочия на совершение любых действий с исламскими ценными бумагами, в том числе по доверительному управлению.

30–4. Банк не может осуществлять операции и сделки с документарными ценными бумагами, выпущенными эмитентами-нерезидентами Кыргызской Республики, в том числе связанные с принятием банком ценных бумаг в качестве залогового обеспечения.»;

- пункт 39 изложить в следующей редакции:

«39. При приобретении ценных бумаг банку необходимо их классифицировать по назначению (в зависимости от целей приобретения) и учитывать, согласно Международным стандартам финансовой отчетности, в банках, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования, согласно стандартам Организации бухгалтерского учета и аудита для исламских финансовых институтов.»;

- Положение дополнить главой 9 следующего содержания:

«Глава 9. Особенности работы банка, осуществляющего операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования, с исламскими ценными бумагами»

42. Разрешается выпуск ценных бумаг (секьюритизация) под активы (материальные активы, права на получение доходов и услуги) посредством разделения этих активов на равные доли и выпуска исламских ценных бумаг пропорционально стоимости таких долей. Запрещается трансформация (секьюритизация) долговых обязательств в исламские ценные бумаги с целью обращения.

43. Держатели исламских ценных бумаг имеют право на долю в доходе, согласно проспекту эмиссии ценных бумаг, и несут убытки, пропорционально доле или количеству ценных бумаг, которыми они владеют.

44. Проспект эмиссии исламских ценных бумаг должен содержать:

- достаточные сведения об участниках эмиссии, их правовой статус, наряду с их правами и обязанностями, включая информацию об оригинаторе эмиссии, должностных лиц и т. д;

- договор, на основании которого выпускаются исламские ценные бумаги, например, договор купли-продажи имущества, сдаваемого в аренду (иджара), мурабаха и т.д.). Данный договор должен включать все основные условия, присущие данной операции и соответствовать стандартам шариата;

- четко прописанное обязательство следовать стандартам шариата, а также заключение Шариатского совета о соответствии проспекта и процедур эмиссии исламским принципам финансирования;

- информацию, что инвестирование полученных средств и активов, в которые конвертируются такие средства, будет соответствовать стандартам шариата;

- информацию, что владелец каждого сертификата участвует в прибыли и несет убытки пропорционально имущественным правам, представленным в его сертификате.

Проспект не должен содержать каких-либо указаний на то, что эмитент исламских ценных бумаг гарантирует владельцу сертификата компенсацию в пределах его номинальной стоимости,

кроме случаев неисполнения или ненадлежащего исполнения эмитентом своих обязательств, либо, что эмитент гарантирует фиксированную величину прибыли. Однако гарантия независимого третьего лица допускается. При этом данная гарантия должна быть на безвозмездной основе, исполнение договора сторонами не должно зависеть от выполнения третьим лицом своего обязательства по гарантии. Эмитент инвестиционных исламских ценных бумаг вправе предоставить гарантии, обеспечивающие его ответственность, в случаях неправомерных действий, халатности, превышения полномочий или нарушения договора;

45. Эмитент вправе принимать обязательство по покупке той части сертификатов, в отношении которой не оформлена подписка, при этом обязательство по такой подписке должно быть основано на обязывающем обещании. Лицу, взявшему обязательство по подписке на оставшиеся сертификаты, не разрешается получать какую-либо комиссию за такую подписку.

46. Разрешается выпуск инвестиционных исламских ценных бумаг на краткосрочной, среднесрочной или долгосрочной основе в соответствии со стандартами шариата.

47. Эмитент или держатели исламских ценных бумаг вправе хеджировать свои риски, в том числе путем минимизации колебаний распределяемой прибыли (резерв на выравнивание прибыли), посредством учреждения фонда исламского страхования, состоящего из взносов держателей исламских ценных бумаг или через участие в исламском страховании (такафул) посредством выплаты премий из дохода (по долям участия) держателей сертификатов. При этом стандартами шариата не запрещается удерживать определённую часть от дохода.

48. После размещения исламских ценных бумаг и начала деятельности проекта разрешается обращение и приобретение сертификатов при условии, что они удостоверяют права в отношении имущества, права на получение дохода, услуги и соответствуют на данном этапе стандартам шариата.

49. В случае обрацаемых исламских ценных бумаг эмитент в проспекте эмиссии вправе брать на себя обязательство по выкупу предложенных ему сертификатов по рыночной стоимости после завершения эмиссии. Однако эмитенту не разрешается

давать обещание на приобретение исламских ценных бумаг по их номинальной стоимости.

50. Обращение исламских ценных бумаг может осуществляться на рынке любыми известными, не противоречащими стандартам шариата, способами (регистрации в реестре, с применением электронных средств связи или посредством фактической передачи, если это сертификаты на предъявителя).».

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Правил создания и/или приобретения дочерних или зависимых компаний коммерческими банками Кыргызской Республики» от 10 июня 2009 года № 26/3 следующие изменения:

в Правилах создания и/или приобретения дочерних или зависимых компаний коммерческими банками Кыргызской Республики, утвержденных вышеуказанным постановлением:

– пункт 1.1. изложить в следующей редакции:

«1.1. Настоящие Правила создания и/или приобретения дочерних или зависимых компаний коммерческими банками Кыргызской Республики распространяются на все коммерческие банки, в том числе банки, осуществляющие операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования (далее – банки), и Государственный банк развития Кыргызской Республики с учетом особенностей, предусмотренных Законом Кыргызской Республики «О Государственном банке развития Кыргызской Республики».»;

– главу 2 дополнить пунктом 2.1–1. следующего содержания:

«2.1–1. Банк, осуществляющий операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования, вправе создать исламскую специальную финансовую компанию для выпуска исламских ценных бумаг.»;

– в пункте 3.4.:

подпункт 2 изложить в следующей редакции:

«2) решение Совета директоров о создании и/или приобретении дочерней или зависимой компании. В банках, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского

дела и финансирования, для создания исламской специальной финансовой компании – одобрение Шариатского совета банка;»;

подпункт 4 изложить в следующей редакции:

«4) проекты устава и учредительного договора создаваемой компании. В банках, осуществляющих операции в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования, вышеуказанные документы должны быть одобрены Шариатским советом банка;».

3. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков» от 21 июля 2004 года № 18/3 следующие изменения:

в Положении «О классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков», утвержденном вышеуказанным постановлением:

– в подпункте 4.1.1. пункта 4.1.:

абзац второй изложить в следующей редакции:

«- государственных ценных бумаг Кыргызской Республики и нот Национального банка (далее – ГЦБ) (если срок погашения ГЦБ наступает до срока погашения актива, то банк должен в качестве залогового обеспечения принять денежные средства, полученные от погашения ГЦБ, либо принять в качестве обеспечения дополнительно аналогичный (аналогичные) ГЦБ;»;

абзац пятый изложить в следующей редакции:

«Нормальными также называются те активы, которые обеспечены как минимум на 100 процентов от суммы актива залогом (в виде залога), состоящим из золота в виде аффинированных мерных слитков.»;

абзац восьмой изложить в следующей редакции:

«1) в договоре о предоставлении актива и договоре о залоге должно быть указано, что денежные средства на отдельном депозитном счете, ГЦБ и другие ценные бумаги являются обеспечением выданных банком средств, и банк вправе в безакцептном порядке

обратить на них взыскание в случае неисполнения клиентом своих обязательств;»;

абзац десятый изложить в следующей редакции:

«3) в договоре о залоге должно быть предусмотрено недопущение дальнейшего перезалога денежных средств на отдельном депозитном счете, ГЦБ и других ценных бумаг;»;

в абзаце одиннадцатом аббревиатуру «ГКВ» заменить аббревиатурой «ГЦБ»;

– Положение дополнить пунктом 10.6–1 следующего содержания:

«10.6–1. Банк может классифицировать инвестиции в долговые ценные бумаги проектного финансирования и исламские ценные бумаги проектного финансирования эмитентов-резидентов Кыргызской Республики как активы под наблюдением в случае выполнения требований к ценным бумагам, изложенных в пункте 25 Положения «О работе банков с ценными бумагами», утвержденного постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 14 сентября 2011 года № 52/4, при этом под проектным финансированием понимается комплекс мероприятий и документов, предусматривающих практическую реализацию инвестиций до достижения заданного результата (создание, строительство и производство новых активов: зданий, сооружений и др. активов) за определенный период времени, осуществляемых на основании инвестиционного соглашения.

В случае делистинга ценной бумаги, появления тенденций к ухудшению финансового состояния эмитента/оригинатора, проблем с должностными лицами эмитента/оригинатора или изменения рыночных условий, которые могут повлиять на исполнение эмитентом/оригинатором своих обязательств, банк должен классифицировать данный актив как «сомнительный».»;

– пункт 10.7. изложить в следующей редакции:

«10.7. В случае объявления эмитента/оригинатора неплатежеспособным такие инвестиции должны автоматически классифицироваться как потери.»;

– в Приложении 1:

пункт 1 изложить в следующей редакции:

«1. Наличие у эмитента/оригинатора ценных бумаг инвестиционного рейтинга не ниже «BBB» или «Baa2», присвоенного одним из рейтинговых агентств Standard and Poor's, Fitch Ratings, Moody's Investors Service.»;

в пункте 3 слова «эмитент» в различных падежах заменить словами «эмитент/оригинатор» в соответствующих падежах;

пункт 4 изложить в следующей редакции:

«4. Безубыточная деятельность эмитента/оригинатора ценных бумаг за последние 3 (три) года.».

4. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 28 декабря 2009 года № 51/6 следующие изменения и дополнения:

в Положении «О классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков при осуществлении операций в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

– пункт 21 изложить в следующей редакции:

«21. Нормальные активы – это активы, которые обеспечены как минимум на 120 процентов от суммы актива залогом (в виде залога), состоящим из:

– государственных ценных бумаг Кыргызской Республики и нот Национального банка (далее – ГЦБ) (если срок погашения ГЦБ наступает до срока погашения актива, то банк должен в качестве залогового обеспечения принять денежные средства, полученные от погашения ГЦБ, либо принять в качестве обеспечения дополнительно аналогичный (аналогичные) ГЦБ;

– средств, размещенных физическим или юридическим лицом на отдельном счете, открытом в данном банке в целях хранения денежных средств. Расчетный счет клиентов и корреспондентский счет банка не могут использоваться в качестве обеспечения;

– исламских ценных бумаг, включенных в листинги фондовых бирж Кыргызской Республики по наивысшей и следующей за наивысшей категорией листинга в соответствии с законодательством

Кыргызской Республики (далее – исламские ценные бумаги), при условии соблюдения минимальных требований, установленных Приложением 1 к настоящему Положению.

Нормальными также называются те активы, которые обеспечены как минимум на 100 процентов от суммы актива залогом (в виде залога), состоящим из золота в виде аффинированных мерных слитков.

Примечание: Аффинированные мерные слитки – изготовленные и маркированные слитки из драгоценных металлов, эмитируемые (выпускаемые) Национальным банком или аффинажным предприятием, сертифицированным Лондонской ассоциацией рынка драгоценных металлов, массой 1000 г и менее, с содержанием химически чистого основного металла не менее 99,95–99,99 процентов лигатурной массы слитка для золота и не менее 99,90 процентов лигатурной массы слитка для серебра/платины.

При этом должны выполняться следующие условия:

1) договором о предоставлении актива и договором о залоге должно быть предусмотрено, что денежные средства, размещенные на отдельном счете, ГЦБ и исламские ценные бумаги являются обеспечением выданных банком средств и банк вправе в безакцептном порядке обратиться на них взыскание в случае неисполнения клиентом своих обязательств;

2) договор о залоге должен предусматривать недопущение дальнейшего перезалога денежных средств, размещенных на отдельном счете, ГЦБ и исламских ценных бумаг;

3) банк должен иметь в наличии соответствующие процедуры и осуществлять внутренний контроль, обеспечивающие надлежащее исполнение всех процедур, связанных с оформлением залога и сохранностью денежных средств, привлеченных по исламским принципам банковского дела и финансирования, ГЦБ и исламских ценных бумаг до окончания срока, предусмотренного договором;

4) средства, размещенные на отдельном счете и являющиеся обеспечением актива, должны быть в национальной валюте Кыргызской Республики, либо в валюте, свободно конвертируемой в кыргызские сомы на основании общедоступных и достоверных котировок валют. Если денежные средства, привлеченные по

исламским принципам банковского дела и финансирования, представлены в той же валюте, что и актив, то они должны покрывать актив не менее чем на 100 процентов, а денежные средства, привлеченные по исламским принципам банковского дела и финансирования в валюте, отличной от валюты актива, – не менее, чем на 120 процентов в сомовом эквиваленте;

5) необходимо обязательное проведение еженедельной переоценки денежных средств, привлеченных по исламским принципам банковского дела и финансирования, в случае если в качестве обеспечения актива предоставлены денежные средства в валюте, отличной от валюты актива;

6) если по результатам переоценки стоимость залога уменьшилась, то банк обязан немедленно потребовать увеличения его стоимости в соответствии с требованиями настоящего Положения и обеспечить исполнение этого требования в течение 10 (десяти) рабочих дней;

7) в случае если требования, указанные в подпунктах 1–6, не выполнены, то такой актив будет считаться не полностью обеспеченным и он должен быть переведен в другую категорию классификации.

Банки могут классифицировать активы, несущие в себе кредитный риск, в национальной валюте как «нормальные активы» в случае, если они соответствуют требованиям, указанным в пункте 22 настоящего Положения.

Банки могут классифицировать вновь выданные активы, несущие в себе кредитный риск, в долларах США как «нормальные активы», в случае если они соответствуют требованиям, указанным в пункте 22 настоящего Положения, с формированием РППУ в размере от 0 до 2 процентов вне зависимости от структуры доходов, в соответствии с внутренней политикой банка. При этом данные требования распространяются на льготные активы, выданные в рамках сотрудничества Правительства Кыргызской Республики с Правительством Российской Федерации (Российско-Кыргызский Фонд развития – далее Фонд развития), в том числе по активам за счет средств, привлеченных и гарантированных Фондом развития от иных зарубежных финансовых институтов, включая ранее выданные активы, погашение которых будет осуществляться за счет

финансирования из средств Фонда развития и предусматривает изменение первоначальных условий договора финансирования.

За счет средств Фонда развития не могут быть реструктуризованы активы банков, а также профинансированы ранее выданные активы, которые входят в категорию «классифицированных» активов.»;

– абзац шестой пункта 22 изложить в следующей редакции:

«- имеется имущественное обеспечение, на которое может быть обращено взыскание и/или гарантия/поручительство, соответствующее требованиям Положения «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском при осуществлении операций в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденного постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 25 сентября 2013 года № 35/13, за счет которого может быть погашена задолженность.»;

– пункт 22–2 изложить в следующей редакции:

«22–2. Банк может создать РППУ в размере 1 процента по финансированию в иностранной валюте (за исключением финансирования, выдаваемого за счет средств Фонда развития) вне зависимости от структуры дохода клиента, в случае если эффективная процентная ставка на момент выдачи финансирования ниже на 2 процентных пункта средневзвешенной процентной ставки по выданным кредитам в иностранной валюте, публикуемой Национальным банком.»;

– абзац второй пункта 23 изложить в следующей редакции:

«Характерными признаками, при проявлении которых актив считается активом под наблюдением, являются:

– неполное обеспечение актива, в остальном имеющего все характеристики, присущие удовлетворительным активам.»;

– пункт 23–3 дополнить абзацем следующего содержания:

«Также исключением из данного пункта является финансирование, предоставленное в рамках Фонда развития, а также финансирование, предоставленное под гарантию Фонда развития, согласно пункту 21 настоящего Положения.»;

- пункт 24–2 дополнить абзацем следующего содержания:

«Актив, полностью обеспеченный поручительством/гарантией, необходимо классифицировать как «субстандартный» при наступлении 60-го дня просроченности по платежам, то есть до наступления срока, указанного в настоящем пункте данного Положения.»;

- Положение дополнить пунктом 24–4 следующего содержания:

«24–4. В случае если график погашения вновь выданного актива предусматривает погашение основной суммы не на ежемесячной основе и при этом погашение более 80 процентов основной суммы предусмотрено по истечению:

- 3/4 от общего срока актива, при этом общий срок периода финансирования менее 3 (трех) лет;

- 1/2 от общего срока актива, при этом общий срок периода финансирования более 3 (трех) лет;

то такие активы необходимо классифицировать как «субстандартные», с формированием РППУ в размере 25 процентов, за исключением активов:

- выданных по целевым государственным программам Правительства Кыргызской Республики, предусматривающим предоставление льготного периода погашения актива;

- межбанковских размещений, в том числе активов, выданных микрофинансовым организациям;

- на сумму менее 1 процента от ЧСК в совокупности выданных одному клиенту;

- на сумму менее 10 процентов от ЧСК по договорам мудараба, шарика и истиснаа в совокупности выданных одному клиенту.

Исключением из данного пункта являются льготные активы, выданные в рамках Фонда развития, согласно пункту 21 настоящего Положения.»;

- Положение дополнить пунктом 37–1 следующего содержания:

«37–1. Банк может классифицировать инвестиции в исламские ценные бумаги оригинаторов-резидентов Кыргызской Республики как «активы, под наблюдением» в случае выполнения требований к исламским ценным бумагам, изложенных в части «б» подпункта

2 пункта 30–1 Положения «О работе банков с ценными бумагами», утвержденного постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 14 сентября 2011 года № 52/4.

В случае делистинга ценной бумаги, появления тенденций к ухудшению финансового состояния эмитента или originатора, проблем с должностными лицами эмитента или originатора или изменения рыночных условий, которые могут повлиять на исполнение эмитентом или originатором своих обязательств, банк должен классифицировать данный актив как «сомнительный».»;

– пункт 39 изложить в следующей редакции:

«39. В случае объявления эмитента или originатора неплатежеспособным такие инвестиции должны автоматически классифицироваться как «потери».»;

– Положение дополнить Приложением 1 следующего содержания:

«Приложение 1
к Положению «О классификации
активов и соответствующих
отчислениях в резерв на покрытие
потенциальных потерь и убытков
при осуществлении операций
в соответствии с исламскими
принципами банковского дела
и финансирования»

МИНИМАЛЬНЫЕ ТРЕБОВАНИЯ,
предъявляемые к ценным бумагам, включенным в листинги
фондовых бирж Кыргызской Республики по наивысшей
и следующей за наивысшей категорией листинга

1. Наличие у эмитента/оригинатора ценных бумаг инвестиционного рейтинга не ниже не ниже «BBB» или «Baa2», присвоенного одним из рейтинговых агентств Standard and Poor's, Fitch Ratings, Moody's Investors Service.

2. Сделки с данными ценными бумагами не носят эпизодический характер, т.е. в торговой системе биржи заключается не менее 1 (одной) сделки с данными ценными бумагами в период 30 (тридцати) календарных дней.

3. Результаты ретроспективного анализа сроков погашения эмитентом/оригинатором обязательств по ранее выпущенным им ценным бумагам должны давать основания полагать, что эмитент/оригинатор не имел задолженности по исполнению обязательств по выпущенным им ценным бумагам.

4. Безубыточная деятельность эмитента/оригинатора ценных бумаг за последние 3 (три) года.».

5. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском при осуществлении операций в соответствии с исламскими принципами банковского дела и финансирования» от 25 сентября 2013 года № 35/13 следующие изменения:

в Положении «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском при осуществлении операций в соответствии

с исламскими принципами банковского дела и финансирования», утвержденном вышеуказанным постановлением:

– в пункте 34:

в предложении четвертом абзаца третьего слово «заемщика» заменить словами «клиента/партнера»;

абзац девятый изложить в следующей редакции:

«- обеспечение. При оценке обеспечения специалист по финансированию банка должен выяснить, располагает ли клиент/партнер достаточным качественным обеспечением, необходимым для уменьшения риска невозврата актива, несущего в себе кредитный риск.

При выдаче активов, несущих в себе кредитный риск, могут использоваться различные формы, виды и способы обеспечения.

Обеспечение обязательств клиентов/партнеров классифицируется по различным признакам:

– имущественная форма обеспечения активов, несущих в себе кредитный риск, под которой понимается вторичный источник погашения актива за счет получения денежных средств от реализации имущества, предоставленного клиентом/партнером при получении актива, несущего в себе кредитный риск.

К имущественной форме могут относиться следующие виды обеспечения активов, несущих в себе кредитный риск:

– залог недвижимого имущества;

– залог движимого имущества (это имущество, как правило, остается в пользовании клиента/партнера – автотранспорт, товары в обороте, бытовая техника и т.п.);

– заклад (имущество, которое передается на хранение в банк – драгоценные металлы, ценные бумаги, залог депозита и т.д.);

– неимущественная форма обеспечения активов, несущих в себе кредитный риск. Неимущественная форма обеспечения активов – это источник погашения актива за счет юридического оформления гарантии возврата средств.

К неимущественной форме обеспечения по активам, несущим в себе кредитный риск, могут быть отнесены такие виды обеспечения активов, как:

- гарантия;
- поручительство.

По степени покрытия обязательства, обеспечения по активу, несущему в себе кредитный риск, делятся на:

- основное обеспечение;
- дополнительное обеспечение.

В зависимости от полноты покрываемого обязательства обеспечение по активу, несущему в себе кредитный риск, делится на:

- полностью покрывающее обязательство по активу, несущему в себе кредитный риск;
- частично покрывающее обязательство по активу, несущему в себе кредитный риск.

Отдельной формой минимизации кредитных рисков банка может быть страхование кредитного риска.

Основные мероприятия банка для принятия имущественного обеспечения по активу, несущему в себе кредитный риск:

- банк должен убедиться в наличии обеспечения, предоставляемого клиентом/партнером. Следует проверить документы о праве собственности на имущество, а также о его наличии в натуре. Предложенное в качестве обеспечения имущество (право) должно быть реальным. При этом допускается последующий залог обеспечения при соблюдении требований законодательства Кыргызской Республики;

- банк должен определить уровень ликвидности обеспечения, т.е. возможность быстрой продажи (реализации);

- банк может самостоятельно или с привлечением независимых специалистов-оценщиков, имеющих соответствующий сертификат, согласно требованиям законодательства, провести оценку стоимости обеспечения. Превышение рыночной стоимости обеспечения по активу, несущему в себе кредитный риск, над суммой финансирования и причитающихся выплат по нему с учетом размера возможных затрат на реализацию предмета обеспечения является инструментом по управлению риском невозврата активов, несущих в себе кредитный риск;

– банку следует осуществлять анализ рынка с целью определения стабильности цен на предложенное клиентом/партнером имущество, при этом банку следует учесть риски снижения стоимости этого обеспечения;

– банк должен принимать в обеспечение имущество со сроком использования/службы как минимум на срок пользования клиентом/партнером финансирования, при этом следует учитывать возможность возникновения потребности в хранении обеспечения, что может вызвать дополнительные расходы;»;

абзац десятый изложить в следующей редакции:

«- гарантия/поручительство. При обеспечении актива, несущего в себе кредитный риск, гарантией/поручительством для определения целесообразности предоставления финансирования банк проводит анализ платежеспособности гаранта/поручителя в таком же объеме, как и самого клиента/партнера. Банк должен потребовать от гаранта/поручителя документы, запрашиваемые для анализа платежеспособности самого клиента/партнера, в соответствии с требованиями настоящего Положения, изучить его профессиональную репутацию, ответственность и готовность выполнять свои обязательства. При этом несоблюдение данного условия влечет признание таких активов, несущих в себе кредитный риск, в части обеспеченных гарантией/поручительством в качестве бланковых;»;

– абзац первый пункта 63 изложить в следующей редакции:

«Активы, несущие в себе кредитный риск, обеспечением по которым не является недвижимое имущество, движимое имущество, гарантии или поручительство и иные инструменты, рассматриваемые при классификации активов в качестве обеспечения, за исключением овердрафтов по платежным картам в рамках зарплатных проектов, считаются бланковыми, и выдаются исключительно платежеспособному клиенту/партнеру (только резиденту) на основании его репутации и оценки уровня его доходов. Выдача бланковых активов, несущих в себе кредитный риск, не должна быть распространенной практикой. Максимальный размер риска по бланковым активам не должен превышать 50 процентов размера чистого суммарного капитала банка в соответствии с Положением «Об экономических нормативах и требованиях, обязательных для

выполнения коммерческими банками Кыргызской Республики», утвержденным постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 27 декабря 2019 года № 2019-П-12/68–3-(НПА).».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 24 марта 2020 года
№ 2020-П-12/15-6-(НПА)

О внесении дополнения в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 30 июня 2010 года № 52/4 «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики»

В соответствии со статьями 20 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики от 30 июня 2010 года № 52/4 «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» следующее дополнение:

Положение «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в коммерческих банках и других финансово-кредитных организациях, лицензируемых Национальным банком Кыргызской Республики», утвержденное вышеуказанным постановлением:

- дополнить пунктом 61–2–1:

«61–2–1. Требования пункта 61–2 настоящего Положения не распространяются на расчет норматива максимального размера риска по бланковым кредитам для банков, в которых доля групповых кредитов от общего кредитного портфеля составляет 5% и менее, а также для банков, которые утвердили стратегию (план) по снижению

портфеля групповых кредитов до 5% и менее в срок до 31 декабря 2020 года.».

2. Настоящее постановление вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.

3. Юридическому управлению:

- опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Управлению методологии надзора и лицензирования банков довести настоящее постановление до сведения ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана», коммерческих банков, Государственного банка развития Кыргызской Республики, всех структурных подразделений, областных управлений, представительства Национального банка в Баткенской области.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего Управление методологии надзора и лицензирования банков.

Председатель

Т. Абдыгулов

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 24 марта 2020 года
№ 2020-П-12/15–7-(НПА)

О некоторых временных решениях Национального банка Кыргызской Республики по вопросу установления экономических нормативов и требований, обязательных для выполнения коммерческими банками и небанковскими финансово-кредитными организациями Кыргызской Республики

В связи с ситуацией, сложившейся из-за пандемии COVID-19, в целях сохранения стабильности в банковской и финансовой системах страны, в соответствии со статьями 20 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности», Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. До принятия соответствующего решения Правления Национального банка Кыргызской Республики приостановить:

1) действие постановлений Правления Национального банка Кыргызской Республики:

– «Об утверждении Положения «О требованиях к раскрытию информации о деятельности коммерческого банка» от 30 октября 2019 года № 2019-П-12/54–4-(НПА);

– «О Положении «О требованиях к формированию финансовой отчетности и представлению информации небанковскими финансово-кредитными организациями, действующими на основании лицензии (свидетельства) Национального банка Кыргызской Республики» от 27 декабря 2003 года № 36/1;

2) вступление в силу следующие постановления Правления Национального банка Кыргызской Республики:

– «О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики» от 27 декабря 2019 года № 2019-П-12/68–2-(НПА);

– «Об утверждении Положения «Об экономических нормативах и требованиях, обязательных для выполнения коммерческими банками Кыргызской Республики» от 27 декабря 2019 года № 2019-П-12/68–3-(НПА);

– «Об утверждении Положения «О расчете коэффициента покрытия ликвидности коммерческих банков» от 27 декабря 2019 года № 2019-П-12/68–4-(НПА).

2. Для коммерческих банков до принятия соответствующего решения Правления Национального банка Кыргызской Республики:

– с 1 апреля 2020 года установить значение норматива (показателя) ликвидности (КЗ.1) на уровне не ниже 30 процентов;

– с 30 марта 2020 года приостановить соблюдение нормативов (показателей) краткосрочной ликвидности (КЗ.2) и мгновенной ликвидности (КЗ.3). При этом информация о нормативах ликвидности (КЗ.2, КЗ.3) предоставляется банками в Национальный банк Кыргызской Республики в составе Периодического регулятивного банковского отчета и по установленной форме на ежедневной и еженедельной основе;

– степень кредитного риска по кредитам, перечисленным в подпункте б пункта 4.3 Инструкции по определению стандартов достаточности (адекватности) капитала коммерческих банков Кыргызской Республики, утвержденной постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 21 июля 2004 года № 18/2, установить в размере 100 процентов;

3. Банки и небанковские финансово – кредитные организации должны создавать резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков (РППУ) в размере 100 процентов на сумму просроченных начисленных процентных платежей по кредитам, которым придан статус неначисления процентного дохода, при наступлении просроченной задолженности 270 дней и выше, связанной с обстоятельствами распространения коронавирусной инфекции.

При этом банки и небанковские финансово-кредитные организации вправе создавать РППУ на сумму начисленных процентов по кредитам на индивидуальной основе до наступления 270 дней в зависимости от качества кредита и сроков погашения, согласно своим внутренним документам.

4. При возникновении просроченной задолженности, связанной с обстоятельствами распространения коронавирусной инфекции, а также по итогам проведения мониторинга кредитов заемщиков, чья предпринимательская деятельность связана с ограничениями, введенными ввиду распространения коронавирусной инфекции, банк или небанковская финансово-кредитная организация вправе не ухудшать категорию классификации в связи с изменением финансовых потоков и текущим финансовым состоянием заемщика.

При этом по данным кредитам необходимо проводить платежный мониторинг, а иные виды мониторингов проводить с учетом имеющихся возможностей банка.

5. Настоящее постановление вступает в силу со дня его официального опубликования и действует до принятия соответствующего решения Правления Национального банка.

6. Юридическому управлению:

- опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

7. Управлению методологии надзора и лицензирования банков довести настоящее постановление до сведения ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана», коммерческих банков, ОЮЛ «Ассоциация микрофинансовых организаций», ОАО «Финансовая компания кредитных союзов», микрофинансовых организаций, кредитных союзов, соответствующих структурных подразделений, областных управлений, представительства Национального банка в Баткенской области.

8. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики,

куруяущего Управление методологии надзора и лицензирования банков.

Председатель

Т. Абдыгулов

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 24 марта 2020 года
№ 2020-П-09/15–9-(НПА)

Об утверждении Временного положения «О предоставлении Национальным банком Кыргызской Республики кредитов коммерческим банкам в целях смягчения негативных воздействий пандемии COVID-19 в Кыргызской Республике»

В соответствии со статьями 20, 53 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Утвердить Временное положение «О предоставлении Национальным банком Кыргызской Республики кредитов коммерческим банкам в целях смягчения негативных воздействий пандемии COVID-19 в Кыргызской Республике» (прилагается).

2. Юридическому управлению:

– опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

– после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу со дня официального опубликования.

4. Управлению денежно-кредитных операций довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков,

соответствующих структурных подразделений Национального банка Кыргызской Республики.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего Управление денежно-кредитных операций.

Председатель

Т. Абдыгулов

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 24 марта 2020 года
№ 2020-П-09/15–9-(НПА)

ВРЕМЕННОЕ ПОЛОЖЕНИЕ
«О предоставлении Национальным банком
Кыргызской Республики кредитов коммерческим
банкам в целях смягчения негативных воздействий
пандемии COVID-19 в Кыргызской Республике»

Глава 1. Общие положения

1. Настоящее Временное положение «О предоставлении Национальным банком Кыргызской Республики кредитов коммерческим банкам в целях смягчения негативных воздействий пандемии COVID-19 в Кыргызской Республике» (далее – Временное положение) определяет общие условия и порядок предоставления Национальным банком Кыргызской Республики (далее – Национальный банк) кредита коммерческому банку Кыргызской Республики, имеющему лицензию Национального банка (далее – банк).

2. Кредит предоставляется банку в национальной валюте на условиях срочности, платности, возвратности и обеспеченности.

3. Кредит предоставляется банку с целью защиты целостности и обеспечения стабильности банковской системы, предотвращения системного риска и защиты интересов вкладчиков, вызванных внешними шоками и воздействием пандемии COVID-19 в Кыргызской Республике.

Кредит предоставляется банку в целях соблюдения обязательных резервных требований, выполнения банками экономических и иных нормативов Национального банка, своевременного выполнения обязательств перед вкладчиками.

4. Выдача кредита осуществляется Национальным банком по запросу банков.

Банк может обратиться в Национальный банк за получением кредита со дня вступления в силу настоящего постановления по 30 июня 2020 года.

5. Срок предоставления и условия по кредиту определяются Правлением Национального банка. Процентная ставка по кредиту устанавливается в размере учетной ставки Национального банка на дату подачи заявки.

6. Банк вправе запрашивать данный кредит не более 5 (пяти) раз в рамках периода, указанного в пункте 4 настоящего Временного положения.

Банк не вправе запрашивать кредит в случае наличия ранее полученного кредита по настоящему Временному положению, по которому не завершено оформление залога в сроки, указанные в пункте 7 настоящего Временного положения.

7. Кредит предоставляется в день подачи заявки банком, согласно пункту 13 настоящего Временного положения. При этом оформление залога осуществляется в течении 10 (десяти) рабочих дней со дня выдачи кредита.

8. Банк несет ответственность за наличие и своевременное оформление и регистрацию залога в уполномоченных органах в сроки, указанные в пункте 7 настоящего Временного положения.

9. В случае несвоевременного оформления и регистрации залога в уполномоченных органах в сроки, установленные в пункте 7 настоящего Временного положения, Национальный банк вправе в безакцептном порядке списать с корреспондентского счета банка единовременный штраф в размере 0,1% от основной суммы кредита и потребовать досрочный возврат основной суммы предоставленного кредита или его части.

10. Банк не вправе использовать кредит, полученный от Национального банка, для проведения операций на валютном рынке и рынке ценных бумаг, включая рынок государственных ценных бумаг и нот Национального банка. Банк должен использовать полученные кредитные ресурсы Национального банка исключительно на цели, оговоренные в пункте 3 настоящего Временного Положения.

В случае использования банком кредита на цели, указанные в абзаце первом настоящего пункта, Национальный банк вправе

в безакцептном порядке списать с корреспондентского счета банка единовременный штраф в размере 1,0% от основной суммы кредита и потребовать досрочного возврата основной суммы предоставленного кредита или его части.

11. Руководитель исполнительного органа банка несет персональную ответственность за своевременное оформление и регистрацию залога в соответствии с пунктом 7 настоящего Временного положения и за соблюдение пункта 10 настоящего Временного положения.

В случае нарушения пунктов 7 и 10 настоящего Временного положения Национальный банк вправе, помимо мер, предусмотренных в пунктах 9 и 10 настоящего Временного положения, применить меры воздействия к руководителю исполнительного органа банка.

Глава 2. Условия и порядок получения кредита

12. Для получения кредита банк должен отвечать следующим условиям:

- иметь подписанное Соглашение об открытии и обслуживании депозитных счетов в иностранной валюте для залогового обеспечения в Национальном банке (в случае если залоговым обеспечением выступает безналичная иностранная валюта в виде прав требований на денежные средства);
- не находиться в режиме временной администрации, ликвидации.

13. Для получения кредита банк должен в течение рабочего дня, с 9:00 ч. до 14:00 ч., предоставить в Национальный банк следующие документы на получение кредита:

- заявку банка на получение кредита в документарном виде, заполненную по установленной форме (Приложение 1);
- два экземпляра Кредитного договора, подписанных и заверенных печатью банка (Приложение 2);
- решения соответствующих органов управления банка (в соответствии с уставом банка) о необходимости получении кредита

и о предоставлении залога в обеспечение запрашиваемого кредита, с указанием объема кредита, а также объема и вида залога;

- копии документов, подтверждающие право собственности и/или права требования залогодателя на предмет залога;

- документы, содержащие характеристику предмета залога и его оценку;

- обязательство банка о том, что залог будет оформлен и зарегистрирован в уполномоченных органах в сроки, указанные в пункте 7 настоящего Временного положения, подписанное уполномоченным лицом банка (Приложение 3).

14. Поданная заявка на получение кредита считается безотзывной.

15. После наступления времени окончания приема заявок, указанного в пункте 13 настоящего Временного положения, банки не могут подавать заявки на получение кредита.

16. Каждая страница заявки должна быть заверена подписью лица, уполномоченного подписывать от имени банка заявки на получение кредитных ресурсов, и печатью банка. Заявка в обязательном порядке должна содержать дату подачи заявки, информацию о сумме кредита, процентной ставке, сумму залога, предлагаемого в качестве залогового обеспечения, с детальным описанием предмета залога, согласно установленной форме.

17. Заявка и документы, указанные в пункте 13 настоящего Временного положения, в документарном виде в запечатанном конверте должны быть опущены в ящик, расположенный на первом этаже здания Национального банка, находящегося по адресу: г. Бишкек, пр. Чуй, 168. Банк должен зарегистрировать факт подачи заявки в журнале регистрации заявок с указанием даты и времени подачи заявки.

18. Несоответствие банка требованиям пункта 12 настоящего Временного положения, а также несоответствие предлагаемого залогового обеспечения требованиям Национального банка являются основанием для отказа в предоставлении банку запрашиваемой суммы кредита. Национальный банк письменно уведомляет банк о причинах отказа в предоставлении кредита в срок, не позднее 2 (двух) рабочих дней после получения заявки.

19. Заявки, заполненные или оформленные неправильно, а также переданные с нарушением времени приема заявок, признаются недействительными.

20. Выдача кредита осуществляется в день предоставления заявки банка после подписания кредитного договора путем зачисления денежных средств Национальным банком на корреспондентский счет банка в Национальном банке.

Глава 3. Расчет процентов по кредиту

21. Процентная ставка по кредиту устанавливается в размере учетной ставки Национального банка на дату подачи заявки. Проценты на сумму кредита начисляются по формуле простых процентов за период фактического пользования выданным кредитом, исходя из количества календарных дней в году 365, по следующей формуле:

$$P = (C \times I \times T) / 365 / 100, \text{ где:}$$

P – сумма процентов по кредиту;

C – сумма кредита (сом);

I – процентная ставка (в % годовых);

T – срок пользования кредитом.

22. В подсчет фактического числа календарных дней, в течение которых банк пользовался выданным кредитом, включаются установленные законодательством Кыргызской Республики либо объявленные Правительством Кыргызской Республики выходные и праздничные дни.

Глава 4. Обеспечение кредита

23. Обязательство банка по возврату кредита обеспечивается залогом. В качестве залогового обеспечения по кредиту могут выступать:

1) безналичная иностранная валюта в виде прав требований на денежные средства, находящиеся на беспроцентном депозитном счете в Национальном банке;

2) государственные ценные бумаги Правительства Кыргызской Республики и ноты Национального банка (далее – ценные бумаги);

3) права требования по портфелю кредитов (кроме кредитов, выданных на потребительские цели), соответствующих требованиям нормативных правовых актов Национального банка. При этом кредиты, по которым права требования предоставляются в залог, на момент подачи заявки на получение кредитных средств должны быть выданы за счет собственных средств банка в национальной или иностранной валюте, обеспечены залогом как минимум на 120%, относиться к категории неклассифицированных активов (за исключением активов под наблюдением) и не быть реструктуризированными;

4) недвижимое имущество (здание) банка, расположенное в городе Бишкек.

Стоимость недвижимого имущества (здания) определяется как наименьшая из результатов независимой оценки, проведенной банком не ранее 12 месяцев до даты получения кредита (при наличии) и его балансовой стоимости.

24. Требования к объему достаточности (в процентном выражении) и другим параметрам залога устанавливаются Правлением Национального банка с учетом применяемых соответствующих залоговых коэффициентов.

Договора о залоге заключаются по аналогии с приложениями 3–5 Положения «О кредите для поддержания ликвидности», утвержденного постановлением Правления Национального банка Кыргызской Республики от 3 сентября 2015 года № 50/1, и приложением 6 к Генеральному соглашению о кредитном аукционе, являющегося частью Положения «О порядке проведения Национальным банком Кыргызской Республики кредитных аукционов для целей рефинансирования и поддержания ликвидности», утвержденного постановлением Правления Национального банка от 27 ноября 2013 г. № 45/13.

27. Залог, предоставленный в обеспечение кредита, не может быть заложен или перезаложен третьему лицу без письменного согласия Национального банка.

26. Недостаточное залоговое обеспечение является основанием для отказа Национальным банком в предоставлении банку кредита.

27. В случае неисполнения или ненадлежащего исполнения банком своих обязательств по кредитному договору, а также в иных случаях, предусмотренных кредитным договором и договором о залоге, Национальный банк вправе удовлетворить свои требования в полном объеме за счет залога путем внесудебного обращения взыскания на залог и его внесудебной реализации в соответствии с условиями и требованиями, предусмотренными договором о залоге и законодательством Кыргызской Республики.

28. В случае своевременного и полного исполнения банком своих обязательств по кредиту и начисленным процентам по нему Национальный банк производит высвобождение залога в течение 5 (пяти) рабочих дней.

Глава 5. Порядок погашения кредита

29. Погашение основной суммы кредита производится банком в день окончания срока кредита до конца операционного дня путем перечисления суммы денежных средств со своего корреспондентского счета в национальной валюте на соответствующий счет Национального банка. Начисление и выплата процентов за пользование кредитом производится банком на ежемесячной основе в соответствии с кредитным договором.

30. В случае если дата погашения основной суммы кредита и/или уплаты начисленных процентов по нему приходится на праздничный, нерабочий или выходной день, то погашение основной суммы кредита и/или начисленных процентов по нему осуществляется на следующий рабочий день.

31. В день погашения кредита основная сумма и/или начисленные проценты по кредиту должны быть погашены в полном объеме, при этом частичное погашение не допускается.

32. Банк вправе производить досрочное частичное или полное погашение основного долга и процентов, предусмотренных кредитным договором, с предварительным уведомлением об этом Национального банка в срок не позднее 3 (трех) рабочих дней до планируемого дня погашения.

33. В случае своевременного и полного исполнения банком своих обязательств по кредиту и начисленным процентам по нему высвобождение залога осуществляется согласно пункту 28 настоящего Временного положения.

34. В случае если кредит просрочен, отсрочка платежа не производится. Ответственность банка по кредиту предусматривается настоящим Временным положением и кредитным договором.

35. Национальный банк в случае если кредит, предоставленный банку в соответствии с настоящим Временным положением, просрочен вправе:

- в безакцептном порядке списать с корреспондентского счета банка в национальной валюте денежные средства в счет погашения кредита в размере, равном основной сумме кредита, начисленным процентам и штрафным санкциям;

- осуществить погашение кредита, начисленных по нему процентов, пени и штрафа за счет обращения взыскания на предмет залога в соответствии с настоящим Временным положением, кредитным договором и договором о залоге.

Глава 6. Ответственность и противоправные действия

36. Банк несет ответственность за наличие и своевременное оформление и регистрацию в уполномоченных органах договора о залоге в сроки, указанные в пункте 7 настоящего Временного положения.

37. Банк несет ответственность за строгое соблюдение всех условий и требований настоящего Временного положения и подписанных договоров, а также дополнительных соглашений к ним.

38. Банк несет ответственность за своевременное и полное погашение основной суммы кредита и начисленных процентов по нему.

39. При неуплате банком задолженности по кредиту и процентам по кредиту в установленные сроки взыскание может производиться путем безакцептного списания Национальным банком средств с корреспондентского счета банка без дополнительного уведомления со стороны Национального банка.

40. В случае если любой платеж в погашение основной суммы кредита, начисленных по нему процентов и иных платежей, вытекающих из Кредитного договора не произведен в полном объеме и/или в соответствующий срок, данная задолженность считается просроченной и в отношении банка применяются штрафные санкции, предусмотренные в кредитном договоре.

41. По требованию Национального банка банк предоставляет отчет об использовании кредитных средств и другие необходимые документы в форме и сроки, установленные Национальным банком.

ЗАЯВКА НА ПОЛУЧЕНИЕ КРЕДИТА

№ _____ « ____ » _____ 20__ г.

Заемщик _____
(наименование Банка-заемщика)

1. Настоящим Банк направляет заявку на получение кредита в рамках Временного положения «О предоставлении Национальным банком Кыргызской Республики кредитов коммерческим банкам в целях смягчения негативных воздействий пандемии COVID-19 в Кыргызской Республики» (далее – Временное положение) в сумме _____

_____ сом.
(сумма цифрами и прописью)

2. Ставка по кредиту _____ % годовых

3. В обеспечение кредита предоставляется залог в виде:

Ценные бумаги на сумму _____ сом,
(сумма цифрами и прописью)

в том числе:

№	Регистрационный номер	Дата выпуска	Дата погашения	Количество штук	Номинал ценные бумаги, сом	Номинальная стоимость, сом

Иностранная валюта:

Вид валюты	Сумма

Кредитный портфель:

Общая номинальная стоимость кредитного портфеля _____

Количество кредитов, передаваемых в залог _____

Недвижимое имущество (здание) банка, находящееся в г. Бишкек:

4. Банк несет ответственность за наличие и своевременное предоставление и оформления залога, предоставление Кредитного договора и Договора о залоге и его регистрацию в сроки, указанные в пункте 7 Временного положения.

5. В случае несвоевременного оформления и регистрации договора о залоге в сроки, указанные в пункте 7 Временного положения, Банк согласен на безакцептное списание с корреспондентского счета банка единовременный штраф в размере 0,1% от основной суммы кредита.

6. Банк не вправе использовать кредитные ресурсы, полученные от Национального банка, для проведения операций на валютном рынке и рынке ценных бумаг, включая рынок государственных ценных бумаг и нот Национального банка. Банк должен использовать полученные кредитные ресурсы Национального банка исключительно на цели, оговоренные в пункте 3 Временного положения.

7. Руководитель исполнительного органа банка несет персональную ответственность за своевременное оформление залога. В случае нарушения пунктов 7 и 10 Временного положения Национальный банк вправе применить меры воздействия к руководителю исполнительного органа банка.

(Наименование Банка-заемщика)

Должность

Ф. И. О. _____ Подпись _____ М.П. _____

Приложение 2

КРЕДИТНЫЙ ДОГОВОР № _____

№ _____ от «___» _____ 20__ г.

г. Бишкек

от «___» _____ 2020 г.

Национальный банк Кыргызской Республики, именуемый в дальнейшем «Национальный банк», в лице _____, действующего на основании _____,

с одной стороны,

и _____, именуемое в дальнейшем «Банк», в лице _____, действующего на основании _____, с другой стороны,

далее совместно именуемые «Стороны», заключили настоящий Договор (далее – Договор) о нижеследующем.

1. Предмет кредитного договора

1.1. Национальный банк, на основании Временного положения «О предоставлении Национальным банком Кыргызской Республики кредитов коммерческим банкам в целях смягчения негативных воздействий пандемии COVID-19 в Кыргызской Республике», утвержденного постановлением Правления Национального банка от _____ года № _____ (далее – Временное положение) и согласно настоящему Кредитному договору предоставляет Банку кредит в сумме _____ (сумма прописью) сомов на условиях, предусмотренных настоящим Кредитным договором и Временным положением.

1.2. Кредит предоставляется с целью поддержки экономики, защиты целостности и обеспечения стабильности банковской системы, предотвращения системного риска и защиты интересов вкладчиков, вызванных внешними шоками и воздействием пандемии COVID-19 в Кыргызской Республике.

Кредит предоставляется Банку в целях соблюдения обязательных резервных требований, выполнения банками экономических и иных

нормативов Национального банка, своевременного выполнения обязательств перед вкладчиками.

1.3. Банк не вправе использовать кредит, полученный от Национального банка, для проведения операций на валютном рынке и рынке ценных бумаг, включая рынок государственных ценных бумаг и нот Национального банка.

2. Условия предоставления кредита

2.1. Для получения кредита Банк должен соответствовать требованиям, указанным в пункте 12 Временного положения на дату выдачи кредита.

2.2. Кредит предоставляется сроком на _____, с «___» _____ года по «___» _____ года.

2.3. Датой предоставления кредита является день перечисления денежных средств по кредиту на корреспондентский счет Банка в Национальном банке.

2.4. Зачисление денежных средств на счет Банка в национальной валюте в Национальном банке осуществляется в день подачи заявки и подписания между Национальным банком и Банком соответствующего Кредитного договора.

2.5. Процентная ставка за пользование кредитом устанавливается в размере _____ (прописью) процента годовых в течение всего срока, указанного в пункте 2.2 настоящего Кредитного договора. Начисление и выплата процентов за пользование кредитом производится Банком ежемесячно, согласно установленному графику погашения задолженности (Приложение 1 к настоящему Кредитному договору), который является неотъемлемой частью настоящего Кредитного договора. Расчет процентов будет осуществляться в соответствии с пунктом 2.7. настоящего Кредитного договора.

2.6. Проценты начисляются с даты предоставления кредита (включая эту дату) до даты погашения кредита (не включая эту дату) на фактический остаток задолженности по кредиту из расчета 365 дней в году и фактического количества дней в месяце.

2.7. Расчет процентов на сумму кредита производится по формуле простых процентов за период фактического пользования кредитом,

исходя из количества 365 дней в году и фактического количества дней в месяце, по следующей формуле:

$$P = (C \times I \times T) / 365 / 100, \text{ где:}$$

P – сумма процентов по кредиту;

C – сумма кредита (сом);

I – процентная ставка (в % годовых);

T – срок пользования кредитом.

2.8. Погашение основной суммы долга по кредиту и начисленных процентов за пользование кредитом производится в соответствии с настоящим Кредитным договором и графиком погашения задолженности (Приложение 1 к настоящему Кредитному договору), который является неотъемлемой частью настоящего Кредитного договора.

2.9. В случае если дата погашения основной суммы кредита и/или уплаты начисленных процентов по нему приходится на праздничный, нерабочий или выходной день, то погашение основной суммы кредита и/или начисленных процентов по нему осуществляется на следующий рабочий день.

2.10. Выплаты по погашению основной суммы по кредиту и/или начисленных процентов по нему Банк перечисляет на соответствующий счет в Национальном банке (суммы по основному долгу на счет № _____, суммы по процентным платежам на счет № _____).

2.11. Стороны гарантируют выполнения всех требований Временного положения и настоящего Кредитного договора.

3. Условия погашения кредита

3.1. Погашение основной суммы кредита производится Банком в день окончания срока кредита до конца операционного дня путем перечисления суммы денежных средств со своего корреспондентского счета в национальной валюте на соответствующий счет Национального банка. Начисление и выплата процентов за пользование кредитом производится банком на ежемесячной основе

в соответствии с пунктами 2.5, 2.8, 2.9 и 2.10 настоящего Кредитного договора.

3.2. В день погашения основная сумма кредита и/или начисленные проценты по кредиту должны быть погашены Банком в полном объеме, частичное погашение не допускается.

3.3. Банк вправе производить досрочное частичное или полное погашение основного долга и процентов, предусмотренных Временным положением и Кредитным договором, с предварительным уведомлением об этом Национального банка в срок не позднее 3 (трех) рабочих дней до планируемого дня погашения.

3.4. В случае своевременного и полного исполнения Банком своих обязательств по основной сумме кредита и начисленным по нему процентам Национальный банк осуществляет высвобождение залогового обеспечения в течение 5 (пяти) рабочих дней.

3.5. В случае неисполнения Банком своих обязательств по погашению основной суммы кредита и/или начисленных по нему процентов в установленные в Кредитном договоре сроки Банк предоставляет право Национальному банку, начиная с момента неисполнения обязательств Банком, в безакцептном порядке списать с корреспондентского счета Банка в национальной валюте в Национальном банке средства в суммах, необходимых для погашения основной суммы кредита и/или начисленных по нему процентов, пени.

3.6. В случае непогашения обязательств по основной сумме кредита и/или начисленных по нему процентов и пени по причине недостаточности средств на корреспондентском счете в национальной валюте Банка в Национальном банке Банк согласен с правом Национального банка осуществить погашение неисполненных обязательств Банка по кредиту безотлагательно путем внесудебного обращения взыскания на предмет залога, предоставленного в обеспечение кредита. При этом Национальный банк в письменной форме извещает Банк о неисполнении им в установленный срок своих обязательств по кредиту и процедуре обращения взыскания во внесудебном порядке на предмет залога.

3.7. За счет взысканного залога должна быть погашена задолженность Банка перед Национальным банком по основной сумме кредита, сумме начисленных по нему процентов и пени.

3.8. В случае недостаточности суммы, полученной путем зачета встречных требований Национального банка к Банку, Национальный банк вправе получить недостающую сумму из любого другого имущества Банка в соответствии с законодательством Кыргызской Республики.

3.9. Сумма, оставшаяся после удовлетворения всех требований Национального банка, перечисляется на корреспондентский счет Банка в Национальном банке в национальной валюте.

4. Залог

4.1. Обеспечением выполнения Банком взятых на себя обязательств по возврату основной суммы долга по кредиту, полученному Банком по настоящему Кредитному договору, начисленных по нему процентов, неустойки в виде штрафов, пени и других выплат Банка по настоящему Кредитному договору, является принадлежащий Банку залог. Конкретный перечень принадлежащего Банку залогового обеспечения, передаваемого Банком в залог Национальному банку в обеспечение своих обязательств по настоящему Кредитному договору, будет указываться в соответствующем договоре о залоге, заключаемом между Банком и Национальным банком.

4.2. Оформление договоров о залоге и их регистрация в уполномоченных органах осуществляется в течении 10 (десяти) рабочих дней со дня выдачи кредита в соответствии с пунктами 2.2. и 2.3. настоящего Кредитного договора.

5. Права и ответственность сторон

5.1. Банк несет полную ответственность по своим обязательствам по кредиту в соответствии с Временным положением и настоящим Кредитным договором.

5.2. В случае если любой платеж в погашение основной суммы и/или начисленных процентов по кредиту, вытекающий из настоящего Кредитного договора, не произведен в полном

объеме и в соответствующий срок, данная задолженность является просроченной и на нее начисляется пеня в размере 0,01% от суммы просроченной задолженности. Пеня начисляется за каждый день просрочки, начиная с даты возникновения просроченной задолженности до ее полного погашения, на непогашенную сумму.

5.4. Национальный банк не несет ответственности за ущерб, причиненный Банку, вследствие нарушения им Временного положения и настоящего Кредитного договора.

5.5. По требованию Национального банка Банк предоставляет отчет об использовании кредита и другие необходимые документы в форме и сроки, установленные Национальным банком.

5.6. В случае несвоевременного оформления и регистрации залога в уполномоченных органах в сроки, установленные в пункте 4.2. настоящего Временного положения, Национальный банк вправе в безакцептном порядке списать с корреспондентского счета банка единовременный штраф в размере 0,1% от основной суммы кредита и потребовать досрочный возврат основной суммы предоставленного кредита или его части.

5.7. В случае использования банком кредита на цели, указанные в пункте 1.3. настоящего Кредитного договора, Национальный банк вправе в безакцептном порядке списать с корреспондентского счета банка единовременный штраф в размере 1,0% от основной суммы кредита и потребовать досрочного возврата основной суммы предоставленного кредита или его части.

6. Особые условия

6.1. В случае наступления обстоятельств непреодолимой силы (форс-мажорных обстоятельств), вызванных прямо или косвенно проявлением обстоятельств чрезвычайного характера, включая землетрясения и иные природные стихии, действия и решения государственных органов, военные действия и массовые беспорядки, находящихся вне возможности контроля Сторон настоящего Кредитного договора и препятствующих исполнению ими своих обязательств по настоящему Кредитному договору, сроки исполнения этих обязательств соразмерно отодвигаются на время действия указанных форс-мажорных обстоятельств, но

лишь в той мере, в какой они значительно влияют на исполнение в срок всего настоящего Кредитного договора или той их части, которая подлежала исполнению после наступления указанных форс-мажорных обстоятельств.

6.2. Стороны настоящего Кредитного договора должны незамедлительно, в течение 2 (двух) рабочих дней, известить устно и в письменной форме друг друга о начале форс-мажорных обстоятельств, препятствующих исполнению ими своих обязательств по настоящему Кредитному договору, и последующем их окончании.

6.3. Неисполнение одной из Сторон своих обязательств по настоящему Кредитному договору не рассматривается как нарушение настоящего Кредитного договора, если это является следствием форс-мажорных обстоятельств, при условии того, что Сторона, подвергшаяся форс-мажорным обстоятельствам, своевременно предприняла все необходимые меры для устранения таких последствий и предоставила соответствующий акт государственного органа.

7. Разрешение споров

7.1. Споры и разногласия, возникающие в процессе исполнения настоящего Кредитного договора, подлежат урегулированию путем переговоров Сторон в целях выработки взаимоприемлемого решения.

7.2. Неурегулированные споры разрешаются в порядке, установленном законодательством Кыргызской Республики.

8. Прочие условия

8.1. Другие условия, не предусмотренные настоящим Кредитным договором, права, обязанности и ответственность Сторон регулируются Временным положением.

8.2. Изменения и дополнения к настоящему Кредитному договору вносятся путем заключения в письменной форме дополнительного соглашения, которое является его неотъемлемой частью.

8.3. Настоящий Кредитный договор составлен в 2 (двух) подлинных экземплярах на русском языке, имеющих одинаковую юридическую силу, по 1 (одному) экземпляру для каждой из Сторон.

9. Юридические адреса, реквизиты и подписи сторон

НАЦИОНАЛЬНЫЙ БАНК:

Национальный банк Кыргызской
Республики

г. Бишкек, пр.Чуй, 168

Должность _____

(подпись) _____ М.П.

БАНК:

г. Бишкек, ул. _____

Корсчет в Национальном банке

№ _____

БИК Национального банка № _____

ИНН № _____

ОКПО № _____

Код ГНИ: _____

Должность _____

(подпись) _____ М.П.

Приложение 3

(распечатывается на фирменном бланке коммерческого банка)

ОБЯЗАТЕЛЬСТВО

(название коммерческого банка)

«___» _____ 20__ г.

Настоящим (полное наименование коммерческого банка) в лице (должность, ФИО), действующего на основании (указать) берет на себя обязательство с «___» _____ 20__ г. о том, что оформление и регистрация договоров о залоге по кредиту, запрошенному в рамках заявки Банка от «___» _____ 2020 года в рамках Временного положения «О предоставлении Национальным банком Кыргызской Республики кредитов коммерческим банкам в целях смягчения негативных воздействий пандемии COVID-19 в Кыргызской Республике» (далее – Временное положение) будет осуществлено в сроки, обозначенные во Временном положении и кредитном договоре.

М.П.

ФИО, должность, подпись

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 25 марта 2020 года
№ 2020-П-12/16–3-(НПА)

О внесении изменений в некоторые нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики

В соответствии со статьями 20 и 68 Закона «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести изменения в следующие нормативные правовые акты Национального банка Кыргызской Республики (прилагаются):

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 30 июня 2010 года № 52/4;

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков» от 21 июля 2004 года № 18/3;

– постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Порядка работы коммерческих банков и других финансово-кредитных организаций, лицензируемых и регулируемых Национальным банком Кыргызской Республики, с залоговым имуществом» от 4 июля 2012 года № 28/7.

2. Настоящее постановление вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня официального опубликования.

3. Юридическому управлению:

– опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;

– после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для внесения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

4. Управлению методологии надзора и лицензирования банков довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков, ОЮЛ «Союз банков Кыргызстана», областных управлений и представительства Национального банка Кыргызской Республики в Баткенской области.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего Управление методологии надзора и лицензирования банков.

Председатель

Т. Абдыгулов

**Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 25 марта 2020 года
№ 2020-П-12/16–3-(НПА)**

**Изменения в некоторые нормативные правовые акты
Национального банка Кыргызской Республики**

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «О некоторых нормативных правовых актах Национального банка Кыргызской Республики» от 30 июня 2010 года № 52/4 следующие изменения:

в Положении «О минимальных требованиях по управлению кредитным риском в коммерческих банках и других финансово-кредитных организациях, лицензируемых Национальным банком Кыргызской Республики», утвержденном вышеуказанным постановлением:

– пункт 4 дополнить абзацем третьим следующего содержания:

«Финансирование под залог складских свидетельств – кредиты, выданные держателям двойных складских свидетельств и/или его отдельных частей (складское свидетельство или залоговое свидетельство (варрант)), установленного законодательством образца (ценная бумага). Срок выданного кредита не должен превышать срока хранения продукции на товарном складе, которым выпущено (выдано) двойное складское свидетельство.»;

– абзац четырнадцатый пункта 25 изложить в следующей редакции:

«- прочие документы, которые необходимы банку, в том числе для оценки платежеспособности заемщика (контракты, договора, рекомендательные письма, выписки из государственных реестров и т.п.).»;

– абзац двадцать седьмой подпункта 4 пункта 30 изложить в следующей редакции:

«В случае если обеспечением по контрактному финансированию в размере свыше 100 000 сомов является гарантия и/или право

требования по контракту, банк должен проанализировать платежеспособность гаранта/контрагента заемщика как минимум за последний год, оценить риски, связанные с выполнением сторонами обязательств по данному кредиту и реализацией вторичного источника погашения, в случае невозврата кредита заемщиком.

В случае если обеспечением по кредиту является ордерная ценная бумага, являющаяся частью двойного складского свидетельства, банком должны быть учтены требования законодательства Кыргызской Республики к эмитенту ценной бумаги (товарному складу), оказывающего услуги по складскому хранению продукции с выпуском (выдачей) складского свидетельства;»;

- пункт 63 дополнить предложением третьим следующего содержания:

«В случае предоставления финансирования под залог складских свидетельств банк должен как минимум ежеквартально отслеживать сезонные колебания цен на сельскохозяйственную продукцию, проводить анализ влияния изменений цены на продукцию (товар) на стоимость залогового обеспечения.».

2. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Положения «О классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков» от 21 июля 2004 года № 18/3 следующие изменения:

в Положении «О классификации активов и соответствующих отчислениях в резерв на покрытие потенциальных потерь и убытков», утвержденном вышеуказанным постановлением:

- абзац второй подпункта 4.3.2. пункта 4.3 изложить в следующей редакции:

«- неполное обеспечение актива, в остальном имеющего все характеристики, присущие удовлетворительным активам;

- активы, имеющие обеспечение в рамках контрактного финансирования (например, право требования по финансируемому контракту, дебиторская задолженность и т.д.) и финансирования под залог складских свидетельств;».

3. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Порядка работы

коммерческих банков и других финансово-кредитных организаций, лицензируемых и регулируемых Национальным банком Кыргызской Республики, с залоговым имуществом» от 4 июля 2012 года № 28/7 следующие изменения:

в Порядке работы коммерческих банков и других финансово-кредитных организаций, лицензируемых и регулируемых Национальным банком Кыргызской Республики, с залоговым имуществом, утвержденном вышеуказанным постановлением:

– абзац четвертый пункта 7 изложить в следующей редакции:

«- документарные, недокumentарные ценные бумаги, включая простые и переводные векселя, выпущенные эмитентами-нерезидентами Кыргызской Республики и находящиеся во владении у физических лиц и/или хранящиеся в депозитариях, не имеющих высокий рейтинг, за исключением высокорейтинговых, высоколиквидных ценных бумаг, включенных в листинги фондовых бирж, в том числе международных, и обращающихся на фондовых рынках ценных бумаг развитых стран, а также ордерных ценных бумаг, являющиеся частью двойного складского свидетельства»;

– в пункте 14:

абзац первый изложить в следующей редакции:

«Если в качестве залогового имущества принимаются товары в обороте, складские свидетельства и драгоценные металлы, то при заключении договора о залоге следует указать, что изменять состав и натуральную форму заложенного имущества залогодатель может при условии:»;

– подпункт «б» изложить в следующей редакции:

«б) обеспечение кредитов только товарами в обороте, складским свидетельством и драгоценными металлами должно быть не менее 150% от суммы кредита, за исключением золотых аффинированных мерных слитков, эмитируемых Национальным банком.»;

– пункт 15 изложить в следующей редакции:

«15. Если предлагаемые в залог товары в обороте, драгоценные металлы, а также товары, принятые на хранение товарным складом с выдачей двойного складского свидетельства, являются предметом купли-продажи (не производятся самим залогодателем), необходимо

наличие контрактов (договоров купли-продажи) на приобретение товаров и других документов (накладных, инвойсов, сертификатов, платежных документов, индоссаментов) либо иные документы, подтверждающие право собственности залогодателя.».

КЫРГЫЗ
РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
УЛУТТУК БАНК БАШКАРМАСЫНЫН

ПРАВЛЕНИЕ
НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

720001, г. Бишкек, пр. Чуй, 168
от 25 марта 2020 года
№ 2020-П-19/16–5-(НПА)

**О внесении изменений в постановление
Правления Национального банка Кыргызской Республики
«Об утверждении Инструкции «О порядке проведения платежей
и расчетов в гроссовой системе расчетов в режиме реального
времени в Кыргызской Республике» от 27 мая 2009 года № 25/11**

В соответствии со статьями 20 и 68 Закона Кыргызской Республики «О Национальном банке Кыргызской Республики, банках и банковской деятельности» Правление Национального банка Кыргызской Республики постановляет:

1. Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции «О порядке проведения платежей и расчетов в гроссовой системе расчетов в режиме реального времени в Кыргызской Республике» от 27 мая 2009 года № 25/11 прилагаемые изменения.

2. Юридическому управлению:

- опубликовать настоящее постановление на официальном интернет-сайте Национального банка Кыргызской Республики;
- после официального опубликования направить настоящее постановление в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики.

3. Настоящее постановление вступает в силу по истечении пятнадцати дней со дня его официального опубликования.

4. Управлению банковских расчетов довести настоящее постановление до сведения коммерческих банков, Межгосударственного банка, Евразийского банка развития, Центрального казначейства Министерства финансов Кыргызской Республики, Социального фонда Кыргызской Республики, Государственного накопительного пенсионного фонда при Социальном фонде Кыргызской Республики, Агентства по защите депозитов Кыргызской Республики, ЗАО «Центральный депозитарий» и соответствующих структурных подразделений Национального банка Кыргызской Республики.

5. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на члена Правления Национального банка Кыргызской Республики, курирующего Управление банковских расчетов.

Председатель

Т. Абдыгулов

Приложение
к постановлению Правления
Национального банка
Кыргызской Республики
от 25 марта 2020 года
№ 2020-П-19/16–5-(НПА)

**Изменения
в постановление Правления Национального банка
Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции
«О порядке проведения платежей и расчетов в grossовой
системе расчетов в режиме реального времени
в Кыргызской Республике» от 27 мая 2009 года № 25/11**

Внести в постановление Правления Национального банка Кыргызской Республики «Об утверждении Инструкции «О порядке проведения платежей и расчетов в grossовой системе расчетов в режиме реального времени в Кыргызской Республике» от 27 мая 2009 года № 25/11 следующие изменения:

в пункте 1 постановления на государственном языке слова “айкын убакыт ыргагында Эсептешүүлөрдүн grosстук системасы аркылуу электрондук билдирүүлөрдү өткөрүү” заменить словами “Эсептешүүлөрдүн grosстук системасы аркылуу аякын убакыт ыргагында төлөмдөрдү өткөрүү жана эсептешүүлөрдү жүргүзүү”;

в Инструкции «О порядке проведения платежей и расчетов в grossовой системе расчетов в режиме реального времени в Кыргызской Республике», утвержденной вышеуказанным постановлением:

– название Инструкции на государственном языке изложить в следующей редакции:

“Кыргыз Республикасында Эсептешүүлөрдүн grosстук системасы аркылуу аякын убакыт ыргагында төлөмдөрдү өткөрүү жана эсептешүүлөрдү жүргүзүү тартиби жөнүндө нускоо”;

– пункт 1.4 изложить в следующей редакции:

«1.4. Принципы и методы управления рисками в ГСРРВ приведены в Политике по управлению рисками в платежной системе Кыргызской Республики и Положении «О grossовой системе расчетов в режиме

реального времени в Кыргызской Республике», утверждаемых постановлением Правления Национального банка.»;

– пункт 1.5 изложить в следующей редакции:

«1.5. Форматы электронных платежных документов и сообщений системы определены в документе «Форматы электронных сообщений в Гроссовой системе расчетов в режиме реального времени (ГСРРВ) и правила их заполнения» (далее – Правила заполнения форматов).»;

– в пункте 1.8 слова «электронной цифровой подписи» заменить словами «электронной подписи»;

– пункт 2.1 изложить в следующей редакции:

«2.1. Участник-платательщик принимает первичный платежный документ от клиента-плательщика в двух экземплярах. Один экземпляр первичного платежного документа остается у участника-плательщика. Другой экземпляр первичного платежного документа возвращается клиенту-плательщику с отметкой о приеме его к исполнению.

В случае если обмен первичными платежными документами между клиентом-плательщиком и участником-плательщиком осуществляется в электронной форме, участник-плательщик подтверждает клиенту-плательщику получение электронного документа в соответствии с условиями договора между участником-плательщиком и клиентом-плательщиком, а также в соответствии с внутренними нормативными документами и процедурами участника-плательщика.

С момента получения клиентом-плательщиком экземпляра первичного платежного документа с отметкой участника-плательщика о приеме его к исполнению данный платеж является для клиента-плательщика безотзывным, и с момента списания средств со счета клиента-плательщика данный платеж для него становится окончательным.»;

– подпункт 3.1.1 пункта 3.1 изложить в следующей редакции:

«3.1.1. Обработка ЭПД производится в соответствии с регламентом работы ГСРРВ, который разделяется на следующие периоды:

Наименование периода	Продолжительность периода
Старт дня	8:30–8:40
Открыто для бизнеса	8:40–9:00
Окончательный расчет чистых позиций участников по международным системам расчетов платежными картами (VISA, MasterCard)	9:00–17:00
Прием и обработка в ГСРРВ ЭПД и сообщений	9:00–17:20
Передача участниками ГСРРВ резерва денежных средств на дебетовую чистую позицию в СПК	8:45–13:30
Формирование резерва на дебетовую чистую позицию и его передача в СПК	13:30–13:50
Окончательный расчет чистых позиций участников по итогам клиринговой сессии СПК	13:50–14:20
Первоначальное отключение (расчетное окно)	16:30
Окончательное отключение	17:00
Завершение расчетов	17:20

Руководствуясь статьей 96 Трудового кодекса Кыргызской Республики относительно продолжительности рабочего дня, непосредственно предшествующего нерабочему праздничному дню, регламент работы ГСРРВ сокращается на один час и устанавливается следующее время начала периодов регламента ГСРРВ:

Наименование периода	Продолжительность периода
Первоначальное отключение (расчетное окно)	15:30
Окончательное отключение	16:00
Завершение расчетов	16:20

»;

- в подпункте 3.1.5 пункта 3.1 слова в кавычках «системе участника» заменить словом «системе»;

- пункт 3.2 изложить в следующей редакции:

«3.2. Открытие дня в ГСРРВ

Открытие дня в ГСРРВ осуществляется посредством выполнения по очередности двух периодов «Старт дня» и «Открыто для бизнеса». Оператор ГСРРВ в период открытия дня проводит подготовку системы (установку параметров, их настройку и подготовку системы к началу работы).

В период «Старт дня» запускаются очереди сообщений, обрабатываются платежи Национального банка, платежи участников переводятся в статус «WAITING» (Ожидания). После выполнения периода «Старт дня» оператор ГСРРВ осуществляет сбор биллинга (оплата за услуги ГСРРВ).

После выполнения периода «Открыто для бизнеса» система принимает все виды платежей (клиентские МТ 103 и межбанковские МТ 202).»;

- пункт 3.3 признать утратившим силу;
- в подпункте 3.4.3 пункта 3.4 слова «электронной цифровой подписи» заменить словами «электронной подписи», аббревиатуру «ЭЦП» заменить аббревиатурой «ЭП» соответственно;
- в подпунктах 3.5.1, 3.5.2, 3.7.2 и 3.8.1 аббревиатуру «ЭЦП» заменить аббревиатурой «ЭП»;
- пункт 3.8 дополнить подпунктом 3.8.5 следующего содержания:
«3.8.5. Окончательный расчет чистых позиций участников по международным системам расчетов платежными картами (VISA, MasterCard) проводится на основании подписанных соглашений и договоров, а также в соответствии с внутренними процедурами Национального банка.»;

в пункте 3.9:

- подпункт 3.9.2 изложить в следующей редакции:
«3.9.2. При наступлении периода окончательного отключения в ГСРРВ наступает запрет на ввод межбанковских платежей, при этом все клиентские и межбанковские платежи, находящиеся к этому моменту в очередях платежей, отвергаются системой либо оператором ГСРРВ в ручном режиме для корректного наступления периодов отключений ГСРРВ.

Право на ввод транзакций в систему между окончательным отключением и завершением расчетов имеет только Национальный банк.»;

- подпункт 3.9.5. признать утратившим силу;
- в подпункте 3.9.6. слово «платежи» заменить словом «сообщения»;
- название Приложения 1 на государственном языке изложить в следующей редакции:

“Кыргыз Республикасында
Эсептешүүлөрдүн гросстук
системасы аркылуу айкын
убакыт ыргагында төлөмдөрдү
өткөрүү жана эсептешүүлөрдү
жүргүзүү тартиби жөнүндө
нускоого карата 1-тиркеме

ГСРРВ системасында электрондук төлөмдөрдү иштеп чыгууда
филиалдын Банктык идентификациялык кодун пайдалануу
ТАРТИБИ

”;

- Приложение 2 изложить в следующей редакции:

**«Приложение 2
к Инструкции о порядке
проведения платежей
и расчетов в гроссовой
системе расчетов в режиме
реального времени**

ПРАВИЛА

обработки платежей в соответствии со статусом участника

Статус участника устанавливается оператором ГСРРВ на основании решений, принятых постановлением Правления Национального банка или Комитета по надзору Национального банка об отзыве лицензии, о введении Временной администрации, прямого банковского надзора, банкротства и т.п.

В системе определены следующие статусы участников:

1. Статусы, относящиеся к участникам системы:

ACTIVE – участник активен, возможно проведение как дебетовых, так и кредитовых платежей;

BLOCKED INCOMING – участник имеет запрет на выполнение кредитовых платежей (пополнение счета), в том числе на установление резерва денежных средств для смежных систем;

BLOCKED OUTGOING – участник имеет запрет на проведение дебетовых платежей (списание со счета), в том числе на установление резерва денежных средств для смежных систем;

BLOCKED ALL – участник имеет запрет на проведение как дебетовых, так и кредитовых платежей.

DISABLED – участник не может проводить платежи.

2. Статусы, относящиеся к счету участника системы:

ACTIVE – счет участника активен, в адрес участника и от имени участника могут проводиться платежи;

APPROVE – любое изменение счета участника находится в ожидании подтверждения;

REMOVED – счет участника удален из системы.

3. Статусы платежей и резервов, относящиеся к платежам (клиентский МТ 103 и межбанковский МТ 202):

COMPLETE – платеж успешно оплачен и является окончательным;

ENTER – это промежуточный статус, в который платеж переходит сразу после его создания в системе ГСРРВ.

CANCELLED – платеж аннулирован пользователем или системой;

APPROVE – платеж или резерв денежных средств находятся в ожидании подтверждения;

REPAIR – платеж или резерв денежных средств находятся в ожидании дополнительной корректировки;

PENDING – при отсутствии средств, в размере достаточном для проведения платежа или резерва денежных средств, платеж помещен в очередь;

WAITING – платеж помещается в статус WAITING, если он отправлен Участником после периода «Старт дня», но до периода «Открыто для бизнеса».

DEFERRED – платеж помещен в очередь платежей с будущим временем расчета в течение текущего операционного дня;

FUTURE – платеж помещен в очередь платежей с будущей датой расчета в течение нескольких будущих операционных дней.».